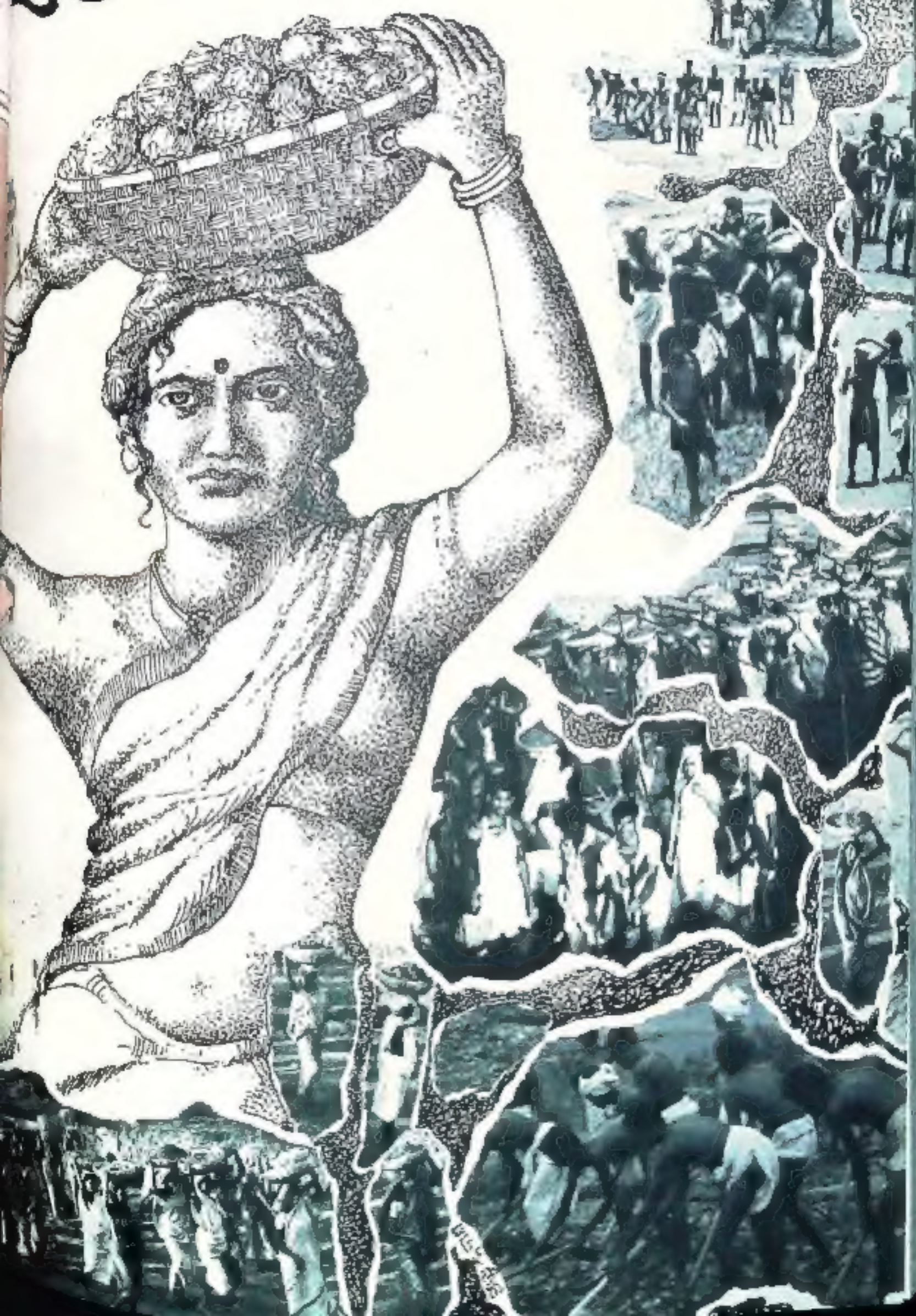

ଉତ୍କଳ ସ୍ୱପକ୍ଷୀ

Vol. XLI No. 879 UTKAL PRASANGA Regd. No. O-05/84-85
Licence No. C. R. N. P. 5—Licensed to post without Pre-Payment

PHOTO - ASIT DAS.....

ଉତ୍କଳ ସମୀକ୍ଷା

କ୍ଷେପ ୧୯୦୭ ଶକାବ୍ଦ ୪୧ ଭାଗ ୧୦ମ ସଂଖ୍ୟା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୮୫

ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ : ଶ୍ରୀ ରମାନାଥ ମହାନ୍ତି

ସମ୍ପାଦକ : ଶ୍ରୀ ଭୋକନାଥ ରାୟଗୁରୁ

ପ୍ରଥମ ସମ୍ପାଦକ : ପ୍ରହରାଜ ପଟ୍ଟନାୟକ ନନ୍ଦ

ଉପଯୋଗୀ ସମ୍ପାଦକ : ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁ ମୋହନ ମହାପାତ୍ର

ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ

ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଚମ୍ପତିରାୟ

ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଶିଳ୍ପୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମାର ଦାସ

ପ୍ରକାଶକ : ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କାର୍ଯ୍ୟକ ଦେୟ : ୧୦.୦୦

ମୁଦ୍ରଣ :

ଓଡ଼ିଶା ପତ୍ତନାୟକ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, କଟକ

ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ : ୧.୦୦

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ନାଟ୍ୟ, ସରକାରୀ ପୋଷାକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ଖୋଜି ସଂଗ୍ରହ କରିବା "ଉତ୍କଳ ସମୀକ୍ଷା"ର ପ୍ରକାଶିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ । ସେହି ବିଷୟକୁ ଜଣାଇ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ପାଠକଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି ।

'ଉତ୍କଳ ସମୀକ୍ଷା' ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ବୁଦ୍ଧି ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ମାତ୍ର ଓ ବିକାଶର ପ୍ରବୃତ୍ତିରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ରହିବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଗତି ଓ ପ୍ରଭାବ	..	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵନାଥ ରଥ ପାତ୍ର	..	୧
୧୯୮୫-୮୬ ମସିହା ବେଳେ	..	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵନାଥ ପ୍ରଧାନ ପି'ସି	..	୫
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଶ୍ରୀ ରାଜ ମୋହନ ପାତ୍ର	..	୯
ଓଡ଼ିଶା ସ୍ଵାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଗୋଟିଏ	..	ଶ୍ରୀ ମୁକ୍ତି ଚେନା	..	୧୧
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଚେନାମଣି ଇନ୍ଦ୍ରଜ୍ୟୋତି	..	୧୪
			..	୧୬
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀ	..	୧୭
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	୨୦
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	୨୨
		ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ		
ଓଡ଼ିଶାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	୨୫
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	୨୯
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ..	..	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵନାଥ ପାତ୍ର	..	୩୨
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	୩୬
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	୩୮
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	୪୦
ଓଡ଼ିଶା ସ୍ଵାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନ	..	ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ	..	୪୨
୧୯୮୫ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭା ନିର୍ବାଚନ	..		..	୪୩
			..	୫୬
ମତ ବିବରଣ	..		..	୫୭
ସମସ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀ	..		..	୬୧
ପ୍ରଗତି ସମସ୍ତ	..		..	୬୩

ମର ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ବାଉଁ

“୧୯୮୫ ମର ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ମୁଁ ଓଡ଼ିଶାର ମନ୍ତ୍ରପତି ଭବନର ଶାନ୍ତିମଣ୍ଡପରେ ଉପସ୍ଥିତ ।”

“ପୃଥିବୀର ଅନେକାନ୍ତ ଜନଗଣଙ୍କ ପାଇଁ ମର ପୃଥିବୀ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରୂପର ଦିବସ । ଅନେକାନ୍ତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ନ୍ୟାୟ ଅଧିକାର ସାବଧାନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଏକ ପ୍ରଧାନ ମାର୍ଗ ଶୁଦ୍ଧି, ଉନ୍ନତ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ସ୍ୱରୂପ ।

“ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରାୟ ଏକ-ତୃତୀୟା-ଂଶ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲୋକ ଓ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୃଷି ଅନେକ ସଂଖ୍ୟା ସଂରକ୍ଷିତ । ସାର ଦେଶରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲୋକ କୃଷିର ଲୋକ ମଧ୍ୟକୁ ଉତ୍ତରଣ ୧୧ ଲକ୍ଷ ଅନେକ ଅନେକ ଦେଶେ ଓଡ଼ିଶାରେ ମାତ୍ର ଉତ୍ତରଣ ୭ ଲକ୍ଷ ଅନେକ ଅନେକ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି, ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନୁଗ୍ରହ ଅନେକ । ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ରୂପେ ଗଠିତ ହେଉଛି ଅନେକ ଲକ୍ଷ । ସେଥିପାଇଁ କୃଷି, ଶିଳ୍ପ, କଳାକୃତି, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ଦିନା ଏହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ବିଶେଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନୁଗ୍ରହରେ ଅନେକ ଲୋକ ସହଯୋଗ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ସରକାର ଅନେକାନ୍ତ ଲୋକ କୃଷି ଶୁଦ୍ଧି ଏବଂ ନ୍ୟାୟୋପାଦିତ ବାବା ହାସଲ କରିବାରେ ବହୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ଲେଉଟି । ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ବିଶାସୀ । ଗ୍ରାମ୍ୟରେ ବଞ୍ଚିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୫ ଲକ୍ଷ ପରିବାରକୁ ସାହା ଲୋକେ ସହଯୋଗ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହି ୫ ଲକ୍ଷ ପରିବାର ହେଉଛନ୍ତି କୃଷିଜୀବୀ ସ୍ତ୍ରୀ-ମୁଖିଆ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲୋକ । ଅନେକାନ୍ତ ମର ପାଇଁ ଅନେକ ବାମା ଯୋଜନା, ଲବିଷ୍ଟାମିୟ ଯୋଜନା, ମାତ୍ର ମର ଯୋଜନା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

“ସରକାର ଶୁଦ୍ଧି ଗ୍ରାମ୍ୟରେ ଏପରି ଏକ କାମଧାର ବାବାକରଣ ସୁଦ୍ଧି ହେଉ, ଯେଉଁଥିରେ ବହୁ ଅନେକ ଓଡ଼ିଶା ବାବାକରଣ ଯାଇ ବାବା ଅନେକ ଲୋକେ ବିଭିନ୍ନ ଅନେକ ଅନୁଦାନରେ ନ ପଡ଼ୁ । ସରକାର ଏ ସଂପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

“ଅନେକାନ୍ତ ଲୋକେ ନ୍ୟାୟୋପାଦିତ ବାବା ବିଭିନ୍ନ ଶାସ୍ତ୍ର ସମାଧାନ ହେଉ, ପରିସ୍ପନ୍ଧନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନେ ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ ଅଧିକ ଅ-ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ହେବେ, ବିଭିନ୍ନ ଅନେକ ଲୋକ ସେମାନେ ଯେପରି ଲୋକ କରିପାରିବେ, ତାହା ହିଁ ସରକାରଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ଲକ୍ଷ ।

“ମୁଁ ଏହି ପୃଥିବୀ ମର ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଗ୍ରାମ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ମିତ୍ରତା ଶୋଷଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଶା କରୁଛି ଯେ ଏକ ନୂତନ ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସେମାନେ ସରକାରଙ୍କ ସହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ କରିବେ ।”

ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକ

ମର ଦବସ ଉପଲକ୍ଷେ

ଶ୍ରୀମ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ

ମହମ୍ମଦ ମୁଜାଫର ହୁସେନ୍ ଖାନ୍ଙ୍କ ବାଉଁ

“ଆଜିର ଏହି ଶ୍ରୁତ ‘ମର ଦବସ’ ଉପଲକ୍ଷେ ମୁଁ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଶ୍ରମିକ ଭାଇଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ମୋର ଆବଶିକ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞା ଜଣାଉଛି ।

“ଶ୍ରମଜୀବୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଦିବସଟି ଏକ ପୁରୁଷାର୍ଥ ଏବଂ ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ଦିବସ । ଆଜିକି ଗ୍ରାହ ଶ୍ରେଣୀ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଶ୍ରମିକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ନ୍ୟାୟ ବାବଦ ପୁରଣ ଭାରି ସଂଗ୍ରାମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

“ଶ୍ରମିକମାନେ ଯେପରି ସେମାନଙ୍କର ନ୍ୟାୟ ଗ୍ରାସ ପାଇପାରିବେ ଏବଂ ଯେପରି ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇ, ସେଥି ନିମିତ୍ତ ସରକାର ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ବିଶେଷତଃ ଗୁମାସ୍ତାପଣରେ କାମ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରମିକମାନେ ଯେପରି ସେମାନଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ଗ୍ରାସ ପାଇବାକୁ ବଞ୍ଚିତ ନ ହୁଅନ୍ତି, ସେଥି ନିମିତ୍ତ ବହୁବିଧ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା କେବଳ ଶ୍ରମିକମାନେ ବାର୍ଷିକ ବହୁବିଧ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଯେପରି ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା କରାଯାଇ ପାରିବ ଓ ସେମାନେ ଯେପରି ଆହୁତ ବୃତ୍ତିଗୋଷ୍ଠ ଉଦ୍ଧାର ନ ହୁଅନ୍ତି, ସେଥି ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଶ୍ରମିକମାନେ ଯେପରି ସହଜ ଓ ସୁଲଭ ଚିକିତ୍ସା ପାଇପାରିବେ, ସେଥିପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇ ବାମା ଯୋଜନା ଜରିଆରେ ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଅଛି ।

“ସର୍ବୋପରି ଗତ୍ୟର ଶ୍ରମିକମାନେ ଯେପରି ଗୁରୁତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇପାରିବେ, ସେଥି ପ୍ରତି ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାମାନ ଜାରିକାରୀ କରାଯାଇଅଛି । ବିଶେଷ କରି ମହିଳାମାନେ ଯେପରି ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ କମ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇପାରିବେ, ସେଥି ପାଇଁ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

“ଆଜିର ଏହି ଶ୍ରୁତ ଦିବସରେ ମୁଁ ଆମ ଶ୍ରମିକ ଭାଇଭଉଣୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୋର ଜଣା ଗୁରୁତ୍ୱ ସରକାରଙ୍କ ଚରମକୁ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ଓ ମହତ୍ତ୍ୱ ଜାମିନୀ କରୁଅଛି ।”

ମୋ ଦୁଷ୍ଟିରେ....

ପ୍ରତିଦିନ ମୋ ମାତ୍ର ପଞ୍ଜିର ଦିବସଟି ପ୍ରାୟତଃ ଶୁଣକାନ୍ତି-
ମାନବ ପାଇଁ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିବସ । ଏହି ଶୁଣ ଦିବସରେ
‘ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ’ ଓଡ଼ିଶାର ଅତ୍ୟୁମାତ୍ତା ମନୁଷ୍ୟ ଶ୍ରମିକ ଭାବେ
ଉତ୍ତରାମାନଙ୍କୁ ତାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିନେଇ ଚାହାନ୍ତି ।

ଆଜିର ବିଜ୍ଞାପନାରେ ମାଣିକ ବା ଶ୍ରମିକ କେହି ଶିଳ୍ପ ବା
କୃଷିରୁ ଆସନ୍ତାର ବୋଲି କହି ପାରିବେ ନାହିଁ । । ଶିଳ୍ପ ଓ
କୃଷି ହେଉଛନ୍ତି ସମୁଦାୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ସମାଜର । ସେ ମାଣିକ
ହୁଅନ୍ତୁ ବା ଶ୍ରମିକ ହୁଅନ୍ତି, ସମସ୍ତେ ପ୍ରାଥମିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ସମାଜର
ବାସ । ଉମାତ ବା ଗୋଷ୍ଠୀର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନୁରୋଧରେ ଉଭୟେ
ଶ୍ରମିକ ଓ ମାଣିକ ବୃତ୍ତି ଓ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରସ୍ପର ସୁଶ୍ଳ-ଶକ୍ତି-
କାନ୍ଦେ ନିଜ ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ବୁଝାଇବା ଚାହାନ୍ତି । ନିଜ ନିଜ
କ୍ଷେତ୍ରରେ କେତେକାନ୍ତ ଦୂର କରି ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପାଦନ କୃଷ୍ଣ
କରି ଦେଇ ଓ ତାଙ୍କର ସମୁଦ୍ର ସ୍ୱାଧୀନ ଶକ୍ତି ବାଧ୍ୟତା ବାଧ୍ୟତା ।

ଶ୍ରମିକ ଜନ । ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଚିନ୍ତାଧାର ଅଧ୍ୟାୟ କର୍ମଯୋଗରେ
ଉତ୍ତରାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି—

ସ ଶାନ୍ତିର କର୍ମଯୋଗ୍ୟତା କେବେହେତୁ କର୍ମବନ୍ଧନ ।

ଚକ୍ରର୍ଥ କର୍ମ କେବେହେତୁ ମୁକ୍ତବନ୍ଧନ ସମାପ୍ତ ॥

ଏଠାରେ ‘ସଂସାର କର୍ମ’ କଣ ବାହାରି ଶିଳ୍ପର କର୍ତ୍ତାବ୍ୟ ନଥା ।
ଦେବତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଗ୍ରରେ ଆହୁତି ଉଦାନ ପୂର୍ବକ ଯେଉଁ
ହୋମକ୍ରିୟା କରାଯାଏ, ତାହାକୁ ସାଧାରଣତଃ ‘ପଣ’ ବୋଲି
ବୁଝାଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ତ୍ତା ବା
କାରିଗର ସ୍ୱାଧୀନତା ସମସ୍ତ କର୍ମକୁ ପତି ଲୋଭର ନିର୍ମଳ
କରା ନ ଯାଇ ତ୍ୟାଗର ନିର୍ମଳ କରାଯାଏ, ତେବେ ସେହି କର୍ମକୁ
ଯଶ ବୋଲି ବୁଝାଯାଇ ପାରେ । କେବଳ ଏହି ପ୍ରକାର କର୍ମ
କରିବା ଦ୍ୱାରା ମଣିଷର କର୍ମ ବନ୍ଧନ ହୁଏ ନାହିଁ । ତାବତ ଯଶରେ
ମଣିଷ ତାର ସମସ୍ତ କର୍ମ ନିଜା ବାସନା, ସ୍ୱାର୍ଥ ଓ ଲୋଭକୁ ଆହୁତି
ରୂପେ ଅର୍ପଣ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରାମାନ ନିର୍ବୋଧ ଦେଇଛନ୍ତି ଓ ଅସଫଳ
ଶ୍ରମ୍ୟ ହୋଇ ତାବତର ସମସ୍ତ କର୍ମକୁ ଯଶ ରୂପେ ସଂପାଦନ
କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି ।

ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଅମର ବାଣୀକୁ ଉଦାର କରି ଆମ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଛନ୍ତି, “ଏକ ଭାଗିନୀ
କର୍ମମୟ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ପାଇଁ ଗାନ୍ଧୀ ମାନବ ସମାଜକୁ
ଆହ୍ୱାନ କଲେ । ଏପରି ଏକ ଅନାଚର କର୍ମମୟ ଜୀବନଯାପନ
କରିବାକୁ ନେବ । ଫଳ ରହିବ ଆଶା ନ ରହି କର୍ମ କରାଯାଇ
ପାରିବ । ସେ ସଂପର୍କରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଅମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶ ମାନବ
ଜାତିକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ଆସିଛି ।”

ଆଜିର ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ଦିବସରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ସେହି ମହାନ
ବାଣୀକୁ ସ୍ମରଣ କରାଇ ଭଲକୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସଙ୍ଗ ରୋପି ଦେଖି
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଜାସମ୍ମାନ ଅସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ପାଠକ ପାଠିକଙ୍କ ମନରେ
ଜୀବନ୍ତ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କୁ ଛୁଟାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଏହି ମର ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ

ବୈଶାଖ ସପ୍ତମୀ ଓ ସମ୍ବିକା

ଶ୍ରୀ ବକ୍ସମ୍ଭର ନାଥ ପାଣ୍ଡେ
ରାଜ୍ୟପାଳ

ଭାରତୀୟ ପୂର୍ବତନ ପଂଥୀ ମତା ଶ୍ରୀମତୀ ଭବିଷ୍ୟତ ଗଣାଦ
ଦାୟିତ୍ୱ ବିଶେଷ ରାଜ୍ୟ ପାଣ୍ଡେ ଅନୁଗ୍ରହଣୀୟ କ୍ଷତି ପ୍ରଦାନ
ପ୍ରାୟ ଦୀର୍ଘ ପରମ୍ପରା କର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀମତୀ ଗଣାଦ ଗଣାଦ ବିଶ୍ୱ
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନ୍ୟାୟ ଆସନ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜକର
ମାନ ମଣ୍ଡାପାଦୁ ବୁଦ୍ଧି କରିବାପାଇଁ ବିଶାଳତା ରକ୍ଷା କରି
ଆସିଥିଲେ— ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରତି ଶ୍ରୀମତୀ ଗଣାଦ ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗ
ପ୍ରକାଶ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ସହାୟତାରେ ରାଜ୍ୟବାସୀ ସର୍ବତ୍ର ପାଇଁ ସୁବିଧା
କରୁଥିଲେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଗତି ଓ ସମାଜ ପାଇଁ ସେ ସେପରି
ବିଶାଳବୃତ୍ତିରେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କୁ ଜଗାହିତ କରି
ଆସୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆମ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କ ମାନସପତକରେ
କିନ୍ତୁ କିଛି ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷାକୁ ପୂରଣ
କରିବାପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରଗତି ରକ୍ଷା କରିଆସୁଛନ୍ତି ।
ବିଭିନ୍ନ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ଓ ସାମାଜିକକାର
ଅଧ୍ୟାୟରେ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୃଦ୍ଧ ବିକାଶ ସାଧିତ ହୋଇ
ପାରିଛି । ରାଜ୍ୟର ସର୍ବଜନ ବିକାଶ ପ୍ରତି ସରକାରଙ୍କ
ପ୍ରଗତିଶୀଳ ନୀତି ଓ ନିୟମ ସେପରି ରାଜ୍ୟ ବାସୀଙ୍କୁ
କଲ୍ୟାଣକରିଛି, ତଥା ପ୍ରତି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆଶା ବିପରି
କ୍ଷିତ ଏହି ବିକାଶରେ ତାହା ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇଛି । ବିଭିନ୍ନ

ବର୍ଷକ୍ରମେ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଗତି
ହାସଲ ହୋଇଛି ତାହାକୁ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜନସାଧାରଣର ଉପକୃତ
ହେଉଛି— ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଗତିଶୀଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
କରିବାପାଇଁ ଜନସାଧାରଣର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜଗାହିତ
ତାହା ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଗତି ଓ ସମୃଦ୍ଧିକୁ ବୃଦ୍ଧାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ
ସହାୟକ ହେବ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସମ୍ମତି ପାଇଁ ଯେଉଁ
ନୀତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ, ସେ ବିଶାଳ
ବିଶେଷ କରି ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ଦଳ ପ୍ରମୁଖ ସହଯୋଗ ଓ
ସମର୍ଥନ କରିବେ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷବାଚକ ଯୋଜନାରେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବାକୁ ପାରୁଛୁ । ସ୍ୱଳ୍ପ ପକ୍ଷବାଚକ ଯୋଜନା
କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ବିକାଶ ସାଧିତ ହୋଇଛି, ତାହାର
ଦେଖିବା ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବାକୁ ସେହି ସେପରି ଆବଶ୍ୟକ
ପ୍ରଗତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଗତି ପ୍ରତିପାଦିତ ଏ ନୀତି । ଏହାକୁ
ଆଜି ଆମେ ରଖି ଯେଉଁ ଅନୁକୂଳ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତି
ହାସଲ କରି, ସେହି ଅନୁକୂଳ ପ୍ରଗତି ବିକାଶ ସାଧନ କରିବା ନିମ୍ନ
ସମସ୍ତ ଯୋଜନା କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଜନା ନିୟମକୁ
୫,୦୮୮.୭୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିବାପାଇଁ
ପ୍ରତ୍ୟାଶା କରୁଛୁ । ୧୯୮୫-୮୬ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୬୫୦.୭୧
କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବରଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି । ସେ କମାର
ଦୁଇଟି ବୃଦ୍ଧରେ ଠିକଣା କରାଯାଇଛି । ତାହାସ
ଜନସମ୍ପଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଆର୍ଥିକସାଧନରେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରଖା-
ଯାଇଛି, ତଦନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷବାଚକ ଯୋଜନାର ବିଫଳ
ଓ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ବିଫଳରେ ଉପକୃତ ବୁଦ୍ଧି ବିଶେଷକରି
ଆବଶ୍ୟକତା ରକ୍ଷା କରି ଓ ନିୟମିତ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରତି କରିବାକୁ
ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିପରି ସମସ୍ତ ଆମ ପାଖରେ
ରହିଛି ଓ ପ୍ରଗତି ସମୃଦ୍ଧିରେ ଯେଉଁ ନିୟମିତ ବୁଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି,
ସେ ସବୁର ଏବଂ ଓ ପ୍ରଗତି ବିଶେଷକରି କରି ଜଗାହିତ
ବୁଦ୍ଧିରେ ଦେଖିବା ବୃଦ୍ଧାନ୍ୱିତ କରି ବିଭିନ୍ନ ନୀତି ନିୟମିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ମଧ୍ୟରେ ଯୋଜନାକୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିୟମିତ ଦେବାପାଇଁ ଏବଂ
ସାଧାରଣ ଜଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୃଦ୍ଧ କରି ବିକାଶ ଦେଖିବା
ବୃଦ୍ଧାନ୍ୱିତ କରି ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମାଜରେ
ଆଜି ବୃଦ୍ଧ ଲୋକାର ଲୋକ, ବିଶେଷକରି ହରିଜନ ଓ
ଅବିକାଶୀ ଲୋକାର ଲୋକ, ବୁଦ୍ଧ ଓ ଅଧ୍ୟାୟ ଲୋକଙ୍କ
ଜୀବନସାଧନ ମାନକୁ ଉଚ୍ଚତା କରିବାପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ।
ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକାଶ ସାଧନ କରିବାପାଇଁ ଟଙ୍କା
ବି-ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବିନୋଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଆରୋପ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ
ପ୍ରଗତି ବିଫଳ ଯୋଜନାରେ ସେଥିପାଇଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବରଦ୍ଧ
କରାଯିବ ।

ଆଗାମୀ ଯୋଜନା କାଳ ମଧ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ସର୍ବତ୍ର
ବୃଦ୍ଧି ଆରୋପ କରାଯିବ । ଧାନ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ଶିଳ୍ପକାର, ଡାକ୍ତରୀକାର ଉତ୍ପାଦନ, ଉତ୍ପାଦନ, ଉତ୍ପାଦନ
ଏବଂ ଆଜି ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ।
୧୯୮୦-୮୫ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସବୁ ବିଶ୍ୱାସ ଆଜି

କୋ-ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଅମେଷ୍ଠରେ ଯିବ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରାବ୍ୟରେ ଅବଂଷ୍ଟା ଜନତାଙ୍କ
ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଅ ଏ ଅସୁବିଧାକୁ ବିଶ୍ଵରୂ ନେଇ
ନିଜର ଗତିର ପାଇଁ ଏତଃ ପ୍ରାୟ ନମନ୍ତା ଶ୍ରୀମତୀ
ନିଜର ପାଣି ଆହାର ବେଳାପରେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର
ନିଜର ପ୍ରତି ବୁଦ୍ଧି ଶକ୍ତି ଜନସାଧାରଣ ଦେଖି ଗଠି କାର୍ଯ୍ୟରେ
ନିଜର ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟାବଳୀ ବଢ଼ିବେ । ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ
ନିଜର ନିଜର ବେଶର ଶିକ୍ଷା ବିକାଶ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟାବଳୀକୁ
ନିଜର ନିଜର ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜରାଯାଇଛି ।
ନିଜର ନିଜର ବ୍ୟାପକ ବେଳେ ଶେଷରେ କର ଛାଡ଼ି
ନିଜର ନିଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କାର୍ଯ୍ୟମ
ନିଜର ନିଜର ଅଧିକ କର୍ମସଂସ୍ଥାନ ଗପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଶିକ୍ଷ
ନିଜର ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରସାର, ଗତିର ଲୋକଙ୍କ
ନିଜର ନିଜର ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ, ଶ୍ରୁତି ଶିକ୍ଷ ଓ ଅଧିକ
ନିଜର ନିଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବିନିଯୋଗ କର, ବ୍ୟାପକାନ୍ତର
ନିଜର ନିଜର ଲୋକଙ୍କ, ଲୋକଙ୍କ, ଲୋକଙ୍କ, ଓ ଲୋକଙ୍କ
ନିଜର ନିଜର ଲୋକଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ, ଲୋକଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ
ନିଜର ନିଜର ଲୋକଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ

ଜିଏମ୍‌ସିଆର ପାଇଁ କେତେକ ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ
ଏହି ବଜେଟ୍‌ରେ ରହିଛି । କୌଣସି ଉପାଦାନ ବଦଳେ

ପ୍ରୋଫେସର ଦେବୀ ପାଇଁ ପୁରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ
୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି
ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶ୍ରେଣୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ୨୫ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

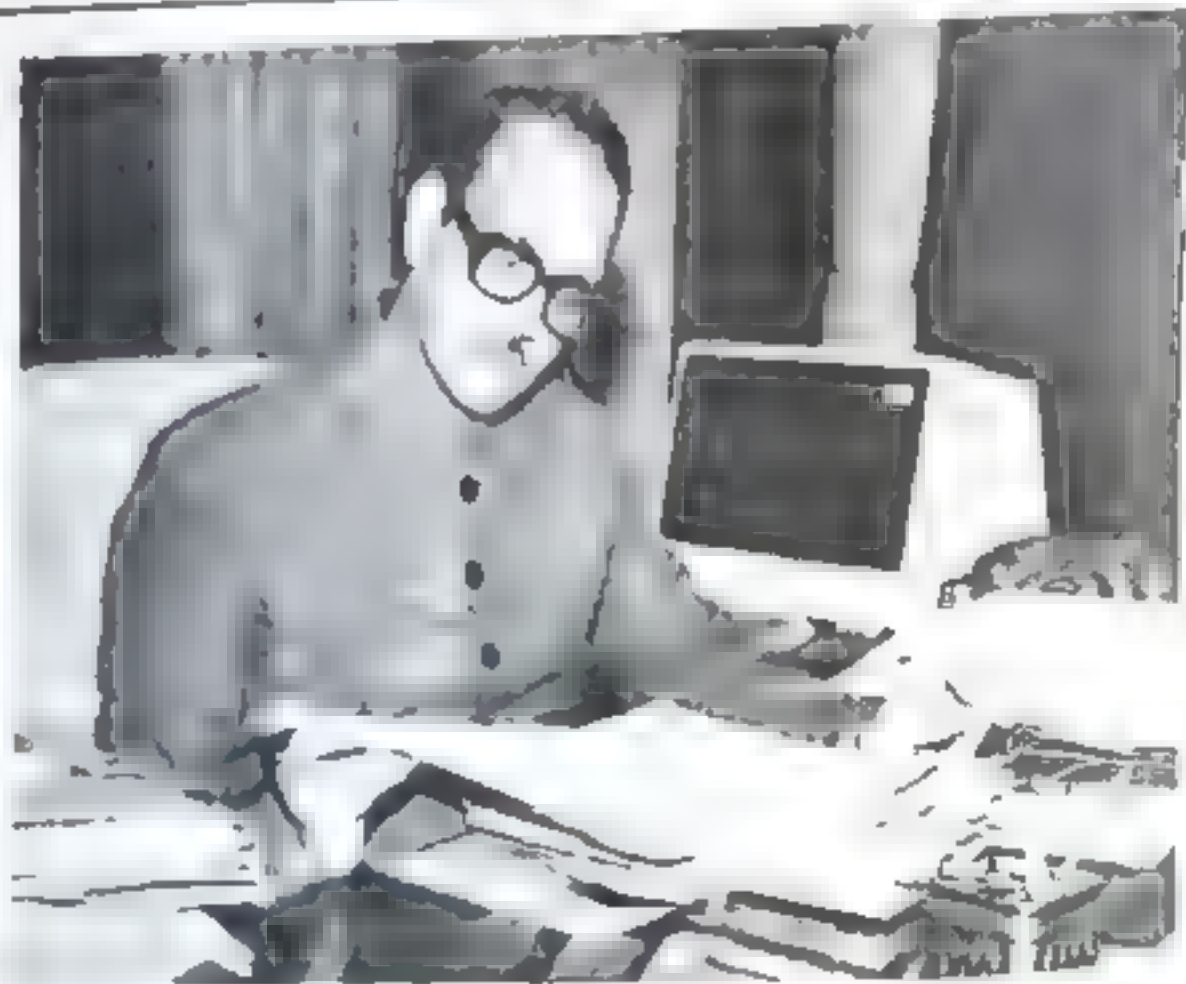
ଅନ୍ୟ-ଏମ୍.ଆର୍. ଟି.ସି. ଓ ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ବିଭାଗ
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଶାସନ-ପ୍ରାଧିକୃତିତ କୌଣସି ସାଧାରଣ
ଅର୍ଥସଂଗ୍ରହକାରୀ ସଂସ୍ଥା ତରଫରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ତ ନହେବା ପାଇଁ
ସେମାନଙ୍କୁ ଶୋଭାଦଳାରୁ ସମସ୍ତ ସଂପୃକ୍ତ କରିବା ଲାଗି
ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୁଧାର ତାଲିକା ଶତକଡ଼ା ୧୩ ରୁ ଉପରୁ ୧୫ ରୁ
ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଲାଗି ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ଏହି ସଂପର୍କ
କୁମ୍ଭାକ୍ଷ ଶିବ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର କରିବା ଲାଗି କେତେକ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପଦାଧୀ ପ୍ରକଳେପ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଯିବ । ଏହିପାଇଁ
ଏହି ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରମୁଖତାକୁ ଗୋଟିଏ ଭବିଷ୍ୟତ ହେବ ।

୧୯୮୫ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତାରିଖ ଦିନା ତା'ପରେ
ଅବଦାନ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା କେତେକ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ
ମୃତ୍ୟୁ କରମା ସମ୍ପର୍କ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଂଶ ମିଶ୍ରଣ

ପ୍ରୋଫେସର ଶିବ ଦେବ । ପୂର୍ବରୁ କେବଳ ମହାଜ୍ଞାନୀ
ପ୍ରୋଫେସର ଅଂଶ କରମା ସମ୍ପର୍କ ମିଶ୍ର ପ୍ରୋଫେସର ପ୍ରତିନିଧି ଶିବ
ଦେବଦାସ । ପ୍ରୋଫେସର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ୧୫୦୦ ଟଙ୍କା
କରମାନ ଅଂଶ ଉପରୁ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରାଚୀନତା ସୀମା ୩୫,୦୦୦
ଟଙ୍କାକୁ ୫୦,୦୦୦ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିନିଧି ଶିବଙ୍କ ହୃଦୟରେ ମୋଟ ଲାଭ
ଅଂଶ ୪୭,୫୩୫ ଟଙ୍କା ଟଙ୍କା ଏବଂ ବ୍ୟୟ ୫୧,୨୯୫ ଟଙ୍କା ଟଙ୍କା
ହୋଇ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ୩,୨୪୦ ଟଙ୍କା ଟଙ୍କା ନିଧି ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବ । ପ୍ରୋଫେସର ଅଂଶ ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଲାଭସ୍ୱରୂପ
କେତେ ବିଧିରେ କରମା ପାଇଁ ୩୧୧ କେଟି ଟଙ୍କା ମିଳୁଥିବାରୁ
ମୋଟ ନିଧି ପ୍ରାପ୍ତ ୩୩୪୯ କେଟି ଟଙ୍କା ହେବ ।

[ଉପର ପାର୍ଶ୍ୱମେ ଶିବ ଅର୍ଥସଂଗ୍ରହକାରୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
ସମ୍ପର୍କ] ୩ ମୁଖ୍ୟ ସଂପ୍ରଦାୟ

କେନ୍ଦ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ବିଜୟା ମହାପାତ୍ର ୧୯୮୫-୮୬ ବର୍ଷରୁ ହେବେ
ଆମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ।

ହେଉ ସୁନିଅନ୍ତୁ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ବାଧାବିଧି

ଶ୍ରୀ ମୁରାରୀ ଜେନା

ହେଉ ସୁନିଅନ୍ତୁ (ଶ୍ରମିକ ସଂଘ) ଆନ୍ଦୋଳନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ବାଧାବିଧିର ଅନୁ ବେଶରେ ଯେଉଁ ବାଧାବିଧି ଉତ୍ପତ୍ତି, ତାହାକୁ ଉପାଦେୟା ବୁଝି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ ପାରେ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଆନ୍ତରିକ ବିରୋଧ (Internal obstacle) ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହେଉଛି ବାହ୍ୟ ବିରୋଧ (External obstacles)

ଆନ୍ତରିକ ବିରୋଧ

(୧) ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷାସ୍ତରର ନିମ୍ନତା — (Low Standard of education in the country) ଭାରତବର୍ଷରେ ଶିକ୍ଷାସ୍ତର ନିମ୍ନ କହିଲେ ତତେ । ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ହେଲେ ଶିକ୍ଷାସ୍ତର ଉଚ୍ଚ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦେଶ ଭାରତବର୍ଷରେ ଶିକ୍ଷା ଆନ୍ଦୋଳନର ଶିକ୍ଷାସ୍ତର ବିଶେଷ ନିମ୍ନ ଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନର ଆନ୍ଦୋଳନ ବିଶେଷ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ପୁଣି ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନକୁ ଯେଉଁ ଆନ୍ଦୋଳନର ସୁତ୍ରପାତ ହୋଇଛି, ତାହା ସରଳ ଓ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟବାହୀ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । ନିମ୍ନ ଏ ପ୍ରକାର ପରିସ୍ଥିତି ଯେଉଁ, ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବାଧା କରୁଛି ।

(୨) ଦିଅଁକତା ଓ ନିମ୍ନ ସ୍ତରୀୟ ଜୀବନ (Poverty and Low level of wages) — ଶ୍ରମିକ ସଂଘର ସଫଳତାକୁ ବିବାଧ ପାଇଁ ଧନ ବା ପାଣିର ଅବଶ୍ୟକତା ଏକାକୀ ପ୍ରୟୋଗନୀୟ । ଏହି ପାଣି ଅବାସ ହିଁ ସେବାମାନଙ୍କର ସୁଦ୍ଧା ଉପରେ ପ୍ରଭାବୁଛି ନିର୍ଭର କରେ, ଯିଏ ଓ ଉଚ୍ଚତର ଶ୍ରମିକମାନେ ଏବେ ଭରିବ ସେ, ସେମାନେ ନିୟମିତ ଭାବେ ସଂଘର ସୁଦ୍ଧା ଦେବୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଯେଉଁ ଶ୍ରମିକ ତାଙ୍କ ଦୈନିକ ଜୀବନଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ଭାରରେ ବୁଦ୍ଧି ରହିଥାଏ, ତାହା ଓ ପ୍ରତିସ୍ପତିତ ଭାବେ ସଂଘର ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରିବା ବିଚଳନା ମାତ୍ର । ଏହି କିନ୍ତୁ ହିଁ ଶ୍ରମିକ ସଂଘରେ ସମାପ୍ତତା ପାଇଁ ବହୁ ଶ୍ରମିକ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି । ପୁଣି ଶ୍ରମିକମାନେ ଏପରି ଅଳ୍ପ ନିମ୍ନ ପାରିଥାନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁଥିରେ କି ସେମାନେ ଜୀବନର ନ୍ୟାୟତମ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସଂଘକୁ ସୁଦ୍ଧା ଦେବା ପ୍ରଶ୍ନ କେଉଁଠି ଉଠୁଛି ?

ସାଧାରଣତଃ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନକୁ ପାଣି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ହେଉଥାଏ । ତେଣୁ ଆମଦେଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ପାଣି ଅଭାବକୁ ବହୁ ଶ୍ରମିକ ସଂଘ ନିଧନ ଅବସ୍ଥାରେ, କେବଳ ନାମ ମାତ୍ର ହିଁ ରହିଥାଏ ଓ ଶ୍ରମିକ ସଂଘର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବିବାଧ ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

(୩) ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରେଣୀର ବିଭିନ୍ନତା — (Diversity among the workers) — ଭାରତୀୟ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ସମାନତା ଅତ୍ୟାଧିକ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଶ୍ରମିକମାନେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥଳକୁ ଆସିଥାନ୍ତି, ଶିଳ୍ପ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନିୟମାବଳୀ, ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଧର୍ମକୁ ମାନିଥାନ୍ତି, ବିଶେଷତଃ ତାଙ୍କର ଆସନ ବିଭିନ୍ନତାରେ ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନତା ପରିସ୍ଥିତି ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସଂଘତର କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡ଼େ ।

ପୁଣି ନିରମାଣିକମାନେ ନିଜର ସରଳ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱଭାବ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର ବିଭିନ୍ନତା ନାହିଁ ବିଶେଷ ଉପାଦେୟ କରୁଥିଲେ; ସେତେବେଳେ ପୁଣି ଧର୍ମ, ଭାଷା ଓ ବାଣିଜ୍ୟରେ ଶ୍ରମିକମାନେ ସଂଘତର ହେଉଥିଲେ ।

(୪) ଶ୍ରମର ଚରଣ ପ୍ରବାସୀ ସ୍ୱଭାବ — (Migratory Character of the workers) — ଭାରତୀୟ ଶ୍ରମିକମାନେ ସରାବତର ପ୍ରବାସୀ ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି ପ୍ରବାସୀ ସ୍ୱଭାବ ହେଉ ଶ୍ରମିକ ସଂଘର ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ୱଭାବ ପଡ଼େ । ଏହି ସ୍ୱଭାବର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ, ଅଧିକାଂଶ ଭାରତୀୟ ଶ୍ରମିକ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତ୍ୟାଧିକ ଉଚ୍ଚତର ନୁହଁନ୍ତି । ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ଭାଷା ଶ୍ରେଣୀ ଭାବରେ ସଂଗଠିତ ନୁହଁନ୍ତି । ପୁଣି ନିଜ ପରିସ୍ଥିତିର ପରିବେଶ ସଂପର୍କରେ କେବଳଶଃକ ନୁହଁନ୍ତି । ସର୍ବଶେଷରେ ଅଧୁନିକ ସମାଜରେ ନିଜର ବାତା ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରତି ସେମାନେ ନିର୍ଭର ବା ସନ୍ଦେହୀତ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଯଦି ଶ୍ରମିକ ନିଜର ଅସ୍ଥିତ ଯେ ସେ ଯାକୁ ଉଚ୍ଚ, ତାହାହେଲେ ସେ ହଠାତ୍ କାମ ହାତୀ ଗାଁକୁ ଚାଲିଯାଏ । ପୁଣି ଯଦି କୌଣସି

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସେ ଗୋଟିଏ ଶିବ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ପ୍ରକାଶ କରେ, ତାହାହେଲେ ସେ ଦେଖି ଅନୁଭବ କରାଯାଉଛି ଅନ୍ୟ ଶିବାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଯାଇ ଯାଏ । ଏହାଛଡ଼ା ପ୍ରତି ଚାଷୀମାନଙ୍କେ କା ଶିବାନୁଷ୍ଠାନରେ ସମବାୟ ବା ଚାଷୀବଦୀ ଦେଖାଯାଏ, ତାହାହେଲେ ଶ୍ରମିକ କୌଣସି କଥାକୁ ବିଶ୍ୱାସ ନକରି ସିଧାସଳଖ ଗାଁକୁ ଫେରିଯାଏ ।

ଏ ପ୍ରକାର ପରିସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ସଂଗଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବୁଦ୍ଧି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ପୁଣି ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଉଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନକୁ ସ୍ୱାକ୍ଷର କେତାକେ କଲହ ଉପୁଡ଼ିଛି ତିନା ଶିବ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବିଚାରପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି, ସେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମନସ୍ଥ ଥିଲେ ସଂଗଠନ ସଂଜ୍ଞାରେ ପ୍ରକଟ ନହୁଏ ଓ ଲହ ହ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଛି, ତିନୁ ଏପରି ମନରେ ଶ୍ରମିକ ଯଦି ଗାଁକୁ ଫେରିଯାଏ ଓ ତାହାରେ ଗାଁକୁ ଫେରିଆସେ, ତ ହାହେଲେ ସେତେବେଳକୁ ତାହାର ସଂଗଠନ ସଂଗଠନରେ ସ୍ୱର୍ଗ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଲହ ପକା ଥିଲେପରି ମନେହୁଏନା ।

ପୁଣି ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ଦୃଷ୍ଟାଯୋଗ୍ୟ ଯେ, କହୁ ଶ୍ରମିକ ଗାଁରେ ନିଜର ସ୍ୱଳ୍ପ ଲଭଣ ଯୋଗ୍ୟ ପାଇଁ ସେହି ସମୟରେ ଅସ୍ଥର ପାଇ ପାରିନାହୁଁ, ସେମାନେ ଆଉ ଗାଁକୁ ଆସିବାକୁ ମନ କଲୁନାହିଁ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ଦୃଢ଼ତା ଓ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ସେଲେ, ଶ୍ରମିକମାନେ ଖାଲିକାଳରେ ଶିବ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବସବାସ କରିବା ଯଦିଓ ତିନୁ ଏହା ହେଲେ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ, ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ଆନ୍ଦୋଳନ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

(୫) ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ନେତା ଶ୍ରମିକ ନୁହେଁ—(Absence of labour Union leaders among the workers) କାରଣୀୟ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ଆନ୍ଦୋଳନର ପରାସ୍ତ ବିଚାରରେ ସବୁ ଠାକୁ ବସିବା ପାଇଁ ସେଲେ ଶ୍ରମିକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନ ଥାନ୍ତି, ଯେ ତି ଏହି ସଂଗଠନର ନେତୃତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ତିନୁ ଏହା ପ୍ରାୟ ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ଶ୍ରମ ସଂଗଠନ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଲାଭନୈତିକ କଲେ ନେତାମାନେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥାନ୍ତି ।

(୬) ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭବ ଏବଂ ଏକତା ଅଭାବ—(Lack of United Front of labour Union's in the Country)—କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଦେଶରେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ କେନ୍ଦ୍ର ସଂସ୍ଥା ଥିବା । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ମଧ୍ୟ ଥିବା । ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ଆନ୍ଦୋଳନ ବିଚାରର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି ଦେଲେ କେତାକେ ତି, ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ଏକତା କେବଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କଲ୍ୟାଣୀୟ ଅନୁଭବ ଉପରେ ହିଁ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଛି । ପୁଣି ଦେଶରେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସଂଯୁକ୍ତ ମନ୍ତାବଳୀ ପ୍ରକଟିତ ହେଉନାହିଁ ।

ଅତୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ, ଯେଉଁ କେତାକେ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଦା ବିରୋଧ ଉଠି-

ଉଠିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନ, ନିଜ ନିଜର ଅଧିକାର ବଢ଼ାଇ ଏବଂ ନିଜ ଅବସ୍ଥାର ପ୍ରତିପାଦନ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନର ନାଟି ଅବସ୍ଥା କରା ଥାନ୍ତେ। ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ବିଫଳ କରିବାରେ ଦେଖା ଦେଖୁଛି । ବିଶ୍ୱାସ ଶ୍ରମିକ ଏହି ପ୍ରକାର ସଂଗଠନର ବ୍ୟବ ନାହିଁ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଜର କାଳକୁ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମନେନୁହେଁ । ଏହାହିଁ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବିଫଳତା ବାଧା ଦେବାରେ ଯେ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଣ ଅଟେ, ଏହା ନିଶ୍ଚୟେହ ।

(୭) ପାରସ୍ପରିକ ସହଯୋଗ ଓ କଲ୍ୟାଣକରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଗ୍ରହଣରେ ଅସମର୍ଥ (Failure to realise the importance of mutual help and welfare activities) କୌଣସି ସଂଗଠନର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଲାଭପାଇଁ, ତାହା କେବଳାନ୍ତର ପାରସ୍ପରିକ ସହଯୋଗ ରହିବା ପ୍ରକାର ଅବଶ୍ୟକ । ଶ୍ରମିକଙ୍କର ତାମସୀନ ଅବସ୍ଥା, ମାଲିକମାନଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗ ମନୋହର ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱନିତ ଶ୍ରମିକଙ୍କର ନିମ୍ନସ୍ତରର ଜୀବନ ଧାରଣକାରୀ ବିଷୟ ପ୍ରାୟ ଗଣା ଥାନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗଣା ।

ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଶ୍ରମରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅର୍ଥବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଦିନ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭବପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ମନେକରିବା ଚାହୁଁ । ତେଣୁ ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିବାରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ସଂଯୁକ୍ତ ସହିତ ସହଯୋଗ ଦେବା ଏକ ଜରୁରୀ । ତିନୁ ଏ ସମସ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ ଅସହଯୋଗ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଛି ଏହି ସବୁ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମିକସଂଗଠନ ଆନ୍ଦୋଳନର ବିଫଳତାରେ ବିଶେଷ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ।

(୮) ଜୀବନର ନିମ୍ନସ୍ତର ଓ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ଅସନ୍ତୋଷନର ପରିସ୍ଥିତି—(Low standard of life and dissatisfactory working condition of the workers) ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଜୀବନ ସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରକାଶ ପକା ଧର୍ମ ଜାମକରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । କେତେ କାରଣାନ୍ତରମାନଙ୍କରେ ଏକେକା ଧର୍ମ ଜାମ କରିବା ପ୍ରକରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗ ଓ ଶ୍ରମିକ ବିଶେଷ ହୁଏ ହୁଏ ଏବଂ ସେମାନେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ତିନା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଲାଗିଲେ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରମୁଖ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଅସୁସ୍ଥ ପରିସ୍ଥିତିରେ କାମକରିବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ, ତାର ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା କେବଳ କେବଳ ଅନ୍ୟତ୍ର ଦୃଢ଼ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ସେ କୌଣସି ସମସ୍ୟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକୃତ କରିବା କରିବାରେ ଶ୍ରମ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ନିମ୍ନ ଜୀବନ ସ୍ଥିତି ଶ୍ରମ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଜୀବନମାନ ତହାର ଶ୍ରମିକର ବିଶ୍ୱାସରେ ବିଶେଷ ବ୍ୟାପାର ସୃଷ୍ଟିକରେ ଓ ଅନ୍ୟ ଲାଭାରେ କହିଲେ, ତାର ଆତ୍ମା କାଟିକାର ବିକାଶ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ସେ ତି ନି ଶ୍ରମିକମାନ ଓ ମାନସିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ କୁର୍ବଳ, ସେ ସେତେବେଳେ ସେ କହୁ ସଂଗଠନ ସଂସ୍ଥାରେ ତିନିସି ସହିତ ସହଯୋଗ କରିପାରିବ ଓ ପୁଣି ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟତା, ଆନୁରୋଧ କରିପାରିବ ସେ ପ୍ରକାର ଆଶା କରିବା ବିଚଳନା ହୁଏ ନାହିଁ ?

ବାହ୍ୟ ବିରୋଧ

୧) ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ବିରୋଧ (Hostile attitude of the jobbers) ଶିବ ବିନାଶ ସମ୍ବେଦନା ଲାଗିତରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ନାମରେ ଏକ ଶୋଷା ଘମାଳରେ ବିରୋଧ ଆତ୍ମୀୟ କମଳ ଦର୍ଶିଲା । ଶ୍ରମିକ-ମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିବା, ପୁଣି ସେମାନଙ୍କୁ ସହରରେ କାମ ପାଇ ଯୋଗାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, କେମାଳି ଓ ଦୁର୍ଘଟଣା ସମୟରେ କାମର ଲୋଭା ଲାଭିବା ଲାଭାଦି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ବାହ୍ୟ ବିରୋଧ ହେଉଥିଲା ।

ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଶୋଷଣ କରିବାରେ ହିଁ ସେମାନଙ୍କର ଅସ୍ଥିତ ଚିତ୍ତ ଲାଗୁଥିଲା । ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନକୁ ବଦଳାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା, ମଧ୍ୟସ୍ଥିତମାନଙ୍କର ଅସ୍ଥିତ ବିରୋଧ ବାହ୍ୟ ବିରୋଧ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନର ବିକଳ ଓ ସାଧନ ସମ୍ବେଦନା ମଧ୍ୟସ୍ଥିତମାନଙ୍କ ଚେଷ୍ଟାରେ ଯେ ଶ୍ରମିକମାନେ ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସଂଗଠନକୁ ନଷ୍ଟ ନପା.ଇ ।

ଉଚ୍ଚ କୌଣସି କାରଣରୁ ସେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଅସ୍ଥିତ ହେଉଥିଲା, ତେବେ ଏହି ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ନେ ଲିପିରେ ସେମାନଙ୍କର ଅସ୍ଥିତ ବିରୋଧ ହେବ, ସେଥିପାଇଁ ବିରୋଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । ପୁଣି କେହି ନାହିଁ ପାଇଁ ଏହି ମଧ୍ୟସ୍ଥିତମାନଙ୍କୁ, ମାଲିକମାନେ ତଳା ଓ ଉଚ୍ଚତର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତମାନଙ୍କର ନିରାଶର ବିରୋଧ ପ୍ରକରେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନର ଆନ୍ଦୋଳନ ବିକାଶରେ ବିରୋଧ ବାଧା ସୃଷ୍ଟିହେଲା ।

୨) ମାଲିକମାନଙ୍କର ଅସହଯୋଗୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ— (Non-Co-operation attitude of the Employers) କେତେକ ଶ୍ରମିକ ବିରୋଧ ମତଦାନ କରନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରକୃତ ମାଲିକମାନେ ସତ ସର୍ବତ୍ର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଶୋଷଣ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଧୁନିକ ଶ୍ରମିକ ଲାଗଣର ସମୟ ମାଲିକମାନଙ୍କର ଏହି ଶୋଷଣ ପ୍ରକୃତର ବିରୋଧ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲାଭ କରାଯାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାଲିକମାନେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଲାଭ କରନ୍ତି ଯେମିତି ନେବନ ମହୁରା ବେଦା ଶ୍ରମ, ଲାଭ କେତେକ ସୂଚିତ । ବେଦାରେ ବିରୋଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ଓ ଉପସ୍ଥିତ ।

ପୁଣି ମାଲିକମାନେ ସବୁବେଳେ ସଚେତନ ଯେ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର କୌଣସି ସମସ୍ତ ସଂଗଠନ ଶକ୍ତି ନରୁ ଏବଂ ଏହି ସଂଗଠନ ଶକ୍ତି ହାର, ସେମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ସର୍ବ

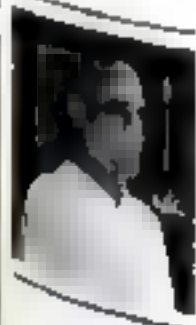
ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ନପା.ଇ । ପ୍ରକୃତ ସେତେବେଳେ ଶେଷ ଶେଷ ଓ ଅସହଯୋଗୀ ସାମାଜିକ ଚରଣରୁ, ସେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିରୋଧ ପ୍ରକୃତରୁ କାର୍ଯ୍ୟର ବାଧା ନା ମନୋରାଜ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସ୍ୱାଭାବିକ ହୋଇ ପଡୁଥିଲା । ନିଶ୍ଚୟ ସେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଏବେ ଶକ୍ତି ଓ ସମସ୍ତ ନଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ସଂଗଠିତ ଅବସ୍ଥାରେ ସଂଗ୍ରାମୀ ମନୋରାଜକୁ ଦୂରକୁ ଆସେଇ କେବେ ।

ଏହି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସୁଶୁଭଚିତ ଓ ସଂଗଠିତ କରିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଲାଗିନେଟିକ ନେତାମାନେ ଶ୍ରମିକ ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତୃତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସେତେବେଳେ ଲୋକାଳ ପ୍ରକରେ ଶିକ୍ଷଣପ୍ରଦାନରେ ବିରୋଧ ବାଧା ଲାଗୁଥିଲା, ସେତେବେଳେ ନିଶ୍ଚୟ ମାଲିକମାନଙ୍କ ମନରେ ତେଜନୀ ଆସିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ସେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ତଥା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିରୋଧମୁକ୍ତ କରିବାକୁ (Victimization) କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିରୋଧ ଧମକ କରିବାକୁ ଯାଇ ସେତେବେଳେ ମାଲିକମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାତ କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଗାମକୁ (Black list)ରେ ଲାଗୁଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ କାମରେ ବଦଳାମ ଆଣୁଥିଲେ ଲାଗାଦି, ଲାଗାଦି ।

ଏହିପରି ଲାଗରେ ସେତେବେଳେ ମାଲିକମାନେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଲିପିରେ ପ୍ରତିରୋଧମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନପା.ଇ, ତ ହାର ଅସଂଖ୍ୟ କାରଣରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ । ଏହା ଛଡ଼ା ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ମାଲିକମାନେ ପରିସ୍ପର୍ଶ ଓ ନିଜ ନେତୃତ୍ୱରେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନମାନ ସୃଷ୍ଟି କରାଇ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନରେ ବିରୋଧ ଆଣୁଥିଲେ । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, ମାଲିକମାନେ ନିଜ ଲୋଭକୁ ମଧ୍ୟ ସେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନରେ ଲାଗିକରାଇ ତ କରି ବାଧା ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନକୁ ନିଜୁ ନିଜ କରିବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତି ଏସବୁ ପ୍ରକେଷା ସର୍ବେ ମାଲିକମାନଙ୍କର ଅଶା ମେଣ୍ଟୁନଥିଲା, ତାହା ହେଲେ ସେମାନେ ବିପିତ ଲାଗରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ନେତାଙ୍କୁ ଓ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ବାଧାଲାର ଅପମାନିତ କରୁଥିଲେ । ପୁଣି ମାଲିକମାନେ କହିବାକୁ ପାଉଥିବା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତିରୋଧ ନ ପ୍ରଦାନ କରି, ନିଜର ହାତ କାଟିବା କରି ଲାଗୁଥିଲେ ଏବଂ ସେହିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ନ ଶିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । ନିଶ୍ଚୟ ମାଲିକମାନଙ୍କର ଏହିସବୁ ମନୋରାଜ ଯୋଗୁଁ, ଶ୍ରମିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦୃଢ଼ସ୍ଥିତିରେ ଗଢ଼ି ଉଠି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ,

ବିରୋଧ

ଓଡ଼ିଶାର ବିପ୍ଳବ ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦ, ଯଥା-ଜଳ, ବନଜ, ଖଣି, ମୃତ୍ତିକା, ସମୁଦ୍ର ଅବତଳ ଉପଯୋଗୀ ସମ୍ବେଦନା ଓଡ଼ିଶାର ପରିସ୍ଥିତି ଓ ବୃଦ୍ଧମାନ ସେତେବେଳେ ଉପଯୋଗୀ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ କର୍ତ୍ତାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି

(୬) ଯଦି ଉପାଦାନ ହେଉଥିବା ଅନ୍ତରାଳକୁ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଏ ତ ତାହା ଅପସାରିତ ଚିହ୍ନରେ ଶ୍ରମିକ ପରିଗଣନା କରାଯିବ କିନ୍ତୁ ତାହାର ସହ ସହାୟକ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ ।

(୭) ଶ୍ରମିକ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତି ଅବସ୍ଥାରେ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ଲୋଭୀ ।

(୮) ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତତା ବାଧ୍ୟତା ଶୁଦ୍ଧତା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଲାଗି ଶ୍ରମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଲାଗି କରାଯାଏ, ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର, ଶେଷାଂଶ, ଓ ବିଶେଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଅପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅତି ଶ୍ରମିକ ସହାୟତା ନିମ୍ନ କରିବା ଦରକାର ।

(୯) ବାର୍ଷିକତାକୁ ନାକଲିକତାରେ ଗୋଟାଏ ଓ ଉପାଦାନ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରନ୍ଥ ଯଦି ଯଦେବ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଯଦି ସମସ୍ତା ଓ ମହାଶୟ ସମାଧାନରେ ଶେଷ ହେବା ସର୍ବୋତ୍ତମ ଶାସ୍ତ୍ର ।

(୧୦) ଶ୍ରମିକ ବର୍ଗ ମହାଶୟ ପରିଷଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ମହାଶୟ ନିୟମ ଆଦେଶ ଆଲୋଚନା କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଅନ୍ତରାଳରେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ କଳା ସାହାଯ୍ୟରେ ଶ୍ରମିକରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ହେବା ଲାଗିବ ।

(୧୧) ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଶେଷିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶ୍ରମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମ୍ନ ହେବାକୁ ନିୟମରେ ଶ୍ରମିକ ବୃତ୍ତି ହେବା ସୁଯୋଗ ।

(୧୨) ଶିକ୍ଷା ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ଲାଗିବା ଦିନିକିଆ ଓ ବର୍ଷିକ ପ୍ରକାରରେ ଶ୍ରମିକ ଉଦ୍‌ବୀତି କଳି ଉପକାରେ ପ୍ରକାରୀ ଶେଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ।

(୧୩) ବର୍ଷିକ ଉପାଦାନରେ ଶ୍ରମିକ ଅନୁରାଗ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସମାଜର ସମସ୍ତତାରେ ଆଲୋଚନା ବା ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ହେବ । ଶିକ୍ଷା ଓ ଆବଶ୍ୟକତା ଶ୍ରମିକ ଉପକାରେ ଶ୍ରମିକ ଓ ଶ୍ରମିକତାରେ ସହ ବୃତ୍ତି ହେବା ବିଧେୟ ।

ଏକା ଦ୍ୱାଦଶ ଚାଲି ବାଜେନାହିଁ

ଏଠାରେ ଲୁଚିଯିବା ଅନୁଚିତ ଯେ ଉପାଦାନ ବୁଦ୍ଧି ଅର୍ଥରେ ଲୁଚିଯିବା ଶ୍ରମ ନିଷ୍ପାଦନ (Extraction) ନୁହେଁ । ଲୁଚା ଗୁଣିତ ମୁକାବ ଶେଷ ପ୍ରକାର ଚରିତାର ପାଇଁ ଲୁଚା ପ୍ରକାର ସହ ଲୁଚା ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।

(୧) ଉପାଦାନ ବୁଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବହୁ ପ୍ରକାର ପରିଗଣନା କରାଯିବ କିନ୍ତୁ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରମିକର ବୁଦ୍ଧି ଉପାଦାନ ସମାଜ କରିବା ସୁଯୋଗ ।

(୨) ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଅଧିକ ଉପାଦାନ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକରେ ଶ୍ରମିକର ସମସ୍ତ ସେବା ବୃତ୍ତି ସହୋଦ୍ୟମ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସାହୁତ ପରିଗଣନା, ଲାଗି ପରିଗଣିତ ଅତି ବିଶିଷ୍ଟ ବିଷୟ ଉପକ୍ରମରେ ବିଶେଷତା ଲାଗୁ ଏ ବିଷୟରେ ଅବେଗତା ଲାଗିବ ।

(୩) ଏଠାରେ ଲାଗି ପ୍ରକାରୀ ପ୍ରକାର, ପ୍ରକାର ଏବଂ ଉପାଦାନର ଉପାଦାନ ପ୍ରକାର, ସମ୍ପ୍ରତି ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧ, ଅନ୍ତରାଳର ପ୍ରକାର ଉପାଦାନ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ଶେଷରେ ବିଶାଳ, ଶ୍ରମ ବ୍ୟୟ ଶାନ୍ତି ଚିହ୍ନରେ ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସହେବ ଓ ସହେବ ହେବା ବିଧେୟ ।

(୪) ଅଧିକ ଉପାଦାନରେ ଲାଗି-ଶ୍ରମ ଶ୍ରମିକର ପୋଷାକର ଶ୍ରମିକ ଅଧିକ ପାରିତୋଷିକ ପ୍ରକାରରେ ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପକ୍ରମ ହେବା ଅନୁଚିତ ।

(୫) ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ସାଧାରଣତାରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ହେଉଥିବା ଦା ଅଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବିଷୟ ଲାଗିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ତରାଳର ସମାଧାନ, ଉପକାର ଓ ଉପାଦାନ ପ୍ରକାରରେ ଅତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ ମାନବୀୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦା, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି ସହେବ ଶ୍ରମିକ ଉପାଦାନ ପ୍ରକାରରେ ଏକ ସହୋଦ୍ୟମ ଓ ଅନ୍ତରାଳ ଅ-ଶାନ୍ତୀରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସହଯୋଗ, ସହଯୋଗ ଶାନ୍ତି ଓ ଶାନ୍ତି ମେଧାରେ ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରକାର ହେବା ସର୍ବୋତ୍ତମ ଲାଗିବ ।

ଉଚ୍ଚା ଥିଲେ ଉପାଦାନ ଆଦେଶ

ପରିଷଦରେ କର୍ତ୍ତୃତା ନିରାପତ୍ତି ଯେ ଅଧିକୃତିତ ଶ୍ରମିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇ ଶ୍ରମିକ ଦ୍ୱାରା ଅ-ଶାନ୍ତୀରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ମାନବିକତା ଉପାଦାନ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରକାର ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗିବ । ପ୍ରକାର ନାହିଁ ଓ ଅନ୍ତରାଳ ପରିଗଣନା ସମସ୍ତ ଓ ନିଜା ନିଜା ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ସୌକର୍ଯ୍ୟକୁ ଉଦ୍‌ବୀତି କରି ଉଦ୍‌ବୀତି ସର୍ବୋତ୍ତମ ଶାସ୍ତ୍ର, ସେହି ଶିକ୍ଷା ଶାନ୍ତି ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ନିଜା ଉପାଦାନ ପ୍ରକାର ଓ ଶ୍ରମ ବୁଦ୍ଧି ଏକ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାପାର । ଏଠାରେ ଲୁଚିଯିବା ଅନୁଚିତ ଯେ ଦେଖି ଏକ ବର୍ଷରେ କର୍ତ୍ତୃତା ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରମିକର ଏକ ପ୍ରକାର ଶ୍ରମିକର ଶ୍ରମିକ ଉପାଦାନ ବୁଦ୍ଧିର ଅନ୍ତରାଳ ମହାଶୟ ପାଇଁ ଅନୁ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରିଗଣନା ସେହି ସହେବ ପାତ ମିଜାଲ ଲାଗିବାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରିଗଣନା ସେହି ସହେବ ପାତ ମିଜାଲ ଲାଗିବାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଶିକ୍ଷା ଉପାଦାନ ଶେଷରେ ଅଧିକୃତି ଓ ଅଧିକୃତିର ଅତି ନିରାପତ୍ତିତା ଦିଗରେ ବୁଦ୍ଧି ଲାଗିବାକୁ ହୋଇଛି, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାର ଅନୁକ୍ରମରେ ଶ୍ରମିକ ପାଇଁ ଅଧିକ ଉପାଦାନ ଅନୁରାଗ ଦାୟି । ଲାଗିବା ଅଧିକୃତିର କର୍ତ୍ତମାନ ମହା ଅବସ୍ଥାକୁ ମୁକ୍ତ କରାଯିବା ପାଇଁ ଅଧିକୃତିର ପ୍ରକାର ଶେଷରେ ଉପାଦାନ ଓ ଉପାଦାନ ଶ୍ରମିକ କର୍ତ୍ତମାନ ଏକାକି ଅବସ୍ଥା, ଏହା ଅଧିକୃତିର ପ୍ରକାର ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଅନୁରାଗ ଶିକ୍ଷା ବୁଦ୍ଧି ଅ-ଶାନ୍ତୀର ଶ୍ରମିକ ଓ ମାନବିକ ପ୍ରତି । ଶେଷ ଅଧିକ ଉପାଦାନର ଶ୍ରମିକ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ଓ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ପ୍ରକାର ।

ସ୍ୱାମୀଜୀ ସୌମ୍ୟନାଥ ପ୍ରସୂତା

କେନାମଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀଚାନ୍ଦ୍ର

କିଏ ନିଜାଣେ ଜଗତ ସମୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଭୁତା । ତାଙ୍କୁ
ଭଜନ ପଥରେ ଭାବେ ଭଜି ଏକ ବିକାଶୋନ୍ମୁଖୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ
ଭବରୁ ବନ୍ଦ ଶକ୍ତି ସେ ଜନ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ି ଓ ଅଭିପ୍ରାଣିତ
ଭଗବାନ ବଢ଼ିବେ ଶକ୍ତିଭରା ଏହା ପଥେ ନିରାଭର ବିଷୟ ।
ଏହା କେବଳ ପ୍ରଭାତରୁ ସେ ବିସ୍ମିତ ନୟନ ପାତ୍ରା ନୁହେଁ,
ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ଲେଖନୀ ବଢ଼ିଲେ ବାଉଁଶପୁଷ୍ପେ ମୁଖ ଭରି
ଭବର ନ୍ୟାୟ । ଏହି ପରିଚେଷ୍ଟାରେ ଭଗବାନ ବଢ଼ି ତଥା
ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ଶିବ ବିଜୟା ବିଭବ ଚାନ୍ଦିପୁଣି
ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କେ ଅନୁମୋଦ ।

ଅଧିକତ୍ର ନ ଦୋଷାୟ

ବଢ଼ିବା ବାହୁଳ୍ୟ ମଧୁ ସେ ଅନୁଭାବନା ହିଁ ଅଧିକ
ଭବପ୍ରାପନର ଆଧାର । କିଏ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗି ତା ବିକଳତା
ଭବପ୍ରାପନ ପ୍ରକାରେ ଅନଳ ଅନୁଭାବନା ଦୃଷ୍ଟେ ବୁଦ୍ଧିବିତ ।
ଭବପ୍ରାପନର ବୁଦ୍ଧି ଭବୋଦୟନୀ ଅ-ଭାବନାଦୃଷ୍ଟେ ମାନବ
ଓ ଶ୍ରମିତ ଶିବ ଶାନ୍ତି ଗୌରବୀ ଓ ବିଜୟା ଦୟା
ଭବରେ ଶିବୋଦୟନୀ ଦୃଷ୍ଟେ ଅଭିପ୍ରାଣିତ ଶକ୍ତିର ବିଭବ ।
ତା ହେଉ ଅଧିକ ଭବପ୍ରାପନ ବଢ଼ିବେ ଭବୁ ଶାନ୍ତିବୁ
ଅବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗରୁ ସୁଲଭ ନୁହାଣେ ବିନିଷ୍ପତ୍ତ
ବିଶ୍ୱାସରୁ ମିଳେ । ଏହି ଭବ୍ୟ ଅଧିକ ମନୁଷ୍ୟ ବଢ଼ି ହେବୁ

ଜୀବନ ଧାରଣର ମାନବୁଦ୍ଧି ବିକଳତା ସମସ୍ତ ହେବ ମଧ୍ୟ
ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିର ଅବଶ୍ୟକାନୁସାରେ ଭବପ୍ରାପନ ବୃଦ୍ଧି ବଢ଼ାଉଥିବା
ଅର୍ଥନୈତିକଭାବୁ ବଢ଼ି ଓ ବାଣିଜ୍ୟରେ ମୁଦ୍ରାବୁଦ୍ଧି ବିକଳତା-ସମେ
ନିପତ୍ତିର ଶେ ହେବ, ଏଥିରେ ଦୃଢ଼ତା ନ ଥାଇ ପାରେ ।
ସର୍ବୋପରି ଶିବ ସଂପ୍ରଦାୟ ଓ ନୂଆ ଶିବ ପ୍ରାପନ ଓ ନୂଆ
ବିଭବର ଅବଶ୍ୟକତା ଏହା ପ୍ରୟୋଗରେ ସହାୟ୍ୟ କରିବ
ମଧ୍ୟ । ଶେଷ ଅଧିକର ନିବୋଧାୟ ।

ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପଦ କରପାରେ ନାହିଁ

ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକଳତା ପ୍ରଗତିରେ ଅନୁସନ୍ଧେଷ ସମସ୍ତଙ୍କ
ଅନିଷ୍ଟର ଦେଶପଥରେ ପରିଚଳର ହେବ । ଗତରୁ-ବନ୍ଦ
ପ୍ରକାର ଅଭିପ୍ରାଣିତ ଓ ବିକଳତା ଅଧିକ ଅଧିକ ସେବା ନିଷ୍ଠା
ପାତ୍ରା ଓ ଅନୁ ପ୍ରାପନ ସହ ନିର୍ମାଣେ । ଏହି ଭବପ୍ରାପନ
ବଢ଼ିବୁ ୨ଟି ମୁଖ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ହେଉଛି—(୧) କମ୍ ଲକ୍ଷାଣରେ
ନିର୍ମାଣିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଭବପ୍ରାପନ ପ୍ରଦାନ ସମାପନ
ବଢ଼ି ନୁହେଁ (୨) ଅନୁପ୍ରାପନ କମ୍ ଲକ୍ଷାଣ ('income')
ବଢ଼ି ମାଧ୍ୟମରେ ବଢ଼ିବୁ ହାଉରା ଭବପ୍ରାପନ ସହ
ଏହା ପ୍ରକରେ ଭବପ୍ରାପନ ମୁଖ୍ୟ ସମୟ ସମୟ ହୁଏ ।
ଭବନ ପ୍ରୟୋଗ ଓ ସୁସଂଗଠିତ ପୋକନା ବ୍ୟକ୍ତିରେ
ଭବପ୍ରାପନ ବଢ଼ି ସହଜ ଓ ସୁଲଭ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେଉଁ
ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ସଂପଦ କରିପାରେ ନାହିଁ ।

ଆଲୋଚ୍ୟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟର ମୂଳ

ଭବପ୍ରାପନ ବଢ଼ି ପାଇଁ କେତୋଟି ସୁରୁତୁପୁଣି ବଢ଼ି
ବ୍ୟବସାୟ ଏଠାରେ ଭବୋଦୟ କରିବା ଭବିଷ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ
ପଥା—

(୧) କମ୍ ଲକ୍ଷାଣରେ ଅଧିକତ୍ର ଅଧିକ ଭବପ୍ରାପନ
ବଢ଼ି ପାଇଁ ମାନବିକ ପ୍ରୟତି । ସେବାକୃତ ସହୋଦୟନୀ
ଓ ଶିବ ଶୌରାଣ୍ୟରୁ ପ୍ରାପନେ ଭବପ୍ରାପନ କରିବା ହେବ ।

(୨) ଶ୍ରମିତ ଓ ପରିଶ୍ରମନା କର୍ମପ୍ରଣୟର ବୁଝାମଣା
ନୁପାୟା ବିଭବ ସମୟ ନିବୁଦିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲାଭର କରିବାରେ
ଶ୍ରମିତ ପରିଶ୍ରମନା କର୍ମପ୍ରଣୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ବିଷୟ

(୩) ଶିବ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଶ୍ରମିତ
ବାମସାରି ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବୁ ।

(୪) ଯାହାକି ତଥା ସେକ୍ସପ୍ରିକ ଅନୁଭବନା
ବିନିଯୋଗ ଏବଂ ଅପର ସପରାଗର ଦମେତ ଭବପ୍ରାପନ,
ଭବପ୍ରାପନା ବଢ଼ି ତଥା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭବପ୍ରାପନ
ବିଭବେ ପ୍ରାପନା ହେବା ସୁବିଧାୟ ।

(୫) ଠିକ୍ ଭାବେ ବାମ କରିବା, ସାହାଯ୍ୟରେ
ଭବପ୍ରାପନ ଓ ଭବପ୍ରାପନର ସହଜ ସମୟ ସମୟ ଓ
ସୁବିଧା ହେବ ।

(୧୬) ଜମି ଉପରେ ହେଉଥିବା ଅସରମାନଙ୍କୁ ବିଚାର କରିବା ଓ ତାହା ଅସରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତିର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସମାଧାନ କରିବା ବାଧ୍ୟତା ।

(୧୭) ଶ୍ରମିକ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତି ଅବସ୍ଥାରେ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରବେଶର ହେବା ନେତ୍ର ।

(୧୮) ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରେ ପାଠ୍ୟ ପଢ଼ିବା ଶୁଖିଲା ଗଣା କରିବା ଏବଂ ମନର ଶକ୍ତିରେ କମି ନାହିଁବା, ଧର୍ମପତ୍ର, ଯୋଗାଣ, ଓ ବିଶେଷ ପ୍ରଦର୍ଶନ, ଅପ୍ରାପ୍ତର ଆଦର ଶ୍ରମିକ ପ୍ରାଧିକାରୀ ନିଜର ରହିବା ସମ୍ଭବ ।

(୧୯) ପାଣିପାଗର ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକର ନାଗରିକ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରତି ସମସ୍ତ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ସମାନ ସମସ୍ୟା ଓ ମହାବଳୀ ସମାଧାନରେ ସମସ୍ତ ହେବା ସମ୍ଭବିତ୍ତରଣ ।

(୨୦) ଶ୍ରମିକ କର୍ମର ମନୋରାଜ ପରିସ୍ଥିତି ପୂର୍ବ ଓ ମହାବଳୀର ନିୟମିତ ଆୟୋଗ ଅନୁକ୍ରମରେ ବିଚାର ଏବଂ ଆଇନାନୁମୋଦିତ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ କଳା ସାହାଯ୍ୟରେ ସମାଧାନରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ହେବା ଲାଭ ।

(୨୧) ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ସମସ୍ତ ମହାବଳୀରେ ଶ୍ରମିକ କୃତ ହେବା ସମ୍ଭବ ।

(୨୨) ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଲୋକ ଦାୟିତ୍ଵର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଶ୍ରମିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର କଳା ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବା ସମ୍ଭବ ।

(୨୩) କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ଶ୍ରମିକ ଅନୁରାଗ ଓ ସମ୍ମାନ ହେବା ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟା ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସମାଧାନ ସମସ୍ୟାରେ ଅନୁରାଗ ବା ସଂକଳିତ ପ୍ରତି ସମସ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମ୍ଭବ । ଶିକ୍ଷା ଓ ଆରମ୍ଭିକର ପ୍ରାପ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣରେ ସାଧୁତା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ସହ କୃତ ହେବା ବିଶେଷ ।

ଏକା ଦ୍ଵାରରେ ତାଳି ବାଜେନାହିଁ

ଏଠାରେ ଲୁଚିଯିବା ଅନୁକ୍ରମ ସେ ଉପାଦାନ ବୃଦ୍ଧି ଅର୍ଥ ଲୋକ ସେବକ ଶ୍ରମ ନିଷ୍ଠାପନ (Extraction) ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ 'ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକାବିଲେ'ର ପ୍ରକୃତିର ଗଣିତୀୟ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟା ଗଣନା ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।

(୧) ଉପାଦାନ ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କୃତ ପୂର୍ବରୁ ପରିସ୍ଥିତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆଇନମାନ ମଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରମିକଙ୍କର ବୃଦ୍ଧି ଲୋକ ସମାଧାନ କରିବା ସମ୍ଭବ ।

(୨) ପରିସ୍ଥିତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଅର୍ଥର ଉପାଦାନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଶ୍ରମିକର ସମସ୍ତ ସେବାକ୍ରମ ସମ୍ଭବତା ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସାମ୍ବନ୍ଧ ପରିସ୍ଥିତି, କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଆଦି ବିଶିଷ୍ଟ ବିଷୟ ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁକ୍ରମ କରିବା ।

(୩) ଏପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରକୃତି, ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ଉପାଦାନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ, ସମ୍ଭବିତ ବିଷୟ ସଂରକ୍ଷଣ, ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକାର ସମାଧାନ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ, ଶ୍ରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟାଧି ବିଷୟରେ ପରିସ୍ଥିତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମସ୍ତ ଓ ସମସ୍ତ ହେବା ବିଶେଷ ।

(୪) ଅର୍ଥର ଉପାଦାନକ୍ରମର ଲୋକ-ସମ୍ଭବ ଶ୍ରମିକର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ନିମିତ୍ତ ଅର୍ଥର ପାରିତୋଷିକ ପ୍ରକାରରେ ପରିସ୍ଥିତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କ୍ରମ ହେବା ଅନୁକ୍ରମ ।

(୫) ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ସଂପର୍କରେ ଅନୁକ୍ରମ କ୍ରମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶ୍ରମାଧ୍ୟାୟରୁ ପରିସ୍ଥିତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟ କରିବା ସମସ୍ତ ସମସ୍ତ ଅନୁକ୍ରମର ସମାଧାନ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଓ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନରେ ଆଶୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶ୍ରମିକର ମାନବୀୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦା, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି ସମସ୍ତର ଶ୍ରମିକ ଉପାଦାନ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ଏକ ସମସ୍ୟା ଓ ଅନୁକ୍ରମ ଅନୁକ୍ରମରୁ ଶ୍ରମିକର ସମସ୍ୟା, ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ ଓ ସମସ୍ୟା କେବଳରେ ପରିସ୍ଥିତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାର ହେବା ସମସ୍ତ କରିବା ।

ଉଚ୍ଚା ଥରେ ଉପାଦାନ ଆବେଗ

ପରିସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ନିୟମିତ ସେ ଅନୁକ୍ରମିକ ପ୍ରକାର କ୍ରମରେ ଲୋକ ଦୂର ଅନୁକ୍ରମରେ ଶ୍ରମିକ ଓ ମାନବୀୟ ଉପାଦାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ଦାୟିତ୍ଵ ରହିଛି । ପରିସ୍ଥିତିର ନାଗରିକ ଓ ଅନୁକ୍ରମ ପରିସ୍ଥିତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ନିଜା ନିଜା ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରୋତ୍ସାହନରୁ ଉପାଦାନ କରି ରହିବା ସମସ୍ୟାରେ ବିଶେଷ, ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଓ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ନିଜା ଉପାଦାନ ପ୍ରକାର ଓ ହାର ବୃଦ୍ଧି ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ଦାୟିତ୍ଵ । ଏଠାରେ ଲୁଚିଯିବା ଅନୁକ୍ରମ ସେ ଦେଖ ଏକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି କୃତ ଏବଂ ପ୍ରକୃତିର ଲୋକର ଶ୍ରମିକର ଉପାଦାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନୁକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନୁକ୍ରମ ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିର କେବଳ ସମସ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ନିଜା ଲୋକରୁ ପ୍ରକାର ପରିସ୍ଥିତିର କେବଳ ସମସ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ନିଜା ଲୋକରୁ ଅନୁକ୍ରମ ଅନୁକ୍ରମରେ ବିଷୟରୁ କୃତ ଲୋକ ସାପିତ ଅନୁକ୍ରମର ଅନୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ବିଷୟରୁ କୃତ ଲୋକ ସାପିତ ହୋଇଛି, ତଥାପି ପ୍ରତି ଅନୁକ୍ରମରେ ଶ୍ରମିକର ପ୍ରାପ୍ତି ଅର୍ଥର ଉପାଦାନ ଅନୁକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁକ୍ରମରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ମଧ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ ମଧ୍ୟ କରାଯିବା ପାଇଁ ଅନୁକ୍ରମର ପ୍ରକାର ଲୋକରେ ଉପାଦାନ ଓ ଉପାଦାନ, ଶିକ୍ଷା ବିଷୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଏକାକି ଆବେଗ, ଏବଂ ଅନୁକ୍ରମରୁ ପ୍ରକାରର ପ୍ରାପ୍ତି ସମସ୍ତର ଅନୁକ୍ରମ ଶିକ୍ଷା ଦୂର ଅନୁକ୍ରମର ଶ୍ରମିକ ଓ ମାନବୀୟ ପ୍ରତି । ଯେଉଁ ଅନୁକ୍ରମ ଉପାଦାନରୁ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ସଂକଳିତ ପ୍ରକାର ।

ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ମୁକର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ

ଗୋଟିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଦ୍ଵାରା ପରେ ଗର୍ଭଚକ୍ଷେପ ଅପ୍ଲୋୟର କରାଯିବ ଆପଣ “ପ୍ରକୃତ ପର୍ଯ୍ୟାୟ”ର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ପାରିବେ । ତା ୧୯ । ୧୦ । ୧୯୮୩ ରଖ ପାରିବେ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବାକୁ ଏହି ତାରିଖ ପରେ ୧୫ ବର୍ଷ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରୁ ୪୮ ବର୍ଷ ବୟସ ଲିଙ୍ଗରେ ହବା ପରେ ଦତ୍ତ ଗର୍ଭଚକ୍ଷେପ ଅପ୍ଲୋୟର କରାଯିବେ ସେମାନଙ୍କୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସୁଧା ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ :—

- ୧ । ବନ୍ଧ୍ୟା ପରବାର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ପଂସ୍ତା ଦ୍ଵାରା କମ୍ପିଟର ଗୁଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଉଚିତତା ଧରି ଗୁଡ଼ି ଏକତ୍ର ପରବାରକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ୨ । ପରବାର ନ ହବା ଏକତ୍ର ପରବାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୪ କେସିମିଲ ପରବାରରେ ୮ କେସିମିଲ ଲୁଗା ବୋର୍ଡିଂରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ୩ । କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ମଧ୍ୟମ ଥିବା ଗୋଷ୍ଠୀର ବେଳମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଗୁଡ଼ିନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଲାଗୁ ଉଚିତତା ଧରି ଏକତ୍ର ପରବାର ପାଇଁ ସଂଗୃହୀତ ରହିବ ।
- ୪ । ମେଡିକାଲ, ଲଂଗ୍ସପ୍ଲେ, ପରବେନିଂ ଓ ଅଲ. ଟି. ଅଲ. ହଲ୍ସ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ଉଚିତତା ଧରି ଏକତ୍ର ପରବାରର ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ସଂଗୃହୀତ ରହିବ ।
- ୫ । ଏହି ପରବାରର ସ୍ତ୍ରୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସ୍ତ୍ରୀ ପରବାରୀ କର୍ମକାରୀ ହୋଇଥିଲେ, ତାଙ୍କ ଗର୍ଭମାନେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ମେଣ୍ଟି ପାରିବେ ।
- ୬ । ପ୍ରକୃତ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ କୋର ଏକ ବାର୍ଷିକ ଲଗେରୀର ସୁଯୋଗ ଅପ୍ଲୋୟର ହେବାକୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗୁ ରହିବ ।

ଏ ବର୍ଷରେ ଅଧିକ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ନିଜସ୍ଵ ପରବାର କଲ୍ୟାଣ କେନ୍ଦ୍ରର ପରାମର୍ଶ ନିଅନ୍ତୁ ।

ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଓଡ଼ିଶା

ଭୁବନେଶ୍ଵର

ପ୍ରମୁଦ ଅଗାଧି

ତଃ ପ୍ରଥମେ କହ ଦାଣ୍ଡ

ପ୍ରାୟଶଃ ପ୍ରମୁଦ ଅଗାଧି ମନେକ ଗପାଦାନ ।
 ଶ୍ରୀମଦ୍ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗପ ଦାନ ଯଥା, କମି, ପ୍ରଭି
 ଏବଂ ପ୍ରମୁଦମାନ ମନେକତର ଗପାଦାନ ହୋଇଥିବାରୁ
 ଯେଉଁଠି ଚଳନ୍ତ, ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଅଛି ଗତ ମତ୍ତ କାବଳ ନାହିଁ
 ମାତ୍ରପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ଏହାର ଗପନ, ଚେତନା, ପ୍ରତିକ୍ରିୟା,
 ବିଶ୍ୱା ଏବଂ କାବଳ ରହିଛି । ପ୍ରାଣ ମଣିଷ ପ୍ରଭୁ ନୁହେଁ ।
 ପ୍ରଭୁ ହୁଏତ କାବଳ ଗ କେହି କେହି କହିଛନ୍ତି ମତ୍ତ ହସିବାର
 ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରମୁଦପ୍ରକାରେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ଗପ ଦାନରେ
 ପ୍ରମୁଦପ୍ରକା ଏହି ମନେକ ଗପାଦାନଟି ତତ୍ତ୍ୱ
 କାବଳମାନ ତଥା ଶିଳ୍ପରେ କାନ କଲେକେନେ ମଧ୍ୟ ସେ
 ପ୍ରମୁଦ ପାଥ ଗଣ ମଣିଷ, ତ ମନରେ ଆଶା-ନିରାଶା,
 ଅନ୍ଧାର-ସୁନ୍ଦର, ନୂଆ-ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆଦି ତାବନ ଚେତନା
 ପ୍ରକାଶ କରିଛି । କେଉଁ ସୁଦ୍ଧ ମଣିଷପରି ସେ ମଧ୍ୟ ସୁଦ୍ଧି
 ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା, ଗଲ ବ୍ୟବହାର, ଗତମତ୍ତ ମତ୍ତରା,
 ସାମାଜିକ ନିରାପରା, ବିଶ୍ୱାସ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଉଦ୍ୟାଦି ।
 ଏ ଗପ ନିତିକାର ଅର ବ ହେଲେ ତା ମନରେ ଗୁଡ଼ି ତିନା
 ପ୍ରମୋଦ ଗପେକ ହେବା ସୁରାଜିନ , ଏହା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
 ଗପେ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ଧର୍ମଗତ ହରତାତ ଆଦି ଅଗତତ
 ପ୍ରତି ଶିଳ୍ପରେ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଛି । ମାତ୍ର ଗପ ହେଲା
 ଅଗାଧି ଅଗାଧି ଗୋଟିଏ ବିଷୟ । ଅନ୍ୟ ଦିଗଟି ହେଲା
 ଅଗାଧି ଅନ୍ୟ ଅ-ଶାବାର ମ ଲିଖ ବା ପ୍ରମୁଦମାନ କର ପ୍ରସ ।

ପ୍ରମୁଦମାନ ଗପ ପ୍ରଭୁ ବା ମାଲିକ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଆଶା
 ଆଶା-ଶା ନେଇ ଶିଳ୍ପିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛି । ଅଗତତ କେଉଁ
 ପ୍ରମୁଦମତ୍ତ ସୁଦ୍ଧ ମନରେ ଗାଉଣାମା ବା ଶିଳ୍ପ ବଦ କରାବା
 ସପକ୍ଷରେ କେତେ କେତେ ନ ଆସି । ସେ କ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପ
 ତାବନ ସମସ୍ତ ଏବଂ ଅ-ଗତମତ୍ତ , ଅଗତତ କେତେକେ ସେ
 ତିନା କରନ୍ତି, ଆଦି ହୁଏତ ତାଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ କୌଣସି
 କାରଣସୁ ସୁଦ୍ଧ ଗତମତ୍ତ କାହିଁ ହୁଏତ ହେ ଗପାରେ ।
 ସେ ସବୁକେତେ ଆଶାବାଦୀ ତଥାପି ଶିଳ୍ପରେ ପ୍ରତି ନିମ୍ନତମ
 ଗପାଦାନ ନହୁଏ ଏବଂ ଅ-ଗାଦାଦିକ ଗ ସେ ଶିଳ୍ପକମାନେ
 କାରଣମାନ ବିଶ୍ୱାସକୁ ପ୍ରମୁଦିତାରେ ଗପିତକରି, ପ୍ରମୁଦମାନ
 ଗପ ପ୍ରସ ଅଗାଧ ହୋଇ କାରଣମାନ ତ ମନେ କିନା
 ବଦକରିବା ଶକ୍ତ ଅନ୍ୟ ମାନ ଖୋଟି ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଏହି ପ୍ରମୁଦ ଅଗାଧ ଅଗାଧ ଏବଂ ମାଲିକ ଗପ ଦାନ
 ଗପର ଦୁଇଟି ତତ୍ତ୍ୱ । ମାଲିକର କମି, ପ୍ରଭି ଏବଂ ପ୍ରମୁଦମାନ
 ଅର ଶିଳ୍ପରେ ଶାବ ନିଶିତ, ପ୍ରମୁଦମାନ ଗପାଦାନର ଗପକୁ
 ଗପର ନୟ । ମାତ୍ର ଏହାର ପ୍ରଭୁ ଗତି ପଥରେ ଅନେକ
 ଅଗତତ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ସେହିପରି ଗପର ପ୍ରଭୁ ପ୍ରଭୁ
 ଗାଣନ୍ତି । ପଥମେ ମାଲିକ ଗପା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇ
 କଥା-ମତ୍ତ ଅଗାଧ, ଗପାଦିତ କହୁର ମତ୍ତ କଥାର, ପ୍ରାୟଶଃ
 କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣକୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରି ଅଗାଧ ମାଲିକର
 ମେଦୁଦକକୁ ଗାଣିଦିଏ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଅଗାଧମାନେ
 ସୁପ୍ରଦାତା ଅଗାଧ ସ-ଗତମ, ବହୁଦଳାର ବ୍ୟବହାରରେ ଅଗାଧକରି
 ବିଶ୍ୱାସନ, ମାଲିକର ବିଶ୍ୱାସନ ଏବଂ ପାଦର ଅଗତ ନାଟିରେ
 ଅଗାଧର ମନ କରକାତ ଏବଂ ଗତକରି ହୋଇ ଗୁଣବାଦରେ
 ପ୍ରମୁଦକରି ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରକରେ ସ-ଗତ ଅଗାଧ ହୋଇ
 ଗପେ ।

ଏହି ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାର ବିଶ୍ୱାସ ନ କର ଅଗାଧ ଅଗାଧ
 ମନରେ କେତେକ ଗାତମାଟି ରହିଛି କୋଣି ଅନେକ ପ୍ରତି
 ଶ୍ରଦ୍ଧା ଗାବରେ କହିବା ଅଗାଧୋଗ ହୁଏ ସେମାନଙ୍କୁ ଅବା
 ଦୋଷ ଦେଇ ରତ କାତ ? ଅନେ ଆଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା
 ମନରେ ଗାତମାଟିର ଅଗାଧ ଗପରକ୍ତି କହୁ । ପ୍ରତି ଅଗାଧ
 ଗାତର ସୁଦ୍ଧ ଗାତମାଟିକୁ ଦୋଷ କରକାତ କ ଶି ଆଶୁ ।
 ଏପକ୍ଷରେ କେହି କେହି ଗାତମାଟିରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଲିଖିକର
 ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କୋଣି କହି ପ୍ରକାଶି । ବିଶେଷକରି ଆମ ଦେଶର
 ଅଗାଧ ସ-ଗତମତ୍ତର ମୁଖ୍ୟତଃ ଗାତମାଟିରେ ଶିବା
 ଗୋତକଦାଗା ପ୍ରମୁଦକରି ହେଉଥିବାରୁ ଅଗାଧ ଅଗାଧି ଗପ
 ଗାତମାଟିକୁ ସେ ବିଦ, ତୁତ ପ୍ରଭୃତ ଦୃଷ୍ଟି କମଳ ହେଗାଣି
 ଏଣୁ ଦର୍ଶନାନ ପ୍ରଭୁ ଗପେ ସେ ଅଗାଧ ଅଗାଧି ରହିତ ନାହିଁ ?
 ମାତ୍ର ତିନିଏ ନିଶିଷ ମନରେ ବିଷୟକମେ ଏହା ଏକ ହୋଇ
 ଶିବ ସେ ଅଗାଧ ସ-ଗତମାନଙ୍କର ଗାତମାଟିକୁ ଦୂରେଇ
 ବିଆପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆମଦେଶରେ ଗପକଥାରେ ବହୁ ଦଳାର ବ୍ୟବହାର
 ରହିଛି । ପ୍ରତି ଗପକଥାରେ ବହୁ ଅଗାଧମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଦରକ
 ଅଛି ଏବଂ ସେମାନେ ବିଶିଷ୍ଟ ଗପାଧରେ ଅଗାଧମାନଙ୍କୁ ନିଦ
 କ ତ ଧାରାରେ ଅଗାଧ ଗପ କହି ନିଦ ନିଦର ଅ-ଶ ଦଶର କର
 ନିଅନ୍ତି । ବିଶ୍ୱାସକା ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅଗାଧ ସ-ଗ

ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ବଢ଼ିବା ମାର୍ଗରେ ଉତ୍ତେଜିତ କରି ଶ୍ରମିକ ଅନ୍ଧାରୁ
ବୁଝାଉଛି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଳ୍ପ ବା ଶାସ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ଶ୍ରମିକ ସଙ୍ଗଠନ ରହିବା କାବିରା ଉପାୟାୟ ।
ଏହି ସଙ୍ଗଠନ ଥିବା ଜଳବାୟୁଶାଳାମାନଙ୍କରେ ଏଥି
ସଙ୍ଗରେ ସରାବର ଲବ୍ଧିରେ ଶ୍ରମିକ ନିଜ ନିଜ ଗୋଷ୍ଠୀର
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମିକ ସଙ୍ଗଠନ
ମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଆନ୍ଦୋଳନମାନ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ
କରି ଶିଳ୍ପରେ ବିଶ୍ୱାସୀ ପରିଣତ ହେବା କରିଛନ୍ତି ।

ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମ ଦେଶର ଜଳବାୟୁଶାଳାମାନଙ୍କରେ
ଶ୍ରମିକ ଅନ୍ଧାରୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ନାହିଁ
ହେଉଛି କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ଦେବତା ହିଁ ଏବଂ ଶ୍ରମିକ ସଙ୍ଗଠନରେ
ଶାନ୍ତଚେତନ ନେତୃତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରମିକ ଅନ୍ଧାରୁ ରୋକିବା ପାଇଁ
ଏହାପାଇଁ ପାରିବା ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ଅସମ୍ଭବ କରାଯାଇ
ପାରେନାହିଁ ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ଶ୍ରମିକ ସଙ୍ଗଠନରେ ଶାନ୍ତ-
ଚେତନ ନେତୃତ୍ୱ ଅମଣିଆ ମ ଭିତ୍ତି ବା ପରିଶ୍ରମୀ କରିପାରନ୍ତି ।

ମଣେଇ ପାଉଁଶି ସେହିପରି ଶ୍ରମିକ ସଂଘର ଉପକାରୀ
ହୁ ପ୍ରଭାବକୁ ସୀମିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ କେତେକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ମଧ୍ୟ ସଜାଣି କରାଯାଇପାରେ ।

ଆମ ଦେଶ ଗୋଟିଏ ଜନମତର ଗାୟିକା । ବିଭିନ୍ନ
ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିଭିନ୍ନ ନିମନ୍ତେ ସରକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱ
ଦେଉଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ, ପ୍ରମୁଖ ସଂସଦ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ବିକାଶ
ମୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ବିଶେଷ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଉଛି । ବିଶେଷ କରି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶ୍ରମିକଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ
ଏ ଦିଗରେ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେଇଆସିଛି । ଏହା ଆହୁରି ବ୍ୟାପକ
ହେଲେ ଶ୍ରମିକମାନେ ଅଧିକ ସଚେତନ ଏବଂ ଦୟାଳୁତା
ହେବା ଲାଗି କରାଯାଇପାରେ ।

ମୋଟାମୋଟ ଭାବରେ ଶ୍ରମିକମାନେ ଯେତେ ଶିକ୍ଷିତ
ଏବଂ ସଚେତନ ହୋଇ ପାରିବେ ସେମାନେ ସେତେଦୂର
ଉତ୍ତେଜିତ ହୁ ପ୍ରଭାବକୁ ମୁକ୍ତ କରି ପାରିବେ ।

ପ୍ରଶିଷ୍ଟ-ଜ୍ୟାନତି
ଉତ୍ତମ ଶ୍ରମ ନେତା କପ, ମୁକ୍ତନେତ୍ର ।

ଆଜ୍ଞା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ବଢ଼ିବା ମାର୍ଗରେ ଉତ୍ତେଜିତ କରି ଶ୍ରମିକ ଅନ୍ଧାରୁ
ବୁଝାଉଛି ।

ସମ୍ମାନ କାମ ପାଇଁ ସମ୍ମାନ ମନୁଷ୍ୟ

ଶ୍ରୀମତୀ କାନକଦାଳା ମିଶ୍ର

କୌଣିଆଁ ଆବାହମାନ କାବୁ ମହିତ ମାନେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ଯଦି କାନ୍ଦରେ କାନ୍ଦ ନିଦାତ କାନ୍ଦି ଭରି ଆସିବେ । ଏପରିକି କେତେକ କାନ୍ଦରେ ପୁରୁଷମାନେ ଯେତେବେଳେ ଆସପନ ଧୋଇଛନ୍ତି, ମହିତାମାନେ ଉତ୍ତର ଆସି ତାହାର ପମାଧାନ କରିଛନ୍ତି । ତେ, କାନ୍ଦନାହିଁ, ସମାଜ ସେବାଦାତ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରି ଆବାହରେ ମହିତା ପରିତ ସବୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିତା ମାନେ ନିଜର ବସତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି । କେବେ ଆସିର ଏହି ବିଶିଷ୍ଟ ଶ୍ରଦ୍ଧାବାଜି ଦେଖି କାନ୍ଦରେ ପୁରୁଷ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ମହିତା ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟରେ ତାମତମ୍ୟ କହୁଛି ? ସମାଜ କାମ ପାଇଁ ପୁରୁଷମାନେ ଯେତେବେଳେ ସମାଜ ମନୁଷ୍ୟ ପାଇଛନ୍ତି, ମହିତାମାନେ ଯେତେବେଳେ କହୁଛନ୍ତି କେବେ କାହିଁ ? ଏହାକୁ ଆଜି ଆମରେ ଚିତ୍ତ ଆକର୍ଷଣ କରି ମହିତା ବର୍ଗ ୧୯୭୫ ମହିତାରେ କାନ୍ଦର ସବୁକାନ୍ଦ ସମାଜ ମନୁଷ୍ୟ ଅଧ୍ୟାବେଶ ନାହିଁ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏହି ଅଧ୍ୟାବେଶ ଆଗରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ସମାଜ କାମ ପାଇଁ ସମାଜ ମନୁଷ୍ୟ ଆରମ୍ଭର କାନ୍ଦେ ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏହା ଏକ ବଡ଼ ସମସ୍ୟେ ।

ପ୍ରକୃତ କାନ୍ଦପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଜି ଆମର ଏହି ଅଧ୍ୟାବେଶରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରକରି ସୋପଣା କରିଛନ୍ତି—

“କାନ୍ଦ ପୁରୁଷ ଓ ମହିତା ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ସମାନ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବା ପ୍ରତ୍ୟାଶା କରାଯାଇଛି । ମହିତା କାନ୍ଦରେ କାନ୍ଦି ମହିତାରେ କେବଳ ନ କରିବା ଏବଂ ତାହା ସଂପର୍କରେ ବିଷୟ କପରେ ଏହି ଅଧ୍ୟାବେଶ ଆଧାରିତ । ”

ସମାଜ ମନୁଷ୍ୟ ଆରମ୍ଭ, ୧୯୭୨ କାନ୍ଦରେ ପୁରୁଷ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଏବଂ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ନାହିଁ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦାକାନ୍ଦ । ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିତା ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ସମାନ ସମ ପାଇଁ ସମାନ କାନ୍ଦେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବା ଏହି ଆରମ୍ଭର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏହି ଆରମ୍ଭ ୨ (୧) ଧାରା ଅନୁସାରେ ସମାଜ କାମ କିମ୍ବା ସେହି ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟର ସଙ୍ଗେ ନିରାପତ୍ତ କାନ୍ଦାକାନ୍ଦ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ—“ନିରାପତ୍ତ କାନ୍ଦରେ କାନ୍ଦାକାନ୍ଦ କିମ୍ବା ସାହିତ୍ୟ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ବ୍ୟବହାର ନାହିଁ । ଅଗୋପ କାନ୍ଦାକାନ୍ଦ ମହିତା କାନ୍ଦେ ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ଦରେ ପୁରୁଷ କିମ୍ବା ସା ଦ୍ୱାରା କାନ୍ଦିତ ହେଉଥିଲେ ତାହା ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ଦେ ବିବେଚିତ ହେବ ।” ସମାଜ ମନୁଷ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବାରେ ପୁରୁଷ ଓ ସା ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ କାନ୍ଦ କେବଳେ ଆଜି କାନ୍ଦ କରିବା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ସମାଜ ମନୁଷ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ଆମ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ନିରାପତ୍ତ କାନ୍ଦରେ କୌଣସି ନିରାପତ୍ତ ପୁରୁଷ ଓ ମହିତା ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାନ୍ଦ କରିବା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ବିବେଚିତ କରି ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ସେହି ଧାରାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନିରାପତ୍ତ ସମୟରେ କୌଣସି କେବଳେ କେବଳେ କାନ୍ଦିତ ନାହିଁ । କାନ୍ଦିତ କାନ୍ଦ କରିବାକୁ କାନ୍ଦେ ମହିତାମାନଙ୍କୁ ଅବଦାନ ଦେବାକାଳ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅପାରଣ କୋଣି କରିବାରେ କୌଣସି ସୁବିଧା ନାହିଁ । ଆମ ମନରେ ଯଦି ଏପରି ଚିନ୍ତା ପୁରୁଷ କାନ୍ଦିତ ମନେ ବୁଝି ଉଠିଯାଇଛି, ତାହା ବଦଳାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସମାଜ ମନୁଷ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ଆମ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ମହିତା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ନିରାପତ୍ତ ସଂପର୍କରେ ସୁପାରିଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ କେବଳେ କାନ୍ଦିତ କାନ୍ଦିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛି । ତାହା ଏବଂ କେବଳ ପରବାର ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ପୁରୁଷ ପାଇଁ ଏହି କେବଳେ କାନ୍ଦିତ କାନ୍ଦିତ କରିପାରିବେ । ଏଥିରେ ଆମ ଦଶକର ପରା କାନ୍ଦିତ ଏବଂ ସେହି ଅର୍ଥରେ ମହିତା କରିବା କାନ୍ଦନାହିଁ । କାନ୍ଦିତ କାନ୍ଦ ପାଇଁ କିଛି କିଛି କେବଳେ କାନ୍ଦିତ କରିପାରିବେ ।

ଏହି ଆରମ୍ଭ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ କରିବା ନିମନ୍ତେ କେବଳେ କାନ୍ଦାକାନ୍ଦ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ପ୍ରତିପାଦନାମାନଙ୍କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବଳେ କାନ୍ଦିତ କରିବେ । କେବଳେ କେବଳେ କାନ୍ଦିତ କାନ୍ଦିତ ଆଗରେ ଏହି ଆରମ୍ଭ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ କରିବେ । ସଂପର୍କରେ କାନ୍ଦିତ କାନ୍ଦିତ ମହିତା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବେ । ଏହି ନିମନ୍ତେ ସେମାନେ ସଂପର୍କ କରି ଆରମ୍ଭ କରି ମନୁଷ୍ୟ କାନ୍ଦା ଏବଂ ଅଧ୍ୟାବେଶ ଆବେଶକାରୀ କାନ୍ଦିତ କାନ୍ଦିତ କାନ୍ଦିତ ଆରମ୍ଭର ସୁବିଧା ପାଇବେ ।

କରିବା, ଦୁଃଖ ଯୋଗୁଁ, ବଡ଼ ପାଦ, ଗାଣିନି ନିର୍ଦ୍ଦାକ ପାଇଁ
ସିଲେଇ ବାଣିଜ୍ୟ ଅତି ନାନା ଯୋଗ୍ୟା ସାମଗ୍ରୀର ସମସ୍ତ ବିକ୍ରୟୋପ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଟେ ।

କଟକ ଅଞ୍ଚଳର ଗୋଟା ନାମକ ଶୁଦ୍ଧ ଗୋପାଳ ପୁରରେ
ଜନ ଜନ୍ମର ଯୋଗ୍ୟାରେ କର୍ମ ସାଧ୍ୟ ଏବଂ ବାହ୍ୟାମାନଙ୍କର
ଗୋପ ନିରାମୟ, ସୁସମ ଦାନ, ଯୋଗ୍ୟା ଓ ମେଣ୍ଡା ପାଦର
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । କେତା ଓ ବୈଦିକପାତ୍ର
ଭାମରେ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଓ ମେଣ୍ଡା ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର-ପଦ୍ମ
ଯୋଗ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟା ଦିଆଯାଇଛି । ୪ ଅଞ୍ଚଳ
କଟା ଦୂରୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅନ୍ତରାଳ ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉନ୍ନତ କର୍ମ ପ୍ରଦାନ
ଅବସରମାନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରି ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା
ଦିଆଯାଇଛି । ଏହିମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ବିହନ,
ସାଗ, କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି, ପୋକମା ପାଖ୍ୟ ଅତି ଯୋଗ୍ୟା ଦିଆ-
ଯାଇଥିଲା । ସି ଆଗ ୧୦୦୯, ସି ଆଗ ୧୦୧୪, ସି ଆଗ ୧୯୦,
ଆଗ ଆଗ ୩୨, ପ୍ରାୟ ଅତି ବିଭିନ୍ନ ଅଧିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଧାର
କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଯୋଗ୍ୟା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି କିମ୍ବଦନ୍ତୀ, ଓ ଏ ଯେ
୧୨-୨୪ ବିନାପାଦାନ, ଏବଂ ୫ ବିନା, ବି ୯ ଓ ସରକାରୀ ବିଧି,
ସାମଗ୍ରୀ ୧୨-୪ ମୁଗ, କଳକ, କ ବିକା ଓ ବିନାପାଦାନ ଲାଗି ଅତି
ସୁସାମାନ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ କାବିରୀ
ଓ କଳପୋକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଁ ଧନ ବଦଳ ଦେଇଥିବା "କାବିରୀ" ନାମକ
ପାଖ୍ୟରେ କୁଟାକରା ବିଭିନ୍ନ ଲୋକ ଓ ଯୋଗ୍ୟା ପାଇଁ
ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ ଓ ଉପସ୍ଥାପନ ପଦାବଳୀ
ଅତି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇ ଥିଲା । ସୁସାମାନ୍ୟ ଶେଷରେ ଉନ୍ନତ
ପ୍ରଶାସନରେ ସୁସାମାନ୍ୟ ଦେଖାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ
ଉନ୍ନତ ପ୍ରଶାସନ ସମୟରେ ଦୈନିକିକମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସୁସାମାନ୍ୟ
ଚାରିନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏବଂ ସେବା କେତେକଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଶେଷରେ
ପ୍ରଶାସନୀୟ ସମୟ ସୁସାମାନ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟା ଦିଆଯାଇ ଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରଦାନ

କାବିରୀ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏକ ଶିକ୍ଷା ମୁଦ୍ରା ଯୋଗ୍ୟା ।
କୃଷି, ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ସୁଖ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ଧନ୍ୟାପଦ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀରେ ଯୋଗ୍ୟା ନିଜ କର୍ମ ଓ କେତେକ ନିଜ ପଦ୍ଧତି ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ
ଏବଂ ଧନ୍ୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ବିଭିନ୍ନ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଯୋଗ୍ୟାରେ ସେହି
ନାମକର କେତେକ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପ୍ର-
କାଶି, ସେମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାରେ ଉନ୍ନତ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦାନ
କରି ଉଦା ପାଇଁ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରତି ବିନାପାଦାନ ଦେତେକ
ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗ୍ୟା ଦିଆଯାଏ । ଦେଶ
ପ୍ରଦେଶର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ନାବୁ ପ୍ରଦାନ କର୍ମର ପ୍ରଦେଶ
ଓ ଶିକ୍ଷା ଦାୟା ସେଇ କ ମଦର ଅବସରରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଧି ଅନ୍ତ
କରାଯାଇ ନ ଯାଏ । ପ୍ରାୟ ଉନ୍ନତ କୌଣସି ନା
କୌଣସି ନାମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନାମିକାକୁ ଦେବ । ଦୂରୀୟ
ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କୃଷି ଓ ପ୍ରଶାସନ ଶେଷରେ ପାଦା ଉନ୍ନତ ନାମ
କରାଯାଇଛି, ତାହାର ପୋଟିଏ ମୋଟାମୋଟି ବିଭିନ୍ନ ବିଷ-
ୟ ରହି । ଧାନ ଦେଖି ଦେବଦାନ ପ୍ରଦାନ ହାତୀହାତୀ ୧୨
କୁଳକାର ପ୍ରଦାନ, ଉନ୍ନତ ବିହନ ଓ ପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କର
ପଦରେ ତାହା ଦେବଦାନ ପ୍ରଦାନ ହାତୀହାତୀ ୨୫ କୁଳକାରକୁ

କୁଳ ପ୍ରଦାନ । ସୋରକାର ଅଞ୍ଚଳର ବିନାପାଦାନ ଧନ୍ୟାପଦ
ଦେଖି ଦେବଦାନ ସମସ୍ତ ଦେବଦାନ ଅଞ୍ଚଳ, ସେଠାରେ ଦେବଦାନ
ପ୍ରଦାନ ହାତୀହାତୀ ୧୨ କୁଳକାର ଉନ୍ନତ ପ୍ରଦାନ, ଦେବଦାନ
ଦେବଦାନ ଅଞ୍ଚଳର "ହତ" ଗ୍ରାମରେ ଦେବଦାନ ପ୍ରଦାନ ଆ-
ଦେବଦାନ ପ୍ରଦାନ ହାତୀହାତୀ ୮୦ କୁଳକାର ପ୍ରଦାନ, ସେଠାରେ
କହା ହାତୀହାତୀ ୧୨୫ କୁଳକାର କୁଳ ପ୍ରଦାନ, ଏହାଛଡ଼ା
ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲାଗି, ମୁଗ, ବିଧି ଏବଂ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉନ୍ନତ
ବିହନ ଓ ସର ପ୍ରଦାନ, ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରଦାନ ସୁବିଧା
ନିଶ୍ଚିତା ପ୍ରଦାନ ଅପେକ୍ଷା ଦେବଦାନ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରାୟ ଦେବଦାନକୁ
କୁଳକାର ଅତି ଅନୁକ ମିଳିଛି । କେତା, କେତା ଓ
ବିନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଆଦି ପ୍ରଦାନ କର ହତ କୁଳକାରୀ
ଅଞ୍ଚଳରେ ସୁସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଦାନକାରୀ, କୁଳ ନାମକ ଶିକ୍ଷା
କେତା ପ୍ରଦେଶର କାବୀ ବିଶେଷରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ହୋଇଛି,
କେତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମେଳମାନେ କୁଳ କା
ଦେବଦାନ କେତେକେ ଚନ୍ଦ୍ର କେତାଏ କେତେକେ ପ୍ରଦାନ ।

ପୋଷାକପାକ

ସବୁ କୁଳକାର ପୋଷାକ କୁଳକାର ମେଳମାନଙ୍କ ପାଇଁ
ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଏବଂ ଏକରେ କେତେ
ସରକାରୀ, ଦେବଦାନ ଓ କୁଳ କୁଳକାର ଧନ୍ୟାମାନଙ୍କ ସର
ବସ୍ତ୍ରପତ୍ର କର୍ମକାରୀ ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରଦାନ କୁଳକାର ଦେବଦାନ
ଦେବଦାନରେ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦେବଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୋଷାକରେ ଏହିପରି କୁଳ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦାନ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ, ପ୍ରଶାସନିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ, ବିଧି ଓ ବିଧି
ନିଶ୍ଚିତା, ଉନ୍ନତକେତର, ବିଦ୍ୟାକେତର, ଆଗେ, ଉନ୍ନତ
ନାମକେତର ଦେବଦାନରେ, ତି ଆଗ ବି ଏ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନାମ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ସବିଧା ଯୋଗ୍ୟାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ରହିଛି ।

କେତାକାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀରେ ପ୍ରଦାନ କୁଳକାରରେ
ଦେବଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ସ୍ଥାନ ମେଳକାର ପ୍ରଦାନକାରୀରେ
ପ୍ରଦାନ ନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କେତାକାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉନ୍ନତକାରୀରେ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦେବଦାନ ପ୍ରଦାନ ନାହିଁ । ଅନୁଦିତ ଦେବଦାନ
ପ୍ରଦାନ ଯେ, ଦେବଦାନ, ଦେବଦାନ ଆଗରେ ଦେବଦାନ ଅଞ୍ଚଳ
କେତାକାର ଦେବଦାନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉନ୍ନତକାରୀରେ
ଦେବଦାନରେ ସମସ୍ତ ଦେବଦାନ ଦେବଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ । ଏହା
କୁଳକାର ଏକ ଉନ୍ନତକାର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଦେବଦାନ । ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟ
ଦେବଦାନ ପ୍ରଦାନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରଦାନ କେତାକାର ଦେବଦାନ
ଦେବଦାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, କୁଳକାର ପ୍ରଦାନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରଦାନ
ଦେବଦାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏହି ଦେବଦାନ ସମସ୍ତ ଦେବଦାନ
ଦେବଦାନରେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉନ୍ନତ ଦେବଦାନକାରୀ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଶିକ୍ଷା ବିହନ,
ବିଶିଷ୍ଟ କୃଷି ଓ ବିଶେଷିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ,
ହେଉଥିବ ।

“ମହାବଳି” ଉପରେ
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବୃତ୍ତାନ୍ତ
P.M. ADDRESSING
A MAY-DAY RALLY

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ଶ୍ରୀରାମ
ସ୍ୱର୍ଗ ପୁରୁଷ...

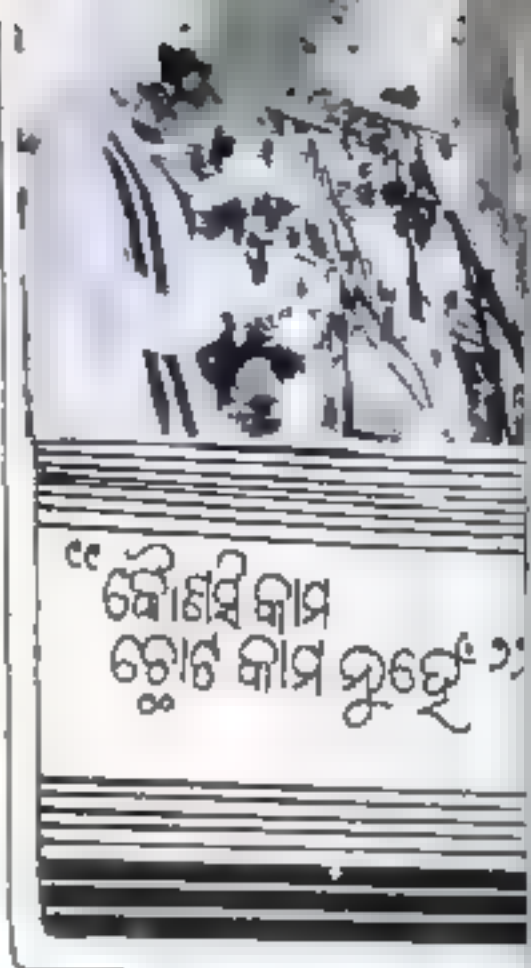
କୃଷ୍ଣାପାଦ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀରାମ
ଦିବ୍ୟ ପାଦ
ବସନ୍ତେଷୁ

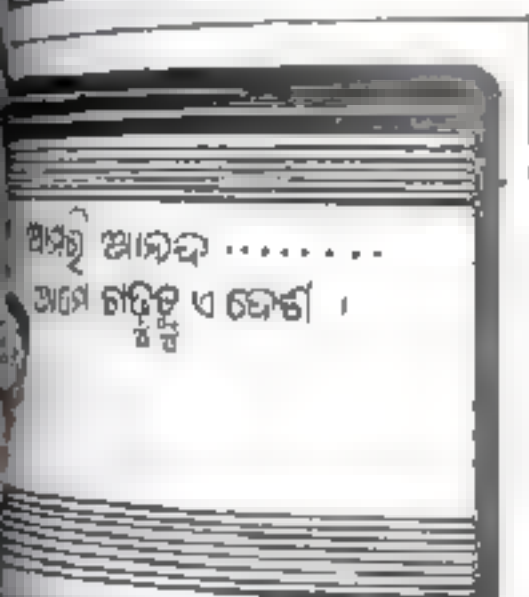
ଶ୍ରୀପଦ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣପଦେ

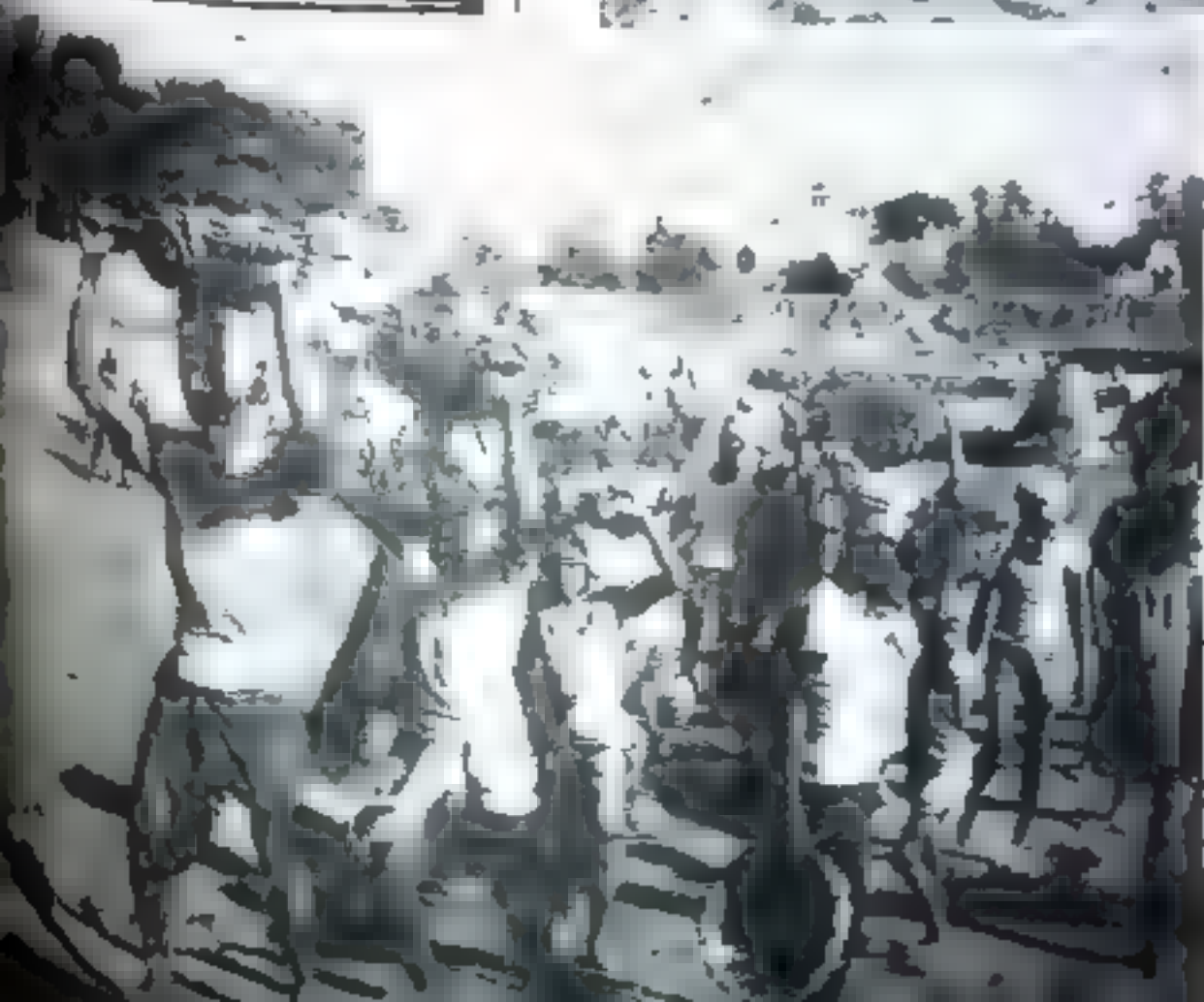

“କୌଣସି କାମ
ଚୋଟ କାମ ହୁଏ”

ଆମରୁ ଆନନ୍ଦ .....
ଆମେ ଗଢ଼ିଛୁ ଏ ଯେତା ।

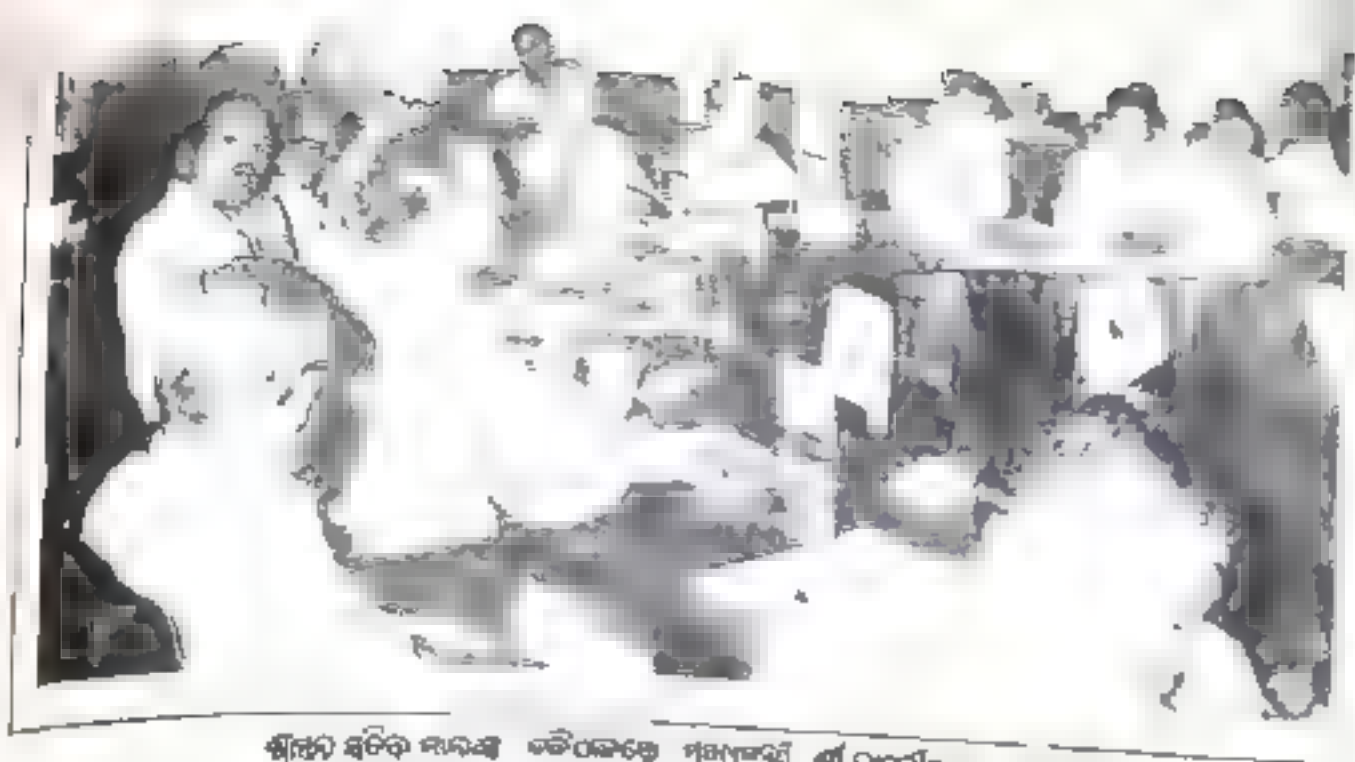

ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷମାନେ .....

ଶ୍ରୀମତୀ ସଚ୍ଚିଦ୍ରାମାୟା ଦେବୀଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମହାପାତ୍ର
CM ADDRESSING A MEETING OF THE SECRETARIES.

ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକାନ୍ଥ ଦାଶଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ମହାବଳି ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନାରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
C M. INAUGURATING AKHANDA JYOTI OF
PANDIT NILAKANTHA DASH.

INSTITUTE
FOR
HIGHER & METAL
EDUCATION
FOUNDATION STON.
Se Janakiballav PG
Hembarthi

01214

ପ୍ରତିଷ୍ଠାପକ
ପ୍ରଫେସର
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

କିନ୍ତୁ ବାଧ୍ୟ

ବାଟିବା-ସପ ଶାନ୍ତ ଓ ଦୂର୍ଗ ବ-ପ୍ରାନ୍ତର ମନରେ
 ଅନୁରୂପ ଓ ଉନ୍ନତିଶୀଳ ଦେଶସ୍ବର୍ଗର ଶ୍ରବଣ ୮୦ ଭାଗ
 ସେଇ ଉପସ୍ବୃତ ଶାନ୍ତାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ପାରିବାହନାଣି ।
 ଏଇ ସ-ପ୍ରାନ୍ତ ବେଳେ ସେଇପାରି ଅନୁରୂପ ୨୪ ଶ୍ରଦ୍ଧ ବ୍ୟାପକରେ
 ପିତା ଶାନ୍ତ ଉପା ରହିଥିଲେ ସେ ମୋଟ ୧୮ ଶ୍ରଦ୍ଧ ବ୍ୟାପକରେ
 ପିତା ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଅଧିକା-ଂ ବ-ପ୍ରାନ୍ତ । ବହୁବେଳେ ପରେ
 ଏଇ ଉପା ହାସଲ ବାହା ଅବସର ହେଉଛି । ପ୍ରବର୍ତ୍ତ
 ପ୍ରାନ୍ତ-ଂ ସେଇ ପ୍ରାନ୍ତ ହୋଇବା ସେଇ ସେଇ ଶାନ୍ତ
 ପ୍ରାନ୍ତର ଶୋଭା ଶିବାଇ ହେବାକୁ ହାସଲ ହେଉଛି । ଅମ
 ଶାନ୍ତରେ ସାମାନ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରବଣ ୨୦ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତରେ
 ଉପାନ୍ତର ଶୋଭାରେ ଅନ୍ତାତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଅନୁରୂପ
 ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁ ଏବେ ଅଧିକ ସେ ଶାନ୍ତରେ
 ପିତା ବହୁବେଳେ ସେହିମୁ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତ ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତି ।
 ପ୍ରାନ୍ତ ଶାନ୍ତରେ ଶୋଭା ଶାନ୍ତରେ ପ୍ରାନ୍ତର ସେ
 ସେଇମାନଙ୍କର ଶିଶୁ ମରିଥାନ୍ତି, ସେ ବହୁ ବ-ପ୍ରାନ୍ତରେ ଶିଶୁ
 ବହୁ ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତି ।

ଉପାନ୍ତର ଦେଶସ୍ବର୍ଗର ଶ୍ରବଣ-ଶାନ୍ତ ସେହି ବହୁ
 ଶ୍ରବଣେ ବହୁ ଶ୍ରବଣ, ତାହା ଅଧିକା-ଂ ଶାନ୍ତ ବହୁ ବହୁ ।
 ସେଇବେଳେ ଶ୍ରବଣରେ ୧୫ ବର୍ଷରୁ ବହୁ ପ୍ରାନ୍ତର ବ-ପ୍ରାନ୍ତ
 ସେଇବେ ଶ୍ରବଣ ୨୫, ଅଧିକା-ଂ ଏହା ଶ୍ରବଣ ୪୩
 ଏବଂ ଏହିପରେ ଏହା ଶ୍ରବଣ ୪୦ । ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ
 ସ-ପ୍ରାନ୍ତ ଦୋଳି ଶାନ୍ତାନ୍ତରେ ସେ ବର୍ଷମାନ ଅବସାରେ
 ସେମାନଙ୍କ ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ବହୁଶ୍ରବଣ ବହୁଶ୍ରବଣ । ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ
 ପ୍ରାନ୍ତ ଅଧିକ ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ଶିବାଇ । ଅନୁରୂପ-ଶାନ୍ତ ବହୁ
 ପ୍ରାନ୍ତ ସେ ଏହିବହୁ ଦେଶରେ ମୃତ୍ୟୁ ସ-ପ୍ରାନ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାନ୍ତ
 ଅଧିକ ୨ ବର୍ଷରୁ ବହୁ ପ୍ରାନ୍ତର । ପ୍ରାନ୍ତ ୧୦୦୦ ପ୍ରାନ୍ତ
 ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଅନେକାନ୍ତରେ ୨୩ ବର୍ଷ ମୃତ୍ୟୁର ବହୁ
 ଏବଂ ବିବାହରୁ ଦେଶରେ ୨୪୦ ବର୍ଷ ପ୍ରାନ୍ତ ମୃତ୍ୟୁ
 ମୃତ୍ୟୁରେ ପ୍ରାନ୍ତରୁ । ମନ ପ୍ରାନ୍ତର ଶୋଭା, ଓ ଶାନ୍ତାନ୍ତ ବ
 ଏହାର ମୃତ୍ୟୁ ଶାନ୍ତ । ବହୁଶ୍ରବଣ ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣ
 ୨୦-୨୦ ପ୍ରାନ୍ତ ମାନ ପ୍ରାନ୍ତର ଶୋଭାରେ ଅନ୍ତାତ ହୁଅନ୍ତି
 ଏବଂ ସେହିମୁ ଶାନ୍ତ ୪୦ ବର୍ଷ ମୃତ୍ୟୁ ମୃତ୍ୟୁରେ ପ୍ରାନ୍ତ ।

ଉପାନ୍ତର ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ଦେଶ ସେ ଏବେ ବହୁ
 ବହୁଶ୍ରବଣ ଅନ୍ତାତ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରେ ପ୍ରାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ମୃତ୍ୟୁ, ବହୁ
 ମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିଥାଏ । ପ୍ରାନ୍ତର ବଞ୍ଚି
 ଦେଶା ସାନ୍ତ ସେ, ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣ ଉପସ୍ବୃତ
 ଶାନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣରୁ ୫ ଶ୍ରବଣ ଅଧିକ ଶାନ୍ତରୁ
 ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତେ ବା ଶାନ୍ତ ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତେ । ବାଟିବା-ସପ ଶାନ୍ତ ଓ
 ବଞ୍ଚି ସ-ପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଦିଶେଇବେଳେ ଦେଶରୁ
 ବହୁଶ୍ରବଣ ବି. ଅର. ସେହି ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତି ସେ, ଅଧିକା-ଂ ସେହିରେ
 ଶ୍ରବଣରୁ ବହୁଶ୍ରବଣ ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ । ଶ୍ରବଣମାନଙ୍କ
 ସେମାନଙ୍କ ବହୁଶ୍ରବଣରେ ସାମାନ୍ୟରୁ ଶ୍ରବଣ । ମାତ୍ର
 ସେମାନଙ୍କ ବହୁଶ୍ରବଣ ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତେ ବାହାରିବ । ସୁରୋପର
 ଶୋଭା ୮ ବର୍ଷ ପ୍ରାନ୍ତର ଦେଶ ସେହି ବିବାହ, ଅନୁରୂପ
 ଦେଶର ୧୨ ବର୍ଷ ପ୍ରାନ୍ତର ଦେଶ ସେହି ବିବାହ ।
 ବେଳେ ଶାନ୍ତାନ୍ତର ଶାନ୍ତାନ୍ତ ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ବହୁଶ୍ରବଣ ବି.

ଶୋଭାବହୁ ମନରେ ଅମର ଶ୍ରବଣ ୮୦ ପ୍ରାନ୍ତ ଶାନ୍ତାନ୍ତ
 ଶାନ୍ତର ଅନ୍ତ ବହୁଶ୍ରବଣ ବହୁଶ୍ରବଣ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ମୃତ୍ୟୁର ସେହି ବହୁଶ୍ରବଣ ମାନଙ୍କର ଶ୍ରବଣ ପ୍ରାନ୍ତ
 ଶ୍ରବଣ ପ୍ରାନ୍ତ, ସେଇ ସମୟରେ ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ସେଇ ବହୁ
 ଶୋଭାରେ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ବହୁ ହୁଏ । -ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ୪ ବର୍ଷରୁ
 ବହୁ ପ୍ରାନ୍ତର ମାନଙ୍କର ବିବାହ ଶ୍ରବଣ ବହୁ ହୋଇଥାଏ ।
 ମାତ୍ର ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ଏଥିରେ ବହୁ ବ୍ୟାପକ ବହୁ ହୁଏ
 ଦେଶାନ୍ତରୁ ବହୁ ମୃତ୍ୟୁ ମାନଙ୍କର ପ୍ରାନ୍ତ ଶ୍ରବଣ
 ୧୦ ଶାନ୍ତ ବାହର ପ୍ରାନ୍ତର ଶ୍ରବଣ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରବଣ
 ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ଶାନ୍ତ ଅନ୍ତାତରୁ ପ୍ରାନ୍ତ ୨୫ ଶାନ୍ତ
 ପ୍ରାନ୍ତ ମାନଙ୍କର ଶ୍ରବଣ ବାହାପ୍ରାନ୍ତ ହୁଏ । ଏହି ଅଧିକ ବହୁ-
 ସ-ପ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ ବହୁଶ୍ରବଣ ବିଶେଷ ଶ୍ରବଣ ଶାନ୍ତାନ୍ତ
 ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତି ନ ହୁଏ ଏବଂ ଅନୁରୂପ ଅଧିକ ଓ ସାମାନ୍ୟ ଶ୍ରବଣ
 ବାହାପ୍ରାନ୍ତର ବଞ୍ଚି । ଶ୍ରବଣାନ୍ତରୁ, ଶାନ୍ତର ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ,
 ଅଧିକାନ୍ତର ଶ୍ରବଣ ଓ ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ ପ୍ରାନ୍ତ ସେହି ମାନଙ୍କର
 ସୁରୋପର ମୃତ୍ୟୁର ଶ୍ରବଣାନ୍ତର ସମୟ ଓ ସ-ପ୍ରାନ୍ତ
 ଶ୍ରବଣରେ ସାମାନ୍ୟ ବହୁ, ତାହା ବିବାହ ଅନ୍ତ ବାହାପ୍ରାନ୍ତ ।
 ଏହି ଅବସ୍ଥା ପ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣ ଶ୍ରବଣରେ
 ବଞ୍ଚିମାନ ଏହିପ୍ରାନ୍ତ ଅନୁରୂପ ମାନଙ୍କର ଶ୍ରବଣ ସ-ପ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତ
 ସ-ପ୍ରାନ୍ତ ୩୦ ବୋଲି ।

ବହୁ ଶ୍ରବଣ-ଶାନ୍ତରୁ ସେହି ଏବଂ ଅନୁରୂପ ଦେଶର
 ସୁରୋପରୁ ଶ୍ରବଣ ଶ୍ରବଣ ଓ ଅଧିକାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣ ବିବାହ
 ବିବାହ ଅଧିକ ଶ୍ରବଣ ବଞ୍ଚିବାକୁ ସମୟ ହୋଇନାହିଁ ।
 ଶ୍ରବଣ ପ୍ରାନ୍ତର ଶ୍ରବଣ ବହୁ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ବହୁ ନ ହୁଏ । ସେହି
 ବିବାହ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ବହୁ ପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଅଧିକ ସାମାନ୍ୟ
 ପ୍ରାନ୍ତ ବଞ୍ଚିବ ସେହି । ପ୍ରାନ୍ତର ଶ୍ରବଣ, ଶାନ୍ତାନ୍ତରୁ, ଶ୍ରବଣରୁ
 ଶ୍ରବଣ ବାହାପ୍ରାନ୍ତରୁ ବାହା ବିବାହ ହୋଇପାରିବ ।

ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ଶ୍ରବଣରୁ ବହୁ ବିବାହ ଶାନ୍ତରୁ
 ବିବାହରୁ ଶ୍ରବଣ ଶ୍ରବଣରୁ ଶ୍ରବଣ ବି. ପ୍ରା. ସେହି ମାନଙ୍କରୁ ସେ
 ବିବାହ ଶ୍ରବଣରୁ ବହୁଶ୍ରବଣ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣ ମହା ସୁରୋପରେ
 ପ୍ରାନ୍ତରୁ ସେହି ଏବଂ ସମୟରୁ ଏହି ଶ୍ରବଣରୁ ଶ୍ରବଣ
 ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଅଧିକାନ୍ତ ହୋଇପାରିବ । ସେହି ସେହି
 ଶ୍ରବଣରୁ ଶ୍ରବଣ ଅଧିକ ବିବାହର ଶ୍ରବଣ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ମୃତ୍ୟୁରୁ
 ବଞ୍ଚିବ । ବିବାହରୁ ମହା ମାନଙ୍କର ଶ୍ରବଣ ମହା ସେହି
 ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରେ ପ୍ରାନ୍ତରୁ । ଏହି ବହୁଶ୍ରବଣ ମାନଙ୍କର ବାହା ସେହି
 ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ ! ଏହି ସୁରୋପରୁ ସେହି ବାହାପ୍ରାନ୍ତ !

ଏହିପ୍ରାନ୍ତରୁ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣରୁ ବାହା ? ବହୁ ବିବାହ
 ବହୁଶ୍ରବଣରୁ ଶ୍ରବଣରୁ ଶ୍ରବଣରୁ ବାହାପ୍ରାନ୍ତ ଅଧିକ
 ବିବାହ ବିବାହ ମାତ୍ର । ଶ୍ରବଣ-ଶାନ୍ତ ଅଧିକ ଦେଶ ଏବଂ
 ପ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣ ଶ୍ରବଣ ଦେଶ ଦେଶ
 ବାହାପ୍ରାନ୍ତ ଓ ବାହାପ୍ରାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣରୁ ଶ୍ରବଣରୁ ଶ୍ରବଣ
 ଓ ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କରୁ ତାହା ଅଧିକାନ୍ତରୁ ଶ୍ରବଣରୁ
 ପ୍ରାନ୍ତରୁ । ଦେଶରୁ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ବାହା ବହୁଶ୍ରବଣରୁ ବାହା ଏବଂ
 ସମୟ ହୋଇନାହିଁ, ଶ୍ରବଣରୁ ବାହା ବିବାହ ଦେଶରୁ

ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ି, ନାତି, ଚଳଣି, ଅସୁର, ବ୍ୟବହାର ଓ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରି ପେଟି ଅନୁସାରେ ପତ୍ନୀ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସମାଜର ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଉତ୍ତରୀ ଗଠାବଦ୍ଧତାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭବିଷ୍ୟତର ନାଗରିକ ତଥା ନାଗର ସୁବିଧା-ସୁବିଧାର ସୁନାମ ଅଟେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ତେଣୁ ୧୯୭୦ ମସିହାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସଚିବମାନଙ୍କର ଏକ ସମମିଳନରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା ଯେ ଶିକ୍ଷକ ତାଙ୍କ ନିଜ କେନ୍ଦ୍ର, ମାଧ୍ୟମିକ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଜନସଂଖ୍ୟା, ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଚଳନ ଇତ୍ୟାଦି । ତେଣୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ଓ ଜନସଂଖ୍ୟା କେନ୍ଦ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଲାଭକାରୀ ଓ ଏସିଆର ଜନସଂଖ୍ୟା ଯୋଜନା ଓ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ଓ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶେଷଜ୍ଞ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । ଯେଉଁ ଜନସଂଖ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ଅଳ୍ପ କେବଳକ କରୁଥିବାବେଳେ ଅର୍ଥନୀତି ଓ ନୂତନ ବିଭାଗର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଏହି ଅଂଶ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ଆଜି ଏକ ଲକ୍ଷର ବିଶାଳ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି । ଲାଭ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଜନସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଭାଗ ଗଠିତ ହୋଇ ଶିକ୍ଷକ ତାଲିମ, ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରକାଶନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶିଷ୍ଟ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ନିଜେ ପ୍ରବେଶନ ହେବା ପରେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏହି ଜନସଂଖ୍ୟା ସମସ୍ୟା ସଂପର୍କରେ ସଚର୍ଚ୍ଚି କରାଇବା ସ୍ୱରୂପ ସୁବିଚାରମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅନ୍ତିଷ୍ଠିତ ଓ ଅସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶୋଧର ଚିନ୍ତନର ପରିଣତି

ବିଷୟରେ ଜଣାଇ ଏ ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦିଗରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣଦେବା ଉଚିତ । ସରକାରଙ୍କ ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସହଯୋଗ କରିବା ସେମାନଙ୍କର ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଦେଶରେ ସବୁଠି ବିପୁଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଶାନ୍ତ୍ୟ ଉପାଦାନ କୁଟ୍ତି କରିବା ନିତ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯାହାକି ତଥା ବିଜ୍ଞାନିକ ଉପାୟରେ ତତ୍ତ୍ୱ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ସମସ୍ତ ଜର୍ଣ୍ଣମରେ ସେମାନେ ହେଉ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବାଧ୍ୟତା । ଗୁମାସ୍ତ ସାହି ପ୍ରଥେଷ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବୁଝି, ଶିକ୍ଷକ ଓ କର୍ମୀ ବିଚାର ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ପାଠ୍ୟ କ୍ରମରେ ଶାନ୍ତ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବାଧ୍ୟତା-ମୁକ୍ତ କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ହେଉ ସେମାନେ ଅନ୍ୟତମ ଅନ୍ୟତମ ପାଇଁ ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ବିଚାରରେ ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ତାହାମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଜନସଂଖ୍ୟା କୃତ୍ରିମ ବୃଦ୍ଧିରୁ ବିକଳରେ ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ କଣାଇ ସେମାନଙ୍କ ମନକୁ ସୁରୁସୁରୁ ଆକର୍ଷଣ ଦେବା ଓ ଅଳ୍ପତା, ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତା ସମାଜରେ ଏକ ବାଣ୍ଟିତ ବିପୁଳ ଆଶ୍ୱାସ ଦିଗରେ ସୁବିଧା-ସୁବିଧାର ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ଉଚିତ । ତାହା ହେଉ ପାରିଲେ ଆମ ଦେଶ ଯେଉଁ ବିଭାଗ ଓ ଉତ୍ପାଦନ ସଂକଳନ ଅତ୍ୟୁତ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି, ସେଥିରୁ ନିଜର ଡାକ୍ତରୀ, କୃଷି, ବନି, ଏବଂ ଏକ ସୁଖୀ ଓ ସମୃଦ୍ଧ ସମାଜ ଗଠନର ସ୍ୱପ୍ନ ସଂପର୍କ ହୋଇପାରିବ ।

Reader, SCERT, Orissa
Bhubaneswar

ମାଗୁଛି ମହାତ୍ମାଙ୍କ କ୍ୟୁଟି ଗ୍ରହଣ କରି, ମୂଳ୍ୟ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅନୁସରଣ କରିବେ ।

ନୀତି ନୀତି

ଶ୍ରୀ ବିଦିହାନନ୍ଦ ପାଣ୍ଡବଦାୟ

ପ୍ରଧାନପଦ୍ମ ଓ । ଶେଷ ଶିଳ୍ପ କୋଡ଼ି ପର ।
କେହି ବାବୁ ବରଗଣ୍ଡିଏ ଜାଣାପ୍ରଣାଣା ମୋତି ଖାଁ ମୁଖରେ
ଠିଆ ହୋଇଛି । କେତୋଟି ଶହଟ ମାଟି ଭିତରେ ପଡ଼ି
ଶର ପରି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ଆଉ କେତୋଟି ଉଡ଼ିଛି ।
ତୋଳାଏ ଘେନିଲେ ଡୋରି ଖେଳୁଛି । ଖରାବେତେ ଖେଳି
ବୁଝାମାନଙ୍କର ଗୁଲେ ପଟାଖେଳ ସ୍ଥଳେ ଖେଳିଥାନ୍ତି ।
ସରବେତେ, ବାସୁଡ଼ି, ଦୋହୁସୁଣି ଓ ଲୁଚାକାଟି ଖେଳୁଛି ।
ସକାଳୁ ସକାଳୁ ପାଏ ବରଗଣ୍ଡି ଘେନୁଥାଏ ନାନା ଖେଳ-
କୋଡ଼ିକର ସୁଅଟ ।

ଅର୍ଦ୍ଧଶ ମାସର ଓଷ ପହର । ଦୋଳାମାନଙ୍କର
ଖେଳବୁଦ୍ଧି ଶେଷ ହୋଇଗଲାଣି । ଖେଳ ଦେଖିବା
ବୟସ ସୁଅ କେତେବେଳେ ବାଟ ଛାଡ଼ି ଗଲେ ବସି ବସା
ଜଗାଉ ଦେଉଛନ୍ତି । କହିପୁଅର କହୁ ଅସୁଅ ବିଷ ହୋଇ-
ପଡ଼ିଛି ଶାଓ ଶାଓବା ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ।

ହଜାରି ହଜା- କହ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବୁ ମୋ କମିତୁ
କମିତୁ କମିତୁ କହିଦେଇ ଯେ ବୁଝଇ ବି ସ୍ତବ୍ଧ ଗପରେ
ଜମା ହୁଅନ୍ତି ।

କହୁ ବୁଝା- ମୁଁ ମଧ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଭାବୁ ଦେଖି ଯି' କଣ
କହାଉଛି ଦିଶି ଥାଉ ସେବୁକା ଅନ୍ଧାରିରେ ଯେ, ନାଟିକ

ଭାବ ଭୁଆଁ ସମାଜ ଚାଣ ଦେଇଗଲାଣି । ଭୁଆଁ କୁହୁଛି ।
ଭର ସୁଖରେ ତୋ ଦିବା ଲଙ୍ଗୁର ଚିଡ଼ି ପାତ ହୋଇଗଲା ।

ହଜାରି ପଧାନ- ହଁ ଭାବୁ, ଏବର୍ଷ ଦେଇଥିବେ
ମୋ ଭୁଆଁ ମଧ୍ୟ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା । କହୁବୁଝା
କହୁ କହୁ ହାଲିଆ ଦେଇଛନ୍ତି, ଦିନ ଶ କାଳରେ ପରା ମାଲ
କହି ଦେଉଛି ।

ଉପର ପଧାନ-ହଁ ଭାବୁ, ମୁଁ ମୁଁ କେତେଟା କଣ
ଯାହା ଦିଶୁଛି ପ୍ରସର ଆଦାୟ କଲେ । ଦେଲେ ଆସେ ଆସେ
କମିତ କହ ଉଠିଗଲା ।

ହଜାରି ଦେନା-କଣ କହିବି ଭାବୁ ! ମାଟିକୁ ଛୁଇଁଦେଲେ
ଖାଲି ବାବୁ ମାଟୁଛି । ମାଟି ଯେମିତି କହୁଛି-“କି ସୋଡ଼
ପାତ ଚିନିଷୁଡ଼ାବ ବଜାରକୁ ଦିଶି ଥାଉ ମୋତେ ଖାଇବାକୁ
ଦେଉ ଯେ, ମୋ ମାଟିରୁ କି ଖୁଣି ଖାଇଗଲା । ଲବ୍ଧ
ହୋଣି ନେଇଛି” । ମୁଁ ଭାବୁ, କହୁଛନ୍ତି ସେବୁକା ଅନ୍ଧ
ଦେଖି ନାହିଁ ! କଣ କହିବି, ପ୍ରସର ବା ଧ୍ୟା ପାଉଛି ନାହିଁ ।

କହୁ ବୁଝା-ସବୁରେ ଭାବୁ, କମିତୁ ଅନାୟାସରେ
କମିତୁ କମିତୁ କହୁଛି । ସବେ ଯିମିତି କମି ଦେଲେ
ଦୋଳାଏ ବି ଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ସେ ବୁଝା ହୋଇଗଲାଣି ।

ଉପର ପଧାନ-କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଭାବୁ କି ଦେଲ ଅନ୍ଧାର
କହୁଛି ! ତା କମିତ କହୁଛି ବୁଝା ହୋଇ ଯାଉନାହିଁ ।
ତା କଣ କେତେରେ ଅନ୍ଧାରି ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ଲାଣ ।

କହୁ ବୁଝା-କହୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀବତୀ କମି ଖଣିଏ ପାଉଛ ତ ।
ସକାଳୁପାଣି ତାର ଶିମିତି ଦେଉଛି ।

ହଜାରି ଦେନା-ମୁଁ ତ ଅଭାଷଣା କମି ଖଣିଏ ପାଉଛି ।
ସେବେ ଖୁଆଇଲେ ପିଆଇଲେ କଣ ହେବ ?

କହୁ ବୁଝା-ଆମ ବପାଙ୍କୁ କହୁ କମିତି ପାଉଛି କଣ ।

ଉପର-କମିତ କହୁଛି ମୁଁ ପ୍ରସର ପାଉଛ ଦୋଳା ନାହିଁ ।
କେହି ବଣ ଘର କମି ମଲି ପାଉଛି କ, କେହି ବଣ ପ୍ରଭ
ହୁଣି କହି ଯାଉଛି ।

ହଜାରି-ପ୍ରଭ କହୁଛି ଏବର୍ଷ ଦେଉଛି ଭାବୁ ! କହି-
ପ୍ରଭରେ ପରା କହୁ ଗୋଟିଆ ।

ହଜାରି-ମୁଁ ପାଉଛି-ଏ ସୁଖଦାୟ ଆଉ ମୋ ବେଳ
ହେବ ନାହିଁ । କମିତ କହିବାଇବା କହିଦେଇ ଗୋଟି ନାଟିଆ
ଦୋଳାଏ ଖଣିଏ ଦେଖି । ସେଇଠି ମୋ ବପାଙ୍କର
ପାହା ଚିତ୍ତ ।

କହୁ ବୁଝା-କେମିତି ଅଭାଷଣା କଥା କହୁଛେ ଅଭାଷା
କଣ ! ମାଟି ପରା ଅମ ମା' ! ମା'କୁ କଣ କିଏ ଦେବ ?

ସେଇ-ସମୟେ ଯେ ଏବେ ତ୍ୟକ୍ତ ହୁଅନ୍ତା ଲାଭ ।
କିନ୍ତୁ ଧର । ଶାନ୍ତି ଗ୍ରାମସେବକ ଦାବୀର ଅମ ଗାଁକୁ
ଅସିନ ଗାଁ, ତାଙ୍କୁ ଅମ କୃଷକ ଦେବା ।

ସମାଜ-କଣ କହିବେବେ କେ ? ସେ କଣ ଅମ
କେବଳେ ସୁଖ ପ୍ରକାଶ ଦେବେ ନା ଅମ କପାଳକୁ
କେବଳ ଦେବେ !

ସେଇ-ମହେଶେ କଣ ହେଲା ? କିଛି ହେଲେ ତ
କିଛି ପିତେ ! କୁଣ୍ଡ ଅଛି କୋଳି ସିନା ଉପକାର ଏଠି
ପ୍ରାଣକ୍ଷତି ।

ପ୍ରକଟିତ ଗ୍ରାମସେବକ ଦାବୀ ଅସିଲେ । ଶୁଦ୍ଧାମାନେ
ସବୁ କଥା କଣ୍ଠାକଲେ । ଗ୍ରାମସେବକ ଦାବୀ କହିଲେ-
ଅସିନମାନେ ତ ଅମକଥା ମାନ୍ୟ ନାହାନ୍ତି । ମନକଥା
କାହାଙ୍କର ନୁହେଁ !

କୃଷି-ଆମେକ ଆଜ୍ଞା କହୁଥିଲୁ, ଆମର ଏ ଗୋବର
ପାଣିଟି ହାଣ୍ଡି ସେ ବିଦେଶୀ ସାର ଦେବୁ ନାହିଁ ବୋଲି ।
କ୍ଷା, ଯେପ କଳିବେ, ଅପଣକ କଥା ହୁ ଶୁଣିଲୁ ।
କେବଳ ସତ ମନ୍ତ୍ରୀ କୋପ କଲେ । ଏବେ କିମିତି କହୁଛନ୍ତି
କେ ଅପଣକ କଥା ମାନିଲୁ ନାହିଁ ବୋଲି ?

ଗ୍ରାମସେବକ-ମୁଁ କଣ କହୁଥିଲି ଗୋବର ଉପ ଆସିବା
ହୁଏତ କେବଳ ବିଦେଶୀ ସାର ଦେବୁ ? ସେମିତି
ସେହିଲେ, ସେଇ ସର ଦେବାକୁ କିମ୍ଭାଷ ପହଞ୍ଚି, ସେଇଠୁ
କାହିଁ ସେଇ ସାର ଅକାଞ୍ଚିଲେ ? ଗୋବରକୁ କାହିଁଲେ !
ପ୍ରକଟିତ ପ୍ରସାର କଳିଲୁ ନାହିଁ କୃଷକ ଦେଲ ।

ସ୍ୱାଧୀନ-ଆମେ ତ ହେଲେ କଣ କଣ କଲୁ, ଠିକେ ଠିକେ
କୃଷକମାନେ ଆମେ ନ ମୁଖ କେ କା । ଧର କଳି କୁହାଜି ଦିଅଲୁ ।

ଗ୍ରାମସେବକ-ଏ ବିଷୟର ଅନେକ କଥା କହିବାକୁ ଅଛି ।
ଆମ ସବୁ ଲାଭକୁ ତ କ । ମଣ୍ଡପରେ ବସିବା ଆନ୍ଦୋଳନ
କରିବା

କୃଷି ସୁଯୋଗ, ଓସର ପ୍ରଥମ, ଦଳାରା କେବା ପ୍ରଗତିର
କି ପ୍ରମାଣକୁ ଦିଅ ଆଣିଲେ । ମଣ୍ଡପରେ ସଭା କଲିବ ।
ସୁଖ ସେବକ ଦାବୀ ଠିଆ ହୋଇ କହିଲେ-

ସାଧନାକେ, ପ୍ରଥମେ ଆପଣମାନେ ଆମରି ଦେଖନ୍ତୁ
କେବଳାକୁ ଚିଆରି ସରକୁ ବିଦେଶୀ ସାର କହି ନାକ
କରିଲେ, ଲାଭୁଥିଲେ ତାହାଦ୍ୱାରା ମାଟି ଅପରିଷ୍କୃତ ହୋଇଗିବ ।
କିନ୍ତୁ ସେବକେବେ ଦେଖିଲେ ସେ ଅନ୍ୟମାନେ ତାହାଦ୍ୱାରା
ପ୍ରଥମ ଅମକ କରୁଛନ୍ତି, ସେଇଠୁ ଆପଣମାନେ ମନକଥା
କରିଲେ କାହିଁଲେ, ନିଜ ନିଜର ଦାବୀକ୍ରମକୁ ଅବହେଳା କଲେ ।
କିନ୍ତୁ କେଉଁ ସାରକୁ କେବେ ପରିମାଣରେ ଦେବେ ତାହା
ନାହିଁ ପାରିଲେ ନାହିଁ । କଳି ଉପାପ ହେଲା, ଉପକଳ କଲିବ ।

ମନକେବେ ଏଥର ବିଜିଏ ଶୁଣିଲୁ । ସାଧାରଣ ପ୍ରସାର
କାହିଁ କେବଳାମାନେ କିଛିପ୍ରକାର ସାର କରନ୍ତାର । ସେବକେବେ

ହେଲା ମାଣ୍ଡପରେକ ସାର, ପଟାସ୍ ସାର ଓ ପ୍ରସାରସ୍
ସାର ।

“ପ୍ରକୃଷ୍ଟମାନ ମର, ମୃତ୍ତ, ମା-ର, ରକ୍ତ ତଥା ଗହଳ
ତାହ, ପତ୍ର, ପୁର, ପତ୍ରରେ ଏହି ସାର ଥାଏ । କଳା, ରାଶି,
ବୋରିଷ, ଜିନାବାବାନ ସବୁଟି ତେର ପତ୍ରରେ ଏହା
ବୋରି ଥାଏ । ଏହି ସବୁ ପତ୍ରାଂ ପ୍ରକୃଷ୍ଟି ସାରରେ ପରିଣତ
ହେଉଥାଏ ଏହାକୁ ପ୍ରସାର କହିପାରିବା । ତହାକୁ
କିମ୍ଭାଷା ଏମୋନିଆ, ସୁରିଆ ଓ ମାଣ୍ଡପେଟ୍ ସାରରେ
ଏହା କହୁତ ଥାଏ ।

“ଏହିସାର କେବଳ ମୃତ୍ତ, ତାହ, ପତ୍ର ସଂର କଲେ ।
ଏହାର ଅନ୍ତ ଦେରେ ରକ୍ତ ସରିପାରେ ନାହିଁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସବୁତ ରକ୍ତ
ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ଧାନପତ୍ରରେ ଅଧିକ ପିତ୍ତ ଦାହରେ
ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସୁର ପତ୍ର ଉତ୍ତପନ୍ନ କରିବା ଶକ୍ତି ଏହି ସାରର
ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଗଣିଆରି ସାମନାମାନେ କଣ୍ଠାକୁପତ୍ର
ତା ଧାନପତ୍ର ତୋରରେ ବସିପାଏ, କିନ୍ତୁ ବୋରି ପତ୍ର ଧରେ
ନାହିଁ ।

“କିଟାକ ପ୍ରକାରର ସାର ହେଲା ପଟାସ୍ ସାର । ଏହା
ହାଲୀ ପତ୍ରରେ କିରାପୁରିଆ ମକହୃତ ହୁଏ । ଗହଳ
କୃଷିକରା ଶକ୍ତି କରେ । ଏହାର ଅନ୍ତ ଦେରେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟର
କ-ଶ୍ୟା କଳିପାଏ । ତଳିରେ ଏହିସାର ବଜାରିବା ପାଇଁ
ସୁରକେବୁ ଅତ ପଟାସ୍, ଓ କଳପେଟ୍ ଅତ ପଟାସ୍ କିଣିଆରି
କ-ବହାଜ କହିପାରିବେ ।

“ଏହାଛଡା ଆମେ ପଟାସ୍ ସାର ପାଲିବା କିଛିକୁ
ମାର ଶୁଅ । ତେଣୁ ଏହାକୁ ପାଲିକରା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥାଏ ।
କଥା ଆପଣ ଅପଣକୁ ଦେଖିବେକାହିଁକି କଥା କହୁଛା,
ହୋଇଥିବା ଅତି ଅକାବନା ଗ୍ରହମାନଙ୍କରେ ଏହିସାର ଥାଏ ।
ଏହାଛଡା ବରଦାପତ୍ର, କପାମଞ୍ଜି, ମଜାକଣ, ଅୟୁଷକେବ,
ସୁର ମରାଆ ପ୍ରାଚିନେ ଏହି ସାର ଥାଏ । ଏହିସବୁ ସୋଡ଼ି
ଅକାସ୍ ସରରେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ କଥାପାଲିପାରେ କିନ୍ତୁ ସେହି
ଦେବା ଦାହା ସେଥିରେ ଅତ ନାକଟ୍ରାକେଟ୍ ସାର ନଷ୍ଟ
ହୋଇପାରିବେକାହିଁ ଏହିସବୁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଦେଖି କଲୁ ସର
ମାର ପାରିବା ।

“ଏହିସାର କିନ୍ତୁ କେବେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ କଲି କହିଦିଏ ।
ଏହିସବୁ ତତ କଲିବା ସ ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥ କଲିବା କଲି ପ୍ରାୟ
ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସାରର । ଏହି ସାର କେବେ କେବଳୁ କଲେ ।
କେବଳ ତାହା ସ-କ୍ରମ ଶକ୍ତି କଥାଏ । କେବଳ ଅନାବଶ୍ୟକ
କ୍ରମେ କେବଳ ପତ୍ର ଧାରଣ ଶକ୍ତି କେବଳ ଦିଏ ଏହା
କେବଳ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସୋଡ଼ି ବ-କ୍ରମ ଗହଳ କରେ । ଅପଣମାନେ
କାବର୍ଜ ହେଲା ରକ୍ତି ପ୍ରସାର ନ ପାରିବାକା କାରଣ ହେଲା
ପଟାସ୍ ଓ ପ୍ରକୃଷ୍ଟସ୍ ସାରର ଅଭାବ ।

“ପ୍ରକୃଷ୍ଟସ୍ ସାର କିଛିକୁ କାବକେବୁକା ହାତକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟିବାକୁ
ଏହାକୁ ହାତସାର ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ସେହା, ଶାମୁକା,
କେବଳା ସୋଡ଼ରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସାର ଥାଏ । ଏହିସବୁ ବ-କ୍ରମ
କଲି କୁଣ୍ଡ କଲିଦେରେ ଅପଣମାନେ ଏହିସାର ଯଥେଷ୍ଟ

ପୋଇ ଥାଉ । କିନ୍ତୁ କୁର୍ତ୍ତମ ଘାର ଯେତିକି ବରକାର ଦେବକ
ଦେଖି ପକାଇଲେ ।

ଧାର ପରିସ୍ରା ସାଧୁଣ, ରବି ପ୍ରସନ୍ନ ଆଉ କେତେ ଫେର
ମାଣି ନାହିଁ । ମୁର କିଛି ପ୍ରସନ୍ନ ମେହୁଆ ତିନା ଦୁହୁଡ଼ି
ପାଉଁଶ ଖାତିର ଉଠି ନାହିଁ । ମୁର କିଆରି ଶୁଣ ପଡ଼ାନ୍ତି ପରି
କମ ହୁଅନ୍ତି କିଛି । ପ୍ରଭୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅକାଡ଼ି ଦେଖ ଛୁଇଁ ।

ଢେଙ୍କେ କେଉଁଠି ଶିଳ୍ପ କମିଗୁଡ଼ିକର ଏବେ ଶକ୍ତି ।
କହୁ କୁହାଉ ଦୁହାଁ କମି ଏବେ ଭେଣ୍ଟିଆ ହୋଇ ଗଲଣି । ମାଟିର
ବାଣିଜ୍ୟ ହାତୁଆ ଦେହ ଏବେ ଆମୁଆତି ଗୁଆସୁଣିର ଦେହ ପରି
ମହୁଣି-ମହାମ

ହୋଇ କେବେ ଏବେ ଦୁଇ ପାହୁଣ୍ଡକୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କେ କରୁ ବାଟ
ସୁଣି ବା ସବୁନିଶ୍ଚିତ ପଟ ଏବେ ମେ ଟେଲ ଗଲଣି । ତା
ମିଶ୍ର ମୋଡ଼ା ଏବେ ଦେଖିବ କ'ଣ ?

କହୁ କୁହାଉ ଏବେ କି ହଜାର ଦେଇ ଧଳା କଳକ ହୁଏକ
ଶୁଣି ତାଙ୍କ ପକାରେ ପାଟ ପୁଣି କଣା ଶୁଣି ପାକୁଡ଼ି ବାଣି
ଦେଖି । ଶୁଣକ ବାଣିର ଦେବେ ଗାଁ । ବାଣିରେ ତା ଛାତି
ସୁଷ ଦେଖିବ କ'ଣ ।

ଶାନ୍ତ ଛବି କଣ ଦେଖିବ । ଶୁଣକ କ'ଣ ଦେଖିବ ।
କେଉଁଠାମାନେ ଶାନ୍ତ ଦୋଳିବା କବ କରୁ ଦେଉଥିଲେ ।

ଏବେ ପୁଣି କୁହକ ସ୍ବରରେ ଅନ୍ତର କରି ଦେଲେଣି ବାଣିଆ
ଡୋଳାଏ ମୁଆ ଶୁଷ ରସିଆ ଶାନ୍ତ ରାତି ମୁଆ ହୁଆ ଶାନ୍ତ
ଗାଲଲେଣି । ପୁରୁଣା ବାଣିଆ ଶାନ୍ତ ଆଉ ବାଣି ପ୍ରସନ୍ନ
ଆସୁନି ।

ରାତ୍ରେ ନାଟ ତାମସା, କାନ୍ତି ସାତ, ଗୋଟି ଶାନ୍ତ ଦେବେ
କଣ ? ଶୁଷ ପଧାତ ହଜାରି କେନାକୁ ତହୁଣି କମି କିଛି
ଡୋଳାକାରୀ ହେବୁ ତରାଲେ ? କେନାଲେ କହୁଛନ୍ତି—
ସେ ବାଣୀ ପାରି କଥା ଆଉ କେନା ଲାଲ । ଏ କେନା ମାଟିକି
ଯଦି କିଛି ଦେଉଥାନ୍ତି, ଏବେ ଶାନ୍ତି ମୁଣ୍ଡକୁ ଲୋଡ଼ୁ ଥାନ୍ତିରୋ
ସତରେ ମାଟିକୁ ମା ଦୋଇ ଆମେ କିଛି, ନ ଥିଲେ ସେ କଣ
କେବେ ଅନ୍ତରଣ୍ୟା ହୋଇପାରେ ! ସେ ପରା ସୁଷ ଆଦିକି ।
ତାରି ଗଲୁ ପରା ସବୁ ବାଟ । ଧନ ସ-ପତ, ଗନ୍ଧ ବୁଲ,
ଗୋଡ଼ ଲାଲ ମଣିଷ ପରା ତାକୁ କେନା ହୋଇଛନ୍ତି । ଆମେ
ସିନା ନାଟି ନ ତାଣି ଅନ୍ତରାକୁ ଦେଖ ଦେଉଥିଲେ ତାକୁ
ଯେତିକି ସେପାତକ କରୁବା ତା ଦେହକୁ ଦେଖିବି ଶାନ୍ତ ହୁଣିବ
ସାରି ଗଲେ ସୁବଣି, ସାରି ଗଲେ ହାଲ, ଅସରକ ପରା
ସାରି ଗଲେ । ସାରି ଦେହକୁ ମଧୁ ହଲେ ମାଣ୍ଡେ ପରା
କହୁଥିଲେ "ସାରି ଗଲେ ପୁଣି କେଉଁଠି ଅମୁକ ଗରି ଗଲିବି ।
ଆମେ ଖୋଟି ପାକୁନେ, ଦେଖ ପାଇ ପାକୁନେ ।" ଏଇ
ମା'ର ସେବା କରି ଆମେ ଲୋକ ପାକୁବା ଏବଂ ଆମ ସବୁ ପୁରୁଷକୁ
ଲୋକ କରିବା । ଏଇ ମାଟିକି ଆମ ପାଇଁ ସୁଣି ଏହାରି
ସେବାରେ ଅମର ତାତନ କିଛି ସାକୁରେ ଓଡ଼ର ଲାଲ ।
କେନା ମାଟି ପରା ଶୁଷେତାକୁ ବଡ଼ ।

କଳକ ପ୍ରସନ୍ନ

ବାବୁଆଁର ବସ

ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହ ପ୍ରସାଦ ଦେବ

ଅନ୍ୟତମ । ଜୀବନର ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ଉପହୀତ ହେବାକୁ ସେମାନେ ନିର୍ମାଣମୁଖୀ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ନିଜାନ୍ତ କାତା ହେବା ପ୍ରବୃତ୍ତି ।

ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପମାକର ସମୟ, ବଙ୍ଗର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଉଦ୍‌ବେଗର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ୧୯୮୫ ବର୍ଷଟି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟର ବା ପ୍ରାୟତଃ ବର୍ଷରୂପେ ପାରିତ ହେଉଛି । ଅ-ଶ ପ୍ରହର, ବିକାଶ ଓ ଶାନ୍ତି-ଏହି ତିନୋଟି ବିଷୟ ଉପରେ ଆଗର୍ଭ-ଟିକ ସମୟର ସାମଗ୍ରୀ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ । ଯୁଦ୍ଧ ଓ ମହିଳାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ଯୁଦ୍ଧ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଅ-ଶ ପ୍ରହର କରିବେ, ଭାରତ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଓ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ସ-ପର୍ତ୍ତରେ ଗଭୀର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବେ । ଏହି ପଦରେ ଆଶାମା ଦିନଗୁଡ଼ିକରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନର ସତ୍ୟ ରୂପାୟନ ହେବ । ଅବଶ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ବିଧି ପ୍ରଣୟନ ଏକାକ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଦେଶର ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ଯୁବଶୋଭାର ଭାବ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଅବହନୀୟ । ଭୂମି, ବାଣିଜ୍ୟବ୍ୟବସାୟ, ବନ-ଜାଲଖାନା, ଦେଶରକ୍ଷା, ଶାନ୍ତିଶାସନ ଓ ପରିବାରିକ କ୍ଷତି ବିନା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୁବ ସମାଜର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସାଧ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ଲଠୋର ପରିଶ୍ରମ କରି କର୍ମ କରିବା । ବ୍ୟାପକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଭିନ୍ନ ଯେ କମଳା କର୍ମ ପରିଧି ମଧ୍ୟରେ ଯୁବକମାନେ ହିଁ ଅଧିକ କର୍ମ କରିଥାନ୍ତି । ଯୁବ ସମାଜର ଶ୍ରମଶକ୍ତି ଉପରେ ବିଶ୍ୱର ସମସ୍ତ ବିକାଶକାରୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଗତି ସାଧିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ବେତନୀୟ ବୃଦ୍ଧି, ନିମ୍ନ ଜୀବନସ୍ତରର ମାନ ଓ ସମସ୍ତ ତଥା ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟରେ ତାଲଚମ୍ୟ ବହୁମାତ୍ରରେ ବିକାଶଶୀଳ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଗଢ଼ି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଛି । ପ୍ରକଟେ ଯୁବଶକ୍ତିର ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ଅବଶ୍ୟ ଚହୁଛି ଓ ଅସ୍ଥିରତା ମଧ୍ୟରେ ଭାଗି ଲାଗୁଛି । ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ବେହୀରାବି ଓ ନୁଲ୍ୟହୀନ ହୋଇ ପଡୁଛି ଏବଂ ଅଧିକ ପ୍ରଗତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସପାଦତ, ଜୀବନ କରିବା ତଥା ଦକ୍ଷ ବ-ହୁତ ଗଣା କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟାଧ୍ୟାୟ ହେଉଛି । ତେଣୁ, ଯୁବଶକ୍ତିର ନିଷ୍ଠା ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଗଭୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ନୀତି ନିୟମ ପ୍ରଚୁତ କରାଯିବ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଯୁବକ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ବିକାଶଧାରୀ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଉପେକ୍ଷା କରାଯାଏ । ସେମାନେ ନ-ଶ ଲକ୍ଷ୍ୟକ୍ଷି, ସେମାନଙ୍କର ବକ୍ଷତା କେତେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିକାଶର ପ୍ରଭାବ କ-ଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଉପହୁତ ଜ୍ଞାନ ନ ଥାଏ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେ ଦେଖୁ ଯେ, ପରିବାରରେ ଶିଶୁଙ୍କୁ କମ୍‌ନେରେ ପରିବାରର କେବେ ନବତ ତ ଶିଶୁଟି ପୁର ଅଧିକ ଯତନଶୀଳ ହୋଇପଡ଼ି । ଶିଶୁ ତ, ପୁରୁଷ କମ୍‌ନେ ବିଶୋଭ ବସସରେ ପଦାର୍ପଣ କରୁଥିବା କୋମଳମଣି ଶିଶୁଙ୍କୁ କରୁଥିବା ଶିଶୁ ଏ ଦୂରେର ସାଥୀ । ଏହାଦ୍ୱାରା ବିକାଶଧାରୀ ବିପରିକାବେ ବ୍ୟାବତ ହୁଏ, ତାହା ଗଭୀର ଅନୁଗେୟ ।

ଜାତକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଯୁବଶକ୍ତିର ଯେଉଁସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଏ, ତାହା ବିକାଶ ଧାରାରେ ଉପେକ୍ଷା

ମାନବ ଜୀବନଚକ୍ର ଉନ୍ନୋତି ଅବସ୍ୟତେଜ୍ଞ କରିବେ । ଶୈକ୍ଷର, କୌଶଳ, ପୌରମ ଓ ଜଳ । ଏହି ଉନ୍ନୋତି ଅବସ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ପୌରମ ବା ବହୁଶାସନ ମନୁଷ୍ୟର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ବ୍ୟାପକତା ସ-ପଦ-କାତ ରୂପେ ବିବେଚିତ । ପ୍ରକାଶକରେ ପରିଶ୍ରମ କରି ସେ ତାର ଉଚ୍ଚ ନିପୁଣତା କରିଥାଏ । ତତୋର ପରିଶ୍ରମର ସ୍ୱପ୍ନ ନିଜେ କୋର କରିବା ସତେ ସତେ ପରିଶ୍ରମରେ ତାହା ନିର୍ବିଷ୍ୟତ ସ-ଶଧନ ତଥା ଦେଶ ଓ ଜାତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଏକ ପ୍ରବୃତ୍ତି ବ୍ୟୟ । ଏ ସ-କାଳର ଆବଶ୍ୟକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତଣ୍ଡେ ତଣ୍ଡେ ଶ୍ରମିତ । ଶ୍ରମଚିନା ଜୀବନରେ ଉପପତ୍ତି ଆଶା କରିବା କିଆ । ଶ୍ରମହୀନ ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜ ଚକ୍ଷୁରେ ହୁଏ ଅଧର, ପତ୍ନ । ବହୁଶାସନରେ ଜୀବନର ଅଧିକ ଶ ପୁରଣ କରି ମନୁଷ୍ୟ ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ, ନିଜର ପରିଶ୍ରମ, ଏକ ପ୍ରକା ଓ କର୍ମକରପତ୍ତର ପଦରେ ସେ ସାପାୟନ ପ୍ରାପ୍ତି ସକ କରେ । ଆଜି ଆମ ଦେଶରେ ବିନା ଅନ୍ୟ ବିକ ଶକ୍ତିର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଗତି ସାଧିତ ହେଉଛି, ତାହା ଏକତା ପିଲା ଅକାଳର ହୁଏ । ଆମର ଯୁବ ସମାଜ ସମ୍ଭବରେ ଯେଉଁ ନବନିର୍ମାଣ ଯୁଗର ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରତିଭାତ ହେଉଛି, ଆଶାମାଜାତି କରିବା ରୂପରେକ ହେବ ସାପାୟନ ପ୍ରାପ୍ତି । ବିଶ୍ୱ ଆଜିର ଯୁବସାମାଜିକ ଆଶା ଆଦ-ଶା ସମ୍ଭବରେ ଅନେକ ପ୍ରତିବଦ୍ଧ କରିଛି । ନିରୁଦ୍ଧାବିତ ବାସବତା ଓ ଶାନ୍ତିର ପରିବେଶ ବହୁଧ୍ୟାରେ

ଶ୍ରୀ ଦେବୀନାଥଙ୍କ ମହାପାତ୍ର

ପୁର ଯୁଗଧର୍ମ ବଳର ଅନ ଚାଟାୟ ଅର୍ଥନୀତିରୁ ବହୁଧା ପରିଧୁଷ କରାଯାଇଛି । ନେଇ ଅନାଦିବାଦରୁ ବର, ବହୁର, ବହୁରତା ଆଦି ମାନବସମ୍ପଦରୁ ନିଜର ସମାଜରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଆଣିଛି । ଅମର ବେଦ, ପୁଣି ଓ ମୃତ୍ୟୁମାନଙ୍କରେ ଏହିଭଳି କାବଳ ଚିତ୍ରଣ କରାଯାଇଛି । ପୌରାଣିକ ଯୁଗରେ ବହୁରପିତା-ବହୁ ମହାନ ସାଧୁ ସତ ପଣା ନିଶ୍ଚୟ ପବିତ୍ର ଆଚାରସତା ତଥା ପଦସ୍ୟାହୁମି । ଅବସର ବିନୋଦନ ତଥା ପାଣିପି ଭବେଶ୍ୟରେ ସେତେବେଳେ ଭାବ ମହତାପାମାନେ ନିଜର ତଥା ମନୋରମ ବନ ନା ଅଭିମୁଖେ ପାତ୍ରା ବହୁଥିଲେ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ସମସ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନବ ଚାର ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଭ ଭାବ ଲବ୍ଧବଳିତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ବହୁରତା ପ୍ରମତସ-ପଦ ଲବ୍ଧବଳି ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ କେତେବେଳେ ସମସ୍ତ ନୁହେଁ । ପବିତ୍ର ମୁଣ୍ଡରେ ସେ ନିଶ୍ଚୟରେ ସପାକ୍ଷି ରହିଛି ବହୁରସତ୍ତ୍ୱ । ମନୁଷ୍ୟର ଆଜି ଏହି ଅଭିମୁଖା ବହୁରତା ପଦର ପ୍ରକୃତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମାନବ-ସମାଜର ଅନ୍ତରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିବଳିବେଦୀକୁ ବଢ଼ିଛି । ବୈଦ୍ୟାନିକ ତଥା ଚିନ୍ତାତା କାହିଁକି ବାହ୍ୟର ତାହାଦ ସମସ୍ତ କରୁଛ ମନୁଷ୍ୟ ଚାର ଦୁର୍ଗର ବହୁରତା ନିଶ୍ଚୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚାର ଚାହୁଁ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଦୂରାନ୍ତରା ପୋତିବପରେ ଗୋଟିଏ ପାଦପ୍ରୁ ବହୁରତା କରିଛନ୍ତି । ଯଦିରେ ଅବେଶ-

ସ୍ତରେ-ଅତିର ମିଶ୍ର ମାନବ ସମାଜ କେବଳ ବଳମାନର ହିତ ଭବରେ ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ । ସେ ଚାର ପୋତିବପର ଅଚାର ପର-ପରାପ୍ରତି ପରାମୁଖ । ଭବେଶ୍ୟତ ବାହ୍ୟମାନବ ପାଇଁ ଚାର ହୁଏତରେ ବିଦିଏ ହେଲେ ବି ବରତ ନାହିଁ ।

ବହୁର ଧ୍ୟାନରେ ହୁଏତ ପ୍ରତିବଳ ପରିବେଶ ବହୁର ହେଉଛି ଓ ମାନବସମାଜ ବହୁ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟା ଗୋଡ଼ର ବିଦାର ହେଉଛି । ବହୁର-ପର ପରିଣତିରେ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ଜୀବନିତା ବହୁର ଅନୁଚାରର ସୋର ଅଭାବ ପ୍ରତିବ ଏବଂ ବିଦାବହୁ ବହାସା ରହି ସେ ବିଶ୍ୱରେ ଶିଳ୍ପପ୍ରକର ଅନ୍ତରା ସମୟରେ ବାହ୍ୟମାନଙ୍କରେ ୨୯୫ ମିୟୁଟା-ର ଅଭାବରୁ ମିଳାଉଛେ ତାହା ଆଜି ବହୁ ପାଇଁ ୩୨୫ ମିୟୁଟା-ସଙ୍ଗେ ପ୍ରକୃତି ରହି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ବହୁରାଶ୍ୟାନା ରାଜି ମନର ଲବ୍ଧାଦି କାବହାର ପୋତି ବାହ୍ୟର ପ୍ରାୟ ୧୫୦୦ଟି ପ୍ରକାରରାନ୍ତ ବାହ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆମେ ଜାଣୁଛେ । ଲେକସ-ଶ୍ୟ ପ୍ରକୃତିରେ ବହୁ ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ବାହ୍ୟ-ରାଶ୍ୟାନା ବହୁରସତ୍ତ୍ୱ ସତା କରି ରହିଛେ । ବହୁ ପ୍ରାଣୀ ଓ ବହୁରମାନଙ୍କମଧ୍ୟରେ ଶିଳା ଯୁଗଯୁଗଧର୍ମ ଅନାଭିନାମ ଓ ଅନୁଚାର ମଧ୍ୟରେ ପୋତି ଭାରତୀୟ ରହିଆସିଥିଲା-ତାହା ଆଜି ଧ୍ୟାନରେ ହେବ ବହୁ ବଢ଼ିଛି । ବିନଶିଳ-ଭାରତର ସମାଜର ପାଦବେଶରେ ଅବସିତ ମନୋରା ଓ ବେଶରୁନ ସହୁଟି ଭାନ ସହବନାରେ ପରିପୁଷ୍ଟିଛି । ମାତ୍ର ମନୁଷ୍ୟ ତଥା ଅପରିଣାମକର୍ତ୍ତା ବହୁର କଟା ପ୍ରକରେ ସେଠାରେ ଆଜି ବହୁରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ରହିଛି । ବହୁରରେ ଏକତା ନିଶ୍ଚିତ ତଥା ବହୁରତା ବହୁରପି ପରିବେଶିତ ନିଶ୍ଚିତ ପବିତ୍ର ବଶିମତ ଏକବକନ ବହୁରମ୍ୟ ଅବସାକୁ ଆସିଯାଇଛି । ବହୁର-ସ ଯୋଗୁ ୩୫ବେଶ ପ୍ରତ୍ୟୁଷତ, ନିଶ୍ଚିନାଶ୍ୟ ତଥା ବହୁ ପ୍ରକୃତିର ସାବର କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯୁଗଯୁଗଧର୍ମ ବହୁରାଶ୍ୟାନା ରହି ଆସିଥିବା ଅଧିକ ସାଧୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରା ବାହା ବ-ବିତ ବହାସ ରହି । ଯୁଗୋପକର ମହାବେଶମାନଙ୍କରେ ଶିଳ୍ପର ଧ୍ୟାନର ପ୍ରକାର ସହେ ସେସବୁବେଶରେ ବହୁ ରହିଛି । ଅବେଶରୁନ-ବହୁରର ସୁରକ୍ଷା ଭବରେ ଏବେ ବହୁର ଚିନ୍ତାସାଏ ସେ ସେଠାରେ ବହୁ ବହୁ ସହର ମଧ୍ୟସମାରେ ମଧ୍ୟ ବହୁର ରଖାଯାଇଛି । ପ୍ରତିବଳ ସହୁରାନ୍ତ ବହୁରବହୁର ବେଶ-ପ୍ରକରେ ମଧ୍ୟ ବହୁର ଧ୍ୟାନ ହେବାରେ ରହିଛି । ଭାରତବର୍ମାର ସମୁଦୟ ଅ-ବନର ଶତକଡ଼ା ୨୩ରାଶ ସାନରେ ବହୁରବିଶରାଶ ଲବ୍ଧ ପ୍ରତିବଳରେ ମାତ୍ର ଶତକଡ଼ା ୧୦ରୁ ୧୨ରାଶ ଅ-ବନରେ ବହୁର ରହିଛି । ଏବଂ ବିଶାବହୁ ବହାସା ରହି ସେ ଅନବେଶରେ ପ୍ରତିବଳ ପ୍ରାଣ ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତରୁ ବହୁ ହେବୁର ପରିମିତ ବହୁର ଧ୍ୟାନ ହେଉଛି ଓ ପ୍ରାଣ ୧୫୦୦ଟି ହେବୁର ପରିମିତ ବହୁର ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର ବାହ୍ୟମାନଙ୍କରେ ନିଶ୍ଚୟ ହେଉଛି । ବହୁ ୨୫୦୦ଟି ଧର୍ମ ମାନବ ପ୍ରକେଶରେ ପ୍ରତିବଳ ରାହ୍ୟର ମୋଟ ଅନ୍ତରର ଶତକଡ଼ା ୧ ରାଶ ବହୁର ଧ୍ୟାନ ବହାସା ରହି । ଭର ସମାସ୍ୟାକୁ ଆହୁରିମଧ୍ୟ ସୁଚାତ ସେ ୧୯୯୦ ମସିହା ପ୍ରାୟ ସମାଜର ପ୍ରକେଶରେ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରାଣ ବହୁରର ଲବ୍ଧବଳି ପ୍ରାଣୀର ପ୍ରକାର ରହିଛି । ୧୯୮୨ରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିଳା ଶକାର ହେବୁର ପରିମିତ ବହୁର ମଧ୍ୟ ବିନଶିଳ ପ୍ରାଣୀ ପରିବାର ବହୁରର ବାହ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ।

ଦେଶରୁ ମୁକ୍ତ ମହାମହାତ୍ମା

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଳ ଦେବ ପ୍ରମୋଦେଇଙ୍କ ନିଜର ନୀତିମଣ୍ଡଳର ସମସ୍ତ ବିଷୟ-ସବୁ ଉପରେ ଏହି କଣ୍ଠାବଳୀରେ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛନ୍ତି ।

65.16

71816 519

୧ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନାନକୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ, ଅତି, ଯୋଜନା ଓ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପରିବେଶ ଶିକ୍ଷା, ଦୂର, ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଉଚ୍ଚ ଓ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି, ଜଳସେଚନ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ।

୨ । କ୍ୟାବଳେଟ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅନୁପ ଘିଂ ବସେଡ଼ି

କାହିଁକି ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନ

୩ ।   ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଚେତୁର

ମୁଦ୍ରାକରଣ ଓ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ

୪ ।   ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

ଆହମ, ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା

୫ ।   ୬୬   ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗଳା ଦଶୋତ୍ତର ପଞ୍ଚନାମାଦି ଚିନ୍ତା ଓ ଶୁଭ ଫଳପାତ୍ର

ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ବିଭାଗ

୨୮   ୧୨   ଶ୍ରୀ ନିରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ   ଗାନ୍ଧୀ

0100

୨ : ଶ୍ରୀମତୀ   ଶ୍ରୀ କେଶବ ବେଳା   ଡୋକ୍ଟର ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ

ଡୋକ୍ଟର କେଉଁଠି ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା

୮୮   “   ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦିନୀ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର   ..   ୧୯୯୯

666

୧ ।   ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରବିଧି ଭଜନ   ୨ । ପଦ୍ୟାବଳୀ

792191

୧୦ ।   "   ନିୟତି ଶାସ୍ତ୍ର   . ୩୩ ଓ ୩୪ ପାଠ୍ୟ

[illegible]

୧୧   "   ଶ୍ରୀ ହରିବଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀ   ... ଭାବେ-ଏ ଯୋଗାଏ

1998-99 551000

୧୭ ।   "   ଶ୍ରୀ ବେଞ୍ଚନନନ୍ଦ ବସୁ ।   ଯାହା ଓ ପରିବେଶ କଳା ।

୧୩ ।   “   ନବନବ ମୁଖପତ୍ର ଦୁଃସ୍ୱେଦ ଶ୍ରୀ   ଶ୍ରୀ ଓ ନବ ଶେଷ ଶ୍ରୀ

10-10-50-18

୧୪ ।   "   ଶ୍ରୀ ମେଘଦୂତ ନାମ   ୧୦୨୨୦୨

1981 20

୩୭

ଶ୍ରୀ ଶତକ ପଦ୍ୟାବଳୀ

୧୨

1

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପୂର୍ବକ ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା ୧୪୭ଟି ଆସନ ମଧ୍ୟରୁ ୧୪୭ଟି ଆସନ ପାଇଁ ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ୩ ତାରିଖରେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଘଟିଥିଲା । ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା କାଗଜପୁର ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ ଓ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦୁଝର ଆସନ ସା ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା ୧୪୭ଟି ଆସନ ମଧ୍ୟରୁ ୧୪୭ଟି ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରୁ ୧୪୭ଟି ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା ୧୪୭ଟି ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରୁ ୧୪୭ଟି ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ ଅଟେ ।

ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି

୧. ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି (ଆସନ ସଂଖ୍ୟା)

ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ — ୩୫,୦୪୨
ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା — ୩୫
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭

୨. ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି (ଆ. ସଂ.)

ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ — ୩୫,୦୪୨
ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା — ୩୫
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭

୩. ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି (ଆ. ସଂ.)

ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ — ୩୫,୦୪୨
ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା — ୩୫
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭

୪. ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି (ଆ. ସଂ.)

ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ — ୩୫,୦୪୨
ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା — ୩୫
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭

୫. ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି (ଆ. ସଂ.)

ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ — ୩୫,୦୪୨
ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା — ୩୫
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭

୬. ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି (ଆ. ସଂ.)

ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ — ୩୫,୦୪୨
ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା — ୩୫
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭

୭. ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି

ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ — ୩୫,୦୪୨
ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା — ୩୫
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭

୮. ନିର୍ବାଚନ ପଦ୍ଧତି (ଆ. ସଂ.)

ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚନ ଅଞ୍ଚଳ — ୩୫,୦୪୨
ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା — ୩୫
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭
ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା — ୧୫,୪୪୭

୯ ବୁଢ଼ା (ଆ. ସ.)

ଭୋଗଦାନ-୪୭,୦୩୭
ପ୍ରତିଦାନ-୪ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ବିରାଜ ମନ୍ଦିର (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୧,୯୭୯
ଶ୍ରୀ ବାଲଭଦ୍ର ସି-୧ (ଜନତା)-୧୫,୮୩୭

୧୦ ଭାମ୍ବି (ଆ. କ.)

ଭୋଗଦାନ-୩୩,୮୭୫
ପ୍ରତିଦାନ-୨ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ଭାବନେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୫,୧୫୫
ଶ୍ରୀ ଭୋଗଦାନ ସୋଭେନ (ଜନତା)-୧୧,୭୫୧

ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ।

୧୧ ଗୋରାମା

ଭୋଗଦାନ-୨୮,୪୮୦
ପ୍ରତିଦାନ-୮ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ମାତା ଗୋରାମା ପାତ୍ର (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୨,୩୭୯
ଶ୍ରୀ ସମରେଶ୍ୱର କୃଷ୍ଣ (ଜନତା)-୩୩,୨୦୨

୧୨ ଜଗେଶ୍ୱର

ଭୋଗଦାନ-୮୬,୪୭୯
ପ୍ରତିଦାନ-୫ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ପୂର୍ବେଶ୍ୱର ଦେବୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୪୨,୦୧୫
ଶ୍ରୀ ଗୋରାମା ଶିଳି (ଜନତା)-୪୧,୭୭୩

୧୩ ବରା

ଭୋଗଦାନ-୨୫,୨୧୫
ପ୍ରତିଦାନ-୪ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମା ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର (କ-ଗ୍ରେସ)-୪୩,୭୨୨
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମାତା ମହାପାତ୍ର (ବି. ପି. ଆଇ)-୧୦,୧୮୫

୧୪ ବାଲେଶ୍ୱର

ଭୋଗଦାନ-୨୬,୭୮୧
ପ୍ରତିଦାନ-୨ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ସୋନାଲାରାମ ଦାସ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୫,୮୩୦
ଶ୍ରୀ ଅନୁଭବ ଦେ (ବି. ପି. ଆଇ)-୩୫,୭୭୧

୧୫ ସୋରୋ

ଭୋଗଦାନ-୨୬,୪୭୧
ପ୍ରତିଦାନ-୫ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ସୁଧାଂଶୁ ଦାସ ମହାପାତ୍ର (କ-ଗ୍ରେସ)-୪୨,୮୫୧
ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପର ପ୍ରଭା (ବି. ପି. ଆଇ)-୧୫,୯୭୦

୧୬ ସିମ୍ବିଆ

ଭୋଗଦାନ-୫୨,୪୭୩
ପ୍ରତିଦାନ-୧ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନେତ୍ର ପଣ୍ଡା (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୪,୨୩୧
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭ ପାଣିଗ୍ରାହୀ-୧୭,୭୭୨

୧୭ ନାଗପତି

ଭୋଗଦାନ-୨୬,୨୨୬
ପ୍ରତିଦାନ-୨ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ସୁକୁମାର ନାଗ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୨୯୯
ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ବି. ପ. ଆଇ (ଏମ୍)-୧୮,୫୨୭

୧୮ ଚଣ୍ଡୀ ପୋଖରୀ (ହରିଦଳ ସଂଗଠିତ)

ଭୋଗଦାନ-୨୫,୧୮୪
ପ୍ରତିଦାନ-୨ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ ନାଗ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୩୪୨
ଶ୍ରୀ ଅନୁଭବ କୁମାର ସେନା (ଜନତା)-୨୭,୩୨୦

୧୯ ଭଦ୍ର

ଭୋଗଦାନ-୨୪,୦୪୦
ପ୍ରତିଦାନ-୨ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ କିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୫,୧୮୧
ଶ୍ରୀ ନାଗପତି ଭାଗବତୀ (ଜନତା)-୨୮,୨୩୭

୨୦ ଧାମନଗର

ଭୋଗଦାନ-୨୧,୪୮୨
ପ୍ରତିଦାନ-୫ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାଉତ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୫,୨୩୮
ଶ୍ରୀ ହରିହର ମଲ୍ଲିକ (ଜନତା)-୨୯,୩୫୦

୨୧ ରାମଦାସ (ପ. ସ.)

ଭୋଗଦାନ-୨୫,୨୦୪
ପ୍ରତିଦାନ-୩ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ନେତ୍ରାନନ୍ଦ ମଲ୍ଲିକ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୮,୯୨୩
ଶ୍ରୀ ବିରାଜା ଦେବୀ (ଜନତା)-୩୩,୬୮୨

୨୨ ବାଲୁବେରପୁର

ଭୋଗଦାନ-୨୩,୨୭୭
ପ୍ରତିଦାନ-୪ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ନୟାପୁର ପାଣିଗ୍ରାହୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୫,୧୫୩
ଶ୍ରୀ ବିପ୍ଳବୀ ଭାଗବତୀ (ଜନତା)-୩୪,୯୭୮

ନବକ ଜିଲ୍ଲା

୨୩ ଦୁର୍ଗ

ଭୋଟଦାନ-୨୦,୭୦୭

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୬ କଣ

ଆ ଶରତ ରାଉତ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୬,୮୩୬

ଆ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ (ଜନତା)-୨୯,୪୮୯

୨୪ ଗୋବିନ୍ଦ

ଭୋଟଦାନ-୨୨,୭୨୦

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ କଣ

ଆ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଶୁକ୍ଳ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୬,୧୦୨

ଆ ଅଶୋକ ଦାସ (ଜନତା)-୩୪,୮୦୮

୨୫ ଶାନ୍ତପୁର (ଡଃ ସ-୧)

ଭୋଟଦାନ-୨୪,୩୮୨

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୨ କଣ

ଆ ଜଗନ୍ନାଥ ମଲ୍ଲିକ (ଜନତା)-୩୨,୯୧୮

ଆ ବିଭୀନ ଜେନା (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୦,୩୦୯

୨୬ ଧର୍ମଶାଳା

ଭୋଟଦାନ-୨୫,୯୭୯

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୮ କଣ

ଆ ନାଟାଜି ଚରଣ ପଣ୍ଡା (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୧,୫୯୦

ଆ ଶୁଭଚରଣ ବିହାରୀ (ଜନତା)-୨୪,୨୨୭

୨୭ ବଡ଼ବଣା

ଭୋଟଦାନ-୨୪,୪୪୦

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୧୦ କଣ

ଆ ସାତାକ ଗ ମହାପାତ୍ର (କ-ଗ୍ରେସ)-୪୪,୩୬୩

ଆ ନାରାୟଣ ରାମ (ଜନତା)-୧୭,୯୨୬

୨୮ ନିର୍ମଳଗାଡ଼ି

ଭୋଟଦାନ-୨୧,୩୪୬

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ କଣ

ଆ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କୁମାର ଜେନା (ଜନତା)-୩୬,୭୧୫

ଆ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମଲ୍ଲିକ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୦,୫୩୯

୨୯ କି-ଶାନ୍ତପୁର (ହରିଜନ ସ-ଉପକ)

ଭୋଟଦାନ-୪୯,୯୩୮

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ କଣ

ଆ ସବିତ୍ରୀ ମଲ୍ଲିକ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୨,୧୯୫

ଆ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମଲ୍ଲିକ (ଜନତା)-୧୮,୫୬୧

୩୦ ଆରି

ଭୋଟଦାନ-୨୯,୨୩୬

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ କଣ

ଆ ଦୋକଗୋବିନ୍ଦ ନାୟକ (କ-ଗ୍ରେସ)-୪୦,୮୩୨

ଆ ଶରତ କୁମାର ଦେବ (ଜନତା)-୩୬,୪୮୪

୩୧ ପରାମୁଖା (ଡଃ ସ-୧)

ଭୋଟଦାନ-୫୨,୯୭୫

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୫ କଣ

ଆ ଗଣେଶ୍ୱର ଦେବେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୮,୯୩୮

ଆ ଜବାହର କୁମାର ଦେବେରା

ସି. ପି. ଆଇ. (ଏମ୍.)-୧୩,୬୪୪

୩୨ କେନକର

ଭୋଟଦାନ-୨୯,୨୨୦

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ କଣ

ଆ ବିଜୟ ବିଶୋଇ ପ୍ରଧାନ (କ-ଗ୍ରେସ)-୫୩,୯୨୫

ଆ ନିର୍ମଳାକାନ୍ତ ମହାନ୍ତି (ଜନତା)-୩୯,୯୪୬

୩୩ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା

ଭୋଟଦାନ-୨୨,୮୦୮

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୬ କଣ

ଆ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୪,୮୩୪

ଆ ଦେବ ପ୍ରକାଶ ଅଗ୍ରୱାଲ-୩୨,୧୮୩

୩୪ ପାଟକୁରା

ଭୋଟଦାନ-୨୫,୩୦୯

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୬ କଣ

ଆ ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ଜେନା (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୧,୭୯୫

ଆ ବିଜୟ ମହାପାତ୍ର (ଜନତା)-୩୧,୫୪୪

୩୫ ଚିତ୍ତେଇ

ଭୋଟଦାନ-୨୦,୬୦୩

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୩ କଣ

ଆ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସାମଲୋଇ (କ-ଗ୍ରେସ)-୫୮,୩୨୩

ଆ ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି (ଜନତା)-୨୧,୮୮୩

୩୬ ଏରସମା

ଭୋଟଦାନ-୯୨,୩୬୮

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୬ କଣ

ଆ କୁଞ୍ଜ ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱାଇଁ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୨,୫୧୦

ଆ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାମୋଦର ରାଉତ (ଜନତା)-୩୨,୯୨୪

୩୭ ବାଣିଜ୍ୟ

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୪,୮୮୧
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୨ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଚୋରାଟିକ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୮,୪୪୩
ଶ୍ରୀ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱାଇଁ (କନଟା)-୩୧,୨୦୯

୩୮ ଚକଟି-ହସ୍ତ (ହ. ବ. :)

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୨,୨୨୨
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୩ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଦେବୀଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୪,୯୦୫
ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁଚରଣ ଦାସ (କନଟା)-୨୨,୮୧୯

୩୯ ଚିତ୍ତ ନଗର

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୧,୮୨୨
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଦେବୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୦,୩୪୧
ଶ୍ରୀ ଦାମନିଶେଖର ପଣ୍ଡା (ସ୍ୱାଧୀନ)-୧୫,୦୪୧

୪୦ ମାହାଙ୍ଗା

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୮,୧୯୦
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୮ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ସେଠୁ ମହମ୍ମଦ ଅଜି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୫,୪୨୫
ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର ଜେ (କନଟା)-୨୨,୧୩୧

୪୧ ସାଲେପୁର (ହସ୍ତକର ବା-ଉଠିକ)

ଲୋଡ଼ଦାନ-୩୯,୨୨୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୫ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ମାଧ୍ୟାଧର ସେଠୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୯,୨୩୦
ଶ୍ରୀ ରାଜକା ଦେବେଶ (କନଟା)-୨୨,୫୦୮

୪୨ ଲୋଡ଼ପୁର

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୨,୧୮୧
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୫ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ବିନୋଦନ ସାହୁ (ସ୍ୱାଧୀନ)-୩୪,୨୩୫
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମହାନ୍ତି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୨୫୨

୪୩ ଚକଟ ସହର

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୨,୨୪୧
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୧ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଚୋରାଟିକ ପ୍ରଧାନ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୪,୦୫୫
ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରିୟ (କନଟା)-୨୧,୨୦୩

୪୪ ଚକଟ ପିଡ଼ି

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୧,୨୫୨
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୮ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ସରକ ମୁଖାର୍ଜିକ୍ ଅବନାଦ୍ (କନଟା)-୩୧,୧୩୨
ଶ୍ରୀ ଆଶାବୀକ ଦେବେଶ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୩,୨୦୦

୪୫ ଚୌଦ୍ୱାର

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୧,୨୯୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୫ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ରାମନନ୍ଦ ସାହୁ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୧,୧୫୯
ଶ୍ରୀ ରାଜ ବିଶେଷ ରମ (କନଟା)-୨୨,୮୨୨

୪୬ ବାଜା

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୦,୯୨୮
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୨,୮୨୫
ଶ୍ରୀ ସନନ୍ଦ୍ୟାମ ସାହୁ (କନଟା)-୧୨,୮୨୮

୪୭ ଅଠରଡ଼

ଲୋଡ଼ଦାନ-୫୫,୪୧୩
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୫ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଚାନଦା ବଜର ପଟ୍ଟନାୟକ (କ-ଗ୍ରେସ)-୪୨,୨୦୦
ଶ୍ରୀ ସୁଧାନ ଲାଲ୍ ମିଶ୍ର (କନଟା)-୩,୮୮୯

୪୮ ଚକଟ

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୦,୦୧୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୮ ଟଙ୍କା
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମୋହନ ମହାନ୍ତି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୧୨୮
ରାଜା ସାହେବ ପ୍ରିୟେଟନ ପ୍ରି-ହଦେବ-୨୧,୫୯୭

ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା

୪୯ ବାଣିଜ୍ୟ ଚଣା (ହ. ବ. :)

ଲୋଡ଼ଦାନ-୪୯,୯୮୩
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୨ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ରାଜକ ସେଠୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୨,୫୯୫
ଶ୍ରୀ ସୁଧିକେଶ ନାୟକ (କନଟା)-୨୨,୦୮୨

୫୦ ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୩,୯୮୩
ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୨ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ (କନଟା)-୪୩,୪୯୫
ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଜିତ ମହାନ୍ତି (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୫,୧୨୨

୧୧-ମେଣ୍ଟା

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୦,୪୭୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୨ କଣ
ଶ୍ରୀ ସୁବେଶ ଦୁମାଳ ର ଗଡ଼ରାୟ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୫୭୭
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଲରାୟ (କେନ୍ଦ୍ରା)-୨୪,୮୮୧

୧୨-ଶିଶି

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୨,୦୮୮
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୮ କଣ
ଶ୍ରୀ ସୁବେଶ ଦୁମାଳ ମଧ୍ୟରଥୀ (କେନ୍ଦ୍ରା)-୨୫,୨୯୮
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନ ଦାଶ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୫,୩୫୯

୧୩-ନିମାପଦ (ହ: ଗ:)

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୧,୨୫୪
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୨ କଣ
ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ସେଠୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୮,୧୪୩
ଶ୍ରୀ ବେଣୁଧର ସେଠୀ (କେନ୍ଦ୍ରା)-୨୧,୫୧୦

୧୪-କାଳିଦୟା-ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ଉଦ୍ଧୃତ

୧୫-ବ୍ୟାକାଶୀ

ଲୋଡ଼ଦାନ-୩୯,୪୦୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୪ କଣ
ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦାସ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୦,୭୧୧
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦାଶ (କେନ୍ଦ୍ରା)-୨୩,୮୨୭

୧୬-ପୁରୀ

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୭,୫୪୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୨ କଣ
ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବିହାରୀ ଚୂପା (କେନ୍ଦ୍ରା)-୩୩,୫୭୧
ଶ୍ରୀ ରାଧାଧର ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୨୪୭

୧୭-ବୁଦ୍ଧି

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୭,୩୮୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୨ କଣ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଧର ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୦,୫୯୧
ଶ୍ରୀ ସୁବେଶ ଦୁମାଳ (କେନ୍ଦ୍ରା)-୨୦,୨୧୦

୧୮-ଶିଶି

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୩,୩୪୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୪ କଣ
ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବିହାରୀ ଚୂପା (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୯,୫୩୦
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନ ଦାଶ (କେନ୍ଦ୍ରା)-୩୦,୦୩୭

୧୯-ଗୋରୁ

ଲୋଡ଼ଦାନ-୫୮,୨୮୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୫ କଣ
ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବେଦ ପ୍ରମାଣ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୮,୯୭୭
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମହାନ୍ତି (କେନ୍ଦ୍ରା)-୧୪,୭୨୧

୨୦-ବେଣୁଗିରି

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୭,୯୭୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୮ କଣ
ଶ୍ରୀ ବେଣୁଗିରି ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୯,୫୭୭
ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବିହାରୀ ଚୂପା (କେନ୍ଦ୍ରା)-୧୧,୨୯୪

୨୧-ଉତ୍ତର

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୫,୧୪୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୫ କଣ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଧର ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରେସ)-୪୦,୫୪୭
ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ଶାନ୍ତିଦାସ (କେନ୍ଦ୍ରା)-୧୭,୯୭୧

୨୨-ନିରାକର

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୭,୩୦୧
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୨ କଣ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଧର ବେଦେଶ (କେନ୍ଦ୍ରା)-୩୨,୯୭୭
ଶ୍ରୀ ବ-ଶାଧର ସାହୁ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୮,୭୫୭

୨୩-ଶ୍ରୀପଦା

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୭,୨୧୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୩ କଣ
ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବିହାରୀ ଚୂପା (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୭୭୭
ଶ୍ରୀ ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସାହୁ (କେନ୍ଦ୍ରା)-୨୭,୯୯୭

୨୪-ଦୟାଧର

ଲୋଡ଼ଦାନ-୨୭,୮୧୪
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୪ କଣ
ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବିହାରୀ ଚୂପା (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୭,୯୭୯
ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବିହାରୀ ଚୂପା (କେନ୍ଦ୍ରା)-୨୫,୧୫୯

ଗଜାନ ନିଳା

୨୫-ବ୍ରଜବିହାରୀ (ହ: ଗ:)

ଲୋଡ଼ଦାନ-୩୫,୨୭୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱାର-୨ କଣ
ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବିହାରୀ ଚୂପା (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୦୫୭
ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବିହାରୀ ଚୂପା (କେନ୍ଦ୍ରା)-୨୩,୨୧୧

୨୬-ଗଣନସର

ଭୋଗଦାନ-୫୭,୧୭୪
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୨୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୨୪୭
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଡ଼ (ଜନତା)-୨୦,୯୪୮

୨୭-ଗୋବତ୍ସା

ଭୋଗଦାନ-୨୭,୨୫୦
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୨୭୩
ଶ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୨୪୮
ଶ୍ରୀ ଶରତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୨୭,୩୫୧

୨୮-ପାଦା

ଭୋଗଦାନ-୫୯,୨୮୮
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୨୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୩୦୯
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୧୯,୩୧୫

୨୯-କଟିପୁରସର

ଭୋଗଦାନ-୨୨,୭୩୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୨୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୩୦୯
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୧୯,୩୧୫

୩୦-ଗୋବତ୍ସା

ଭୋଗଦାନ-୨୪,୯୩୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୨୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୪୭,୯୧୧
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୯,୮୪୪

୩୧-କଟିପୁରସର

ଭୋଗଦାନ-୨୦,୨୨୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୨୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୩୭,୯୧୧
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୯,୮୪୪

୩୨-କଟିପୁରସର

ଭୋଗଦାନ-୨୦,୨୨୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୨୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୩୭,୯୧୧
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୯,୮୪୪

୩୩-କଟିପୁରସର

ଭୋଗଦାନ-୫୪,୩୯୩
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୮୦୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୪,୩୯୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୧୯,୦୫୭

୩୪-ଗୋବତ୍ସା (କ: କ:)

ଭୋଗଦାନ-୫୭,୯୧୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୪୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୪,୮୫୧
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୧୯,୦୫୭

୩୫-କଟିପୁରସର

ଭୋଗଦାନ-୫୭,୯୧୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୪୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୩୦୯
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୧୯,୩୧୫

୩୬-କଟିପୁରସର

ଭୋଗଦାନ-୨୭,୭୩୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୨୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୩୦୯
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୧୯,୩୧୫

୩୭-ଗୋବତ୍ସା

ଭୋଗଦାନ-୪୮,୨୪୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୩୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୦,୫୭୭
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୧୯,୦୫୭

୩୮-ରାମଚନ୍ଦ୍ର (କ: କ:)

ଭୋଗଦାନ-୮୮,୩୨୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୪୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୩୦୯
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୧୯,୩୧୫

୩୯-ଗୋବତ୍ସା

ଭୋଗଦାନ-୨୯,୫୭୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱୟ-୫୭୩
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୨୪୮
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିଣ୍ଡ (ଜନତା)-୧୯,୩୧୫

କୋରପୁଟ ଜିଲ୍ଲା

୮୫-ପୁରୁଷୋତ୍ତମ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୩୮,୩୫୭

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୩ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ଲାଗିରଣୀ ଗମାଣୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୦,୦୪୭

ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁ କୁମାର ଗମାଣୀ (ଜନତା)-୩,୮୭୩

୮୬-ବିଶ୍ଵନାଥ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୪୫,୨୨୮

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୩ ଜଣ

ଶ୍ରୀ କୁମାରୀ ଗମାଣୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୮,୯୭୦

ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର (ସ୍ଵାଧୀନ)-୯,୭୪୪

୮୭-ରାମଚନ୍ଦ୍ର (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୫୨,୮୩୦

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୩ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଗମାଣୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୮,୯୭୭

ଶ୍ରୀ ରାମ ବିହାରୀ ବିହାରୀ (ଜନତା)-୮,୮୭୯

୮୮-ରଞ୍ଜିତ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୨୭,୪୨୦

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୨ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତରାମ ମାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୭,୦୭୦

ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟ ପାଣିଗ୍ରାହୀ (ଜନତା)-୧୦,୦୫୧

୮୯-ପ୍ରତାପ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୨୭,୧୧୭

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୫ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ ପାଣି (ଜନତା)-୧୦,୮୭୪

ଶ୍ରୀ ନରାଜ କୁମାର ପାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୦,୮୧୭

୯୦-ନୋରାପୁର

ଭୋଗଦାନ-୩୪,୯୦୭

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୫ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ନରାଜ କୁମାର (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୮,୦୨୪

ଶ୍ରୀ ହରିହର କୁମାର (ଜନତା)-୧୨,୯୩୨

୯୧-ନାରାୟଣ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୪୦,୧୫୭

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୪ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ନରାୟଣ ବିହାରୀ (ସ୍ଵାଧୀନ)-୧୩,୮୮୫

ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ (ଜନତା)-୧୨,୭୩୩

୯୨-ବିହାରୀ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୨୧,୮୭୯

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୪ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ବିହାରୀ ମାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୦,୩୮୯

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ ପାଣି (ଜନତା)-୨,୭୯୩

୯୩-ରଞ୍ଜିତ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୨୨,୦୧୭

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୩ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ ମାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୫,୫୩୭

ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତନୁ ମାଣି (ସ୍ଵାଧୀନ)-୩,୧୫୮

୯୪-ରଞ୍ଜିତ

ଭୋଗଦାନ-୪୫,୩୮୪

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୨ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ ପାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୧,୦୫୮

ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ପାଣି (ଜନତା)-୫,୩୧୩

୯୫-ନରାୟଣ

ଭୋଗଦାନ-୪୫,୩୧୦

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୨ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ନରାୟଣ ମାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୦୫୮

ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ ମାଣି (ଜନତା)-୨,୮୧୭

୯୬-ବିହାରୀ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୨୯,୩୩୧

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୨ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ବିହାରୀ ପାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୮,୫୪୪

ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ ମାଣି (ଜନତା)-୯,୩୮୮

୯୭-ବିହାରୀ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୪୧,୩୮୧

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୩ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ବିହାରୀ ମାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୦,୫୭୫

ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ ମାଣି (ଜନତା)-୧୭,୮୮୮

୯୮-ରଞ୍ଜିତ (ଆ: ଷ:)

ଭୋଗଦାନ-୩୭,୭୩୫

ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧୀ-୫ ଜଣ

ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ ପାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୭,୭୦୦

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ ପାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୦,୪୫୪

କୋଡ଼ାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା

୧୪-ବୁଝପଡ଼ା

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୪୫,୫୩୩
ପ୍ରତିବୁଝା-୩ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରାସାଦ ମାଝୀ (ଜନତା)-୨୨,୦୦୩
ଶ୍ରୀ ପ୍ରେମ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨୧,୨୫୯

୧୫-ସମ୍ବିଆଡ଼

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୪୭,୨୦୪
ପ୍ରତିବୁଝା-୧୩ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ବିହାରୀ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧୧,୯୧୯
ଶ୍ରୀ କୁଞ୍ଜବିହାର ମାଝୀ (ଜନତା)-୧୦,୯୨୫

୧୬-ଧନପୁର (କେ. କେ.)

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୨୮,୪୦୭
ପ୍ରତିବୁଝା-୫ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ଶୁଭକ୍ଷମ ଦେବେରା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧୭,୦୩୩
ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର (ଜନତା)-୨,୩୭୩

୧୭-କୋଇରା

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୩୮,୨୩୪
ପ୍ରତିବୁଝା-୮ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଦେବେରା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧୫,୭୭୩
ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ପାଞ୍ଚବୋହା (ଜନତା)-୧,୯୭୧

୧୮-କୁମାରପୁର

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୪୦,୫୪୦
ପ୍ରତିବୁଝା-୮ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ବିଜୟଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ (ଜନତା)-୨୦,୩୮୪
ଶ୍ରୀ ଦୟାନାଥ ମୁଖ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧୭,୨୧୬

୧୯-କୋଇରାପାଟଣା (କେ. କେ.)

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୩୭,୮୪୧
ପ୍ରତିବୁଝା-୫ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜନ ଦାସ (ଜନତା)-୧୭,୨୪୭
ଶ୍ରୀ ଦୟାକିଶୋର ଦାସ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧୫,୭୨୯

୨୦-ନାଗି (ଆ. ସଂ.)

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୨୮,୨୨୯
ପ୍ରତିବୁଝା-୪ ଜଣ
ଶ୍ରୀ କୁମାର ମହାପାତ୍ର (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧୪,୭୧୦
ଶ୍ରୀ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ମାଝୀ (ଜନତା)-୨,୯୯୯

୨୦୧-କୋଇରା

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୫୦,୦୧୮
ପ୍ରତିବୁଝା-୩ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜନ ବି.ବି. (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨୫,୩୧୪
ଶ୍ରୀ ବିରଞ୍ଚନ ଚନ୍ଦ୍ର ବି.ବି.ବି. (ଜନତା)-୨୨,୦୭୨

ଫୁଲବାଣୀ ଜିଲ୍ଲା

୧୦୨-ବାଲିଗୁମା (ଆ. ସଂ.)

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୪୫,୮୦୨
ପ୍ରତିବୁଝା-୫ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜନ ମହାପାତ୍ର (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨୫,୮୨୭
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭ କୁମାର (ଜନତା)-୧୪,୬୮୩

୧୦୩-ବରପାଣି (ଆ. ସଂ.)

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୪୪,୦୯୨
ପ୍ରତିବୁଝା-୫ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରଧାନ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨୫,୧୪୪
ଶ୍ରୀ ରାମେଶ ପ୍ରଧାନ (କେ. ଗ୍ରେ. ପି.)-୨,୧୦୪

୧୦୪-ପୁରବାଣୀ (କେ. କେ.)

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୩୮,୮୭୩
ପ୍ରତିବୁଝା-୭ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ଅମିତେନ୍ଦ୍ର ଦେବେରା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧୭,୫୭୨
ଶ୍ରୀ ଶୁଭକ୍ଷମ ଦେବେରା (ଜନତା)-୧,୨୭୨

୧୦୫-କୋଇ

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୨୩,୫୯୮
ପ୍ରତିବୁଝା-୯ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ସୁବିଜୁ କୁମାର ପାଞ୍ଚା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨୭,୨୭୭
ଶ୍ରୀମତୀ ଶିଶିର କୁମାରୀ ପ୍ରଧାନ (ଜନତା)-୧୮,୦୫୫

କଲିଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା

୧୦୬-ବିଜୟପୁର (କେ. କେ.)

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୩୭,୭୧୩
ପ୍ରତିବୁଝା-୮ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨୦,୮୭୫
ଶ୍ରୀ ରାମେନ୍ଦ୍ର ଦେବେରା (ଜନତା)-୨,୮୨୨

୧୦୭-କୋଇରା-୬

ଲୋକସଂଖ୍ୟା-୪୩,୯୨୪
ପ୍ରତିବୁଝା-୭ ଜଣ
ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ପ୍ରଧାନ (ପ୍ରାଧାନ)-୧୯,୮୭୯
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପାଞ୍ଚା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧୮,୪୭୦

୧୩-ପାଟଣାଗଡ଼

ଗୋଟଦାନ-୫୪,୭୨୧
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୬ କଣ
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨୨,୭୯୨
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୧୫,୪୭୭

୧୩-ପଟ୍ଟଚାଳ

ଗୋଟଦାନ-୪୦,୫୭୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୬ କଣ
ଶ୍ରୀ ରାଧାକାନ୍ତ ପଣ୍ଡା (କ-ଗ୍ରହ)-୧୯,୪୪୭
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୧୧,୪୫୭

୧୩-ଗୋରାପାଳା

ଗୋଟଦାନ-୨୪,୮୯୧
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୪ କଣ
ଶ୍ରୀ ରାଜଗୋପାଳ ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୪୧,୪୫୭
ଶ୍ରୀ ରାଜଗୋପାଳ ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୧୮,୧୨୪

୧୩-ବସନ୍ତନାଗ

ଗୋଟଦାନ-୪୭,୮୭୪
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୪ କଣ
ମହାଦେବ ମୁକାପାଳ ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-
୩୨,୦୮୦
ଶ୍ରୀ ମୁକାପାଳ ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୯,୪୧୨

୧୩-ଗୋରାପାଳା (କ-ଗ୍ରହ)

ଗୋଟଦାନ-୩୭,୧୪୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୬ କଣ
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨୨,୪୭୭
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨,୩୮୯

୧୩-ବିନୋଦ

ଗୋଟଦାନ-୨୧,୪୯୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୬ କଣ
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୩୧,୮୮୯
ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣନାଥ ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୨୭,୦୯୫

୧୩-ବାଲୁଆପାଳା, ଚନ୍ଦ୍ରପୁର

ଗୋଟଦାନ-୫୧,୯୨୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୮ କଣ
ଶ୍ରୀ ରାଜଗୋପାଳ ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୧୯,୪୫୦
ଶ୍ରୀ ରାଜଗୋପାଳ ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୧୩,୩୭୪

ବେଙ୍ଗାଳୀ ନିକା

୧୧୫-ଅନନ୍ତନାଥ

ଗୋଟଦାନ-୫୪,୧୭୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୮ କଣ
ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତନାଥ ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨୫,୭୦୭
ଶ୍ରୀ ରାଜଗୋପାଳ ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୧୭,୫୯୪

୧୧୬-ଅନନ୍ତନାଥ

ଗୋଟଦାନ-୫୯,୮୭୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୬ କଣ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୨୯,୭୯୨
ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତନାଥ ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨୧,୮୭୫

୧୧୭-ବିନୋଦ (କ-ଗ୍ରହ)

ଗୋଟଦାନ-୪୪,୧୪୦
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୫ କଣ
ଶ୍ରୀ ରାଜଗୋପାଳ ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୨୦,୪୮୭
ଶ୍ରୀ ରାଜଗୋପାଳ ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୧୫,୭୯୭

୧୧୮-ବେଙ୍ଗାଳୀ ନାଥ

ଗୋଟଦାନ-୪୧,୮୭୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୫ କଣ
ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତନାଥ ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨୭,୭୦୮
ଶ୍ରୀ ରାଜଗୋପାଳ ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୧୭,୭୯୦

୧୧୯-ବିନୋଦ

ଗୋଟଦାନ-୪୭,୪୭୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୫ କଣ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨୯,୭୯୨
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ମିଶ୍ର (କ-ଗ୍ରହ)-୧୯,୦୪୦

୧୨୦-ବାଲୁଆପାଳା

ଗୋଟଦାନ-୨୦,୫୦୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୯ କଣ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨୮,୭୪୭
ଶ୍ରୀ ବାଲୁଆପାଳା ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨୫,୫୩୫

୧୨୧-ବାଲୁଆପାଳା

ଗୋଟଦାନ-୪୮,୧୯୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୫ କଣ
ଶ୍ରୀ ବିନୋଦ ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୨୦,୭୮୪
ଶ୍ରୀ ବିନୋଦ ବ୍ରହ୍ମା (କ-ଗ୍ରହ)-୧୭,୧୭୭

୧୨୨-ଗାନ୍ଧୀବେର (ଅ: ଶ:)

ଭୋଗଦାନ-୨୧,୯୮୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୨ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବେହେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୪,୯୯୭
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ବେହେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୯,୨୩୭

ପ୍ରଦାନପୁର ଜିଲ୍ଲା

୧୨୩-ପଦ୍ମପୁର

ଭୋଗଦାନ-୪୭,୦୮୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୩ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମବତୀ ପାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୮,୭୫୩
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମାବତୀ ପାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୯,୦୮୧

୧୨୪-ମେଘନାଥପୁର

ଭୋଗଦାନ-୫୩,୪୯୮
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୪ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ କୁମାର ଦେବ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୨୯୦
ଶ୍ରୀ ମୁଖାର୍ଜୁନ ପ୍ରଧାନ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୩,୧୨୭

୧୨୫-ବିଜେପୁର

ଭୋଗଦାନ-୫୯,୩୩୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୩ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ବିହାରୀ ସିଂ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୨୯୧
ଶ୍ରୀ ନୀଳାଦରି ପ୍ରଧାନ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୨,୮୮୦

୧୨୬-ଭରଣୀ

ଭୋଗଦାନ-୫୧,୫୭୪
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୫ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ନାଥ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୯୯୪
ଶ୍ରୀ ବିନାୟକ ପ୍ରଧାନ (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୮,୭୪୪

୧୨୭-ବରଗଡ଼

ଭୋଗଦାନ-୨୭,୨୯୫
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୫ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମବତୀ ପ୍ରଧାନ (କ-ଗ୍ରେସ)-୪୦,୧୯୫
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବେହେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୯,୦୫୩

୧୨୮-ସରସ୍ୱତୀ

ଭୋଗଦାନ-୨୪,୦୩୮
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୮ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ସରସ୍ୱତୀ ପ୍ରଧାନ (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୭,୧୧୩
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ କୁମାର (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୨,୦୩୩

୧୨୯-ବ୍ରଜବାନସୀ

ଭୋଗଦାନ-୫୭,୧୯୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୨ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ କୁମାର ପାଣି (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୮,୯୭୩
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବେହେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୫,୨୭୭

୧୩୦-ଝାଉଁସପୁର

ଭୋଗଦାନ-୪୮,୫୪୯
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୮ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବେହେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୧,୨୨୯
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବେହେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୦,୭୪୨

୧୩୧-ଭରଣୀ (ଅ: ଶ:)

ଭୋଗଦାନ-୪୦,୨୦୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୫ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ସେନାପତି ବିହାରୀ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୭,୨୪୫
ଶ୍ରୀ ବିନୋଦ ବିହାରୀ ସିଂ (କ-ଗ୍ରେସ)-୨,୪୦୦

୧୩୨-ବ୍ରଜବାନସୀ (ଅ: ଶ:)

ଭୋଗଦାନ-୨୫,୮୫୮
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୨ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବେହେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୯,୯୨୭
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବେହେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୫,୯୩୧

୧୩୩-ଭରଣୀ

ଭୋଗଦାନ-୩୭,୭୪୧
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୫ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଅମଳନାଥ କୁମାର (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୧,୪୭୧
ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବାନସୀ କୁମାର (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୧,୧୧୧

୧୩୪-ବେହେରା

ଭୋଗଦାନ-୪୪,୭୭୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୪ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବେହେରା ପ୍ରଧାନ (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୯,୯୭୭
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ କୁମାର (କ-ଗ୍ରେସ)-୧୭,୭୩୩

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା

୧୩୫-ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଭୋଗଦାନ-୨୧,୦୭୭
ପ୍ରତିଦ୍ୱୀ-୨ ଟଙ୍କା
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବେହେରା (କ-ଗ୍ରେସ)-୩୩,୧୦୭
ଶ୍ରୀ ବିନୋଦ କୁମାର (କ-ଗ୍ରେସ)-୨୨,୧୨୭

ଅକ୍ଷୟ ଲେକପର କର୍ତ୍ତାବଳୀ

୧୯୮୪ ବିଭାଗ ମାସ ୨୪ ତାରିଖ ଦିନ ଭାରତର ଲେକପର ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ୨୯ଟି ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳରେ ଭୋଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହୋଇଥିଲା ଏହି ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ୫ ଗୋଟି ପାରିତାସ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ, ୨ ଗୋଟି ପ୍ରତିନିଧିତା ଉପସ୍ଥିତ ଏବଂ ୧୫ ଗୋଟି ଶାସନୀୟ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳ ଅଟେ ।

ଏହି ନିର୍ବାଚନର ପ୍ରକାର ଉପସ୍ଥିତ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି-

୧-ମୁଖ୍ୟତା (ପ୍ର. ଉ.)

ଭୋଟଦାନ-୩,୧୧,୦୬୮

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ ଜଣ

ଆ ରାଜ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧୭୫,୦୧୩

ଆ ଭାରତ ସରକାର (ଜନତା)-୧,୦୫,୭୭୫

୨-ବିଶେଷଜ୍ଞ

ଭୋଟଦାନ-୪,୯୪,୮୪୦

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ ଜଣ

ଆ ବିଭାଗୀୟ ସେବା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୭୪,୨୯୪

ଆ ଭାରତ ସରକାର (ଜନତା)-୧,୯୫,୧୫୯

୩-ପ୍ରଶ୍ନ (ପ୍ର. ଉ.)

ଭୋଟଦାନ-୪,୭୧,୧୩୪

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ ଜଣ

ଆ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରକାର ସେବା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୫୭,୮୫୪

ଆ ମହାଶ୍ୱର ମନ୍ତ୍ରୀ (ଜନତା)-୧,୮୯,୪୩୫

୪-ପାଠକ

ଭୋଟଦାନ-୪,୭୪,୫୪୧

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ ଜଣ

ଆ ପାଠକ ଦାୟ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୫୭,୩୧୭

ଆ ଭାରତ ସରକାର (ଜନତା)-୧,୯୭,୮୧୧

୫-ବିଶ୍ୱାସୀ

ଭୋଟଦାନ-୫,୧୭,୫୩୯

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୨ ଜଣ

ଆ ବିଶ୍ୱାସୀ ପ୍ରକାର ସେବା (ଜନତା)-୨,୫୫,୫୦୭

ଆ ଭାରତ ସରକାର ମନ୍ତ୍ରୀ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୩୮,୭୩୦

୬-ବିଶ୍ୱାସୀ

ଭୋଟଦାନ-୪,୮୫,୯୩୪

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୧ ଜଣ

ଆ ମହାଶ୍ୱର ପ୍ରକାର ସେବା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୫୩,୯୭୦

ଆ ଭାରତ ସରକାର (ଜନତା)-୧,୮୫,୦୩୯

୭-ପ୍ରଶ୍ନ-ପ୍ରଶ୍ନ

ଭୋଟଦାନ-୫,୫୪,୫୨୩

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ ଜଣ

ଆ ମହାଶ୍ୱର ମନ୍ତ୍ରୀ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୭୭,୭୭୫

ଆ ଭାରତ ସରକାର (ଜନତା)-୨,୭୧,୫୩୮

୮-ପ୍ରଶ୍ନ

ଭୋଟଦାନ-୪,୭୭,୩୮୪

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୮ ଜଣ

ଆ ପ୍ରଶ୍ନ ମୋହନ ମହାଶ୍ୱର (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୩୯,୦୧୯

ଆ ଭାରତ ସରକାର (ଜନତା)-୧,୩୮,୫୭୯

୯-ପ୍ରଶ୍ନ-ପ୍ରଶ୍ନ

ଭୋଟଦାନ-୪,୦୪,୨୮୧

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୩ ଜଣ

ଆ ବିଭାଗୀୟ ପାଠକ (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୩୭,୭୧୭

ଆ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରକାର ସେବା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧,୪୭,୮୭୬

୧୦-ପ୍ରଶ୍ନ

ଭୋଟଦାନ-୪,୧୩,୭୮୯

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୨ ଜଣ

ଆ ବିଶ୍ୱାସୀ ପ୍ରକାର ସେବା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୪୪,୨୫୩

ଆ ଭାରତ ସରକାର (ଜନତା)-୧,୭୭,୨୦୯

୧୧-ପ୍ରଶ୍ନ-ପ୍ରଶ୍ନ

ଭୋଟଦାନ-୩,୫୮,୨୧୧

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ ଜଣ

ଆ ପ୍ରଶ୍ନ-ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରକାର ସେବା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୨,୩୫,୫୫୭

ଆ ପ୍ରଶ୍ନ-ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରକାର ସେବା (ଜନତା)-୧,୨୨,୬୦୯

୧୨-ଭୋଟାପ୍ରକାର (ପ୍ର. ଉ.)

ଭୋଟଦାନ-୨,୩୭,୫୭୫

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୩ ଜଣ

ଆ ବିଶ୍ୱାସୀ ପ୍ରକାର ସେବା (କେ.ଗ୍ରେସ)-୧,୫୪,୨୧୩

ଆ ଭାରତ ସରକାର (ଜନତା)-୫୪,୮୮୧

୧୩-ବରଗପୁର (ଆ: ଘ:)

ଭୋଟବାନ-୨,୫୪,୮୪୮

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୨ କଣ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଧାନୀ (କ-ଭେଷ)-୧,୭୨,୩୦୫

ଶ୍ରୀ ଯାଦବ ମାଣି (କନକା)-୨୮,୫୭୦

୧୪-ବରଗପୁର

ଭୋଟବାନ-୩,୩୭,୯୮୮

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୨ କଣ

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଧାନ (କ-ଭେଷ)-୧,୫୪,୯୪୧

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ କେଶରୀ ଦେବ (କନକା)-୧,୩୦,୮୭୭

୧୫-ପୁରୀ (କ: ଘ:)

ଭୋଟବାନ-୩,୨୨,୪୯୮

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୨ କଣ

ଶ୍ରୀ ରାଧା କାନ୍ତ ଦେବ (କ-ଭେଷ)-୨,୨୭,୭୭୭

ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାୟକ (କନକା)-୧,୦୨,୫୮୮

୧୬-ବରଗପୁର

ଭୋଟବାନ-୩,୨୩,୪୨୧

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ କଣ

ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର (କ-ଭେଷ)-୧,୮୪,୩୮୭

ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ଦେବ (କନକା)-୧,୪୯,୪୩୪

୧୭-ବରଗପୁର

ଭୋଟବାନ-୪,୨୯,୭୧୭

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୫ କଣ

କନ୍ଦୁକେ ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଲେଉଟି (କ-ଭେଷ)-୨,୪୯,୭୭୭

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀକେଶ୍ୱରୀ ନାୟକ (କନକା)-୧,୧୦,୦୦୭

୧୮-ବରଗପୁର

ଭୋଟବାନ-୪,୦୨,୧୧୭

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୯ କଣ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକେଶ୍ୱର ପାଣିଗ୍ରାହୀ (କ-ଭେଷ)-୨,୧୫,୨୫୭

ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପଣ୍ଡା (କି. ପି. ଆଇ)-୧,୨୧,୭୩୪

୧୯-ବରଗପୁର

ଭୋଟବାନ-୪,୧୭,୭୫୦

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୪ କଣ

ଶ୍ରୀ ରାଜା ରାମାୟା ପ୍ରସାଦ ଦି- ମହେନ୍ଦ୍ର ବାହାଦୁର
(କ-ଭେଷ)-୨,୯୫,୭୫୪

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମେଶ୍ୱର ପ୍ରସାଦ ଦି- (କନକା)-୧୨,୧୮୧

୨୦-ବରଗପୁର (ଆ: ଘ:)

ଭୋଟବାନ-୩,୨୨,୫୪୦

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୯ କଣ

ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ କୁମାର (କ-ଭେଷ)-୧,୭୭,୧୦୭

ଶ୍ରୀ ରମେଶ ମାଣି (କନକା)-୨୯,୫୭୦

୨୧-ବରଗପୁର (ଆ: ଘ:)

ଭୋଟବାନ-୩,୨୨,୦୦୫

ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା-୮ କଣ

ଶ୍ରୀ ହରିହର ଗୋବିନ୍ଦ (କ-ଭେଷ)-୧,୮୧,୧୭୯

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖା (କନକା)-୧୫,୫୪୫

ଯଦି ସମାଜରେ ଲଜ, ନୀତି, ଧର୍ମ, ଗରିବ ଲୋକଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା, ଜାତୀୟତା ବାହାଦୁରୀ, ସେବା ବଳିଷ୍ଠତା, ଶାନ୍ତି ଓ ବୁଝାମଣା ରହି ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ସମାଜରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ବୃତ୍ତାନ୍ତର ହୋଇ ପାରିବ, ସେହି ସମାଜ ଓ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯଦି ଶାନ୍ତି ହୋଇ ପାରିବ, ସେହିପରି ଆମର ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ରମିତା ରାୟ

ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷକ ପାଠକର ଧ୍ୟାନେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଏହି ଶିକ୍ଷକ ନେତୃତ୍ୱରେ ଗଠିତ ଶିକ୍ଷକ ଶେଷରେ ଅନୁବନ୍ଧୁକ ଶ୍ରମରେ ହାସଲ କରିଛି । ଏହି ପାଠକରଣରେ ବୁଦ୍ଧି, ଶିଳ୍ପ, କଳାତତ୍ତ୍ୱ, ଶିକ୍ଷା, ସାହିତ୍ୟ, ପାଠ୍ୟ କଳ, ଗଣିତ ଓ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷକ ଅବସାନ ଅତି ଗର୍ବିତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଶା ଓଡ଼ିଶା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାହିତ୍ୟ ହୋଇଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି ।

ଆମର କେତୋଟି ପ୍ରାଚୀନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

- [illegible]

ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏକ ଅଗ୍ରଗାମୀ ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ
ଆସନ୍ତୁ--ସମସ୍ତ ମିଳମିଶି କାମ କରିବା ।

ସଦନା ଓ ଲୋକ ସ୍ୱ-ସର୍ବ ବିଭାଗ

ଡକ୍ଟରା ସରକାର

ଗୋଡ଼ ଶ୍ରମିକ

ପ୍ରାୟତଃ ଗାୟିକାମାନଙ୍କରେ ବାସକୃପଣା କେବେଠାକୁ ଦିଶେଇ ଦେଖାଯାଏ । ମଣିଷ ସମ୍ପଦ ବୃଥାମାନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରମିକ । କଥାଟି ଏବେକି ଆମ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦିବାସୀ କଥା, ଉତ୍କଳର ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିରରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ, ମହାଜନ ଆଦି ଶ୍ରମିକର ସମେତ କେବଳ ପେଟରୁ ଲଞ୍ଜେ ଶାର ବଂଶୀକୁହନେ ମନେ ଆଉ ମାୟା ଦିନ ପାରିଶ୍ରମକରେ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ । ଏମାନେ କେହି ଶ୍ରମିକ ବିଦ୍ରୋହ ଦିନ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମରେ ବାପ ଶ୍ରମ ଓଡ଼ିଆବା କରକ ନ ଚିନିଦୁଆ ଲୁହକରୁ ଚିଆ ପରିଶ୍ରମ କରି ଶ୍ରମିକେ ଶ୍ରମିକ ସ୍ୱପ୍ନ ହୁଏ । ଏମାନଙ୍କୁ ଦାସରୁ ଶ୍ରମିକକୁ ମୁକ୍ତ କରି ଅନ୍ଧାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ୧୯୭୫ ମସିହାକୁ ଆମର ଦୃଢ଼ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରାଜୀ ଦେବି ଦାବୀ କେଉଁଠିରେ ଯେ କାମ ଆମେରିକ ଶ୍ରମିକ । ଶ୍ରାମ୍ୟ କରିଦୁଇ ଅନ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିଆଗେ ଏମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରମ ଆଉ ଅନ୍ଧାର୍ୟ୍ୟ କାମଧାରୀ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । କଥାଟି ସେଇଥିରୁ ଅନ୍ଧାର ଏବେ ବି ସେହି ଶ୍ରମିକକୁ ଫେରିଯିବାପାଇଁ ବିକଳ ହେଉଛନ୍ତି । ଆମ ମତସର ସେଇ ଯେମିତି ଚିକିତ୍ସା କ'ଣ ଅସୁବିଧା ଦେଖିଲେ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରାମ୍ୟ ଲଭିଥିଲେ ଦେଲିବୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଏ ଏହି ଗୋଟି ଶ୍ରମିକମାନେ ଅମଣିଆ କରଦପରି ଦେଉଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳରା ଶ୍ରାମ୍ୟ ମିଳିଥିବା ବିହନକୁ ଶ୍ରାମକରି ଶ୍ରାମଦେଉଛନ୍ତି । ଶ୍ରମପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ କଲେକ୍ଟ କଟକରେ ମାରି ମା-ସଖା ଲେଉଟି । ପୁଣି ପେଟୁଛନ୍ତି ସାହୁକାର ଦୁଆର । ଉତ୍କଳରେ କମ୍ପୁଟି ବିହନ କୁହୁଡ଼ା ଶ୍ରାମକରେ ଆଉ କଲେକ୍ଟ ବାରି କେଉଁଠି ।

ସ୍ୱଳ ସୁଖଧର୍ମ ଗୁଡ଼ି ଆସୁଥିବା ଗୋଟିଏ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଶ୍ରାମକାଟି କ'ଣ କରାଯାଇପାରିବ ? ଅନ୍ଧାରପଟେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ । ଆମକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଲବ୍ୟମ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଶ୍ରମ ଅବାଲତ

ଶ୍ରମ ଶ୍ରମିକ ନିଜେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ତାଙ୍କର ନ୍ୟାୟ ବାବଦ ହାସଲ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଥମେ ମାରିକଟ ପାଖରେ ଦିଶାଯିବ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଶ୍ରମ ବିଭାଗର ଶ୍ରମ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଲୋଚନାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ଶ୍ରମ ବିବାଦଟି ଫରାସ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମ ଅବାଲତକୁ ଯାଏ । ସଂପୃକ୍ତି ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶ୍ରମ ଅବାଲତ ରହିଛି । ଶ୍ରମ ଅବାଲତରେ ଶ୍ରମ ବିବାଦ ଆଗତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଲୋକପିୟ ଭାବେ ମାଟ୍ର ଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠନ ନ ସହିଲେ ନିଯୋଗୀ ବା ମାଲିକ ପକ୍ଷ ଶ୍ରମ ବିବାଦ ମକଦ୍ଦମାରେ ଓଡ଼ିଆ ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଶ୍ରମ ଅବାଲତର ଗାୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲେ ତାହାର ପ୍ରସାର ଏବଂ ମାଲିକ କିମ୍ବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମ କମିଶନର ସଂପୃକ୍ତ ଓଡ଼ିଆ କରକ ସ୍ତ ପାଇଲେ ଦିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । କର୍ମଚାରୀ ପକ୍ଷ ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ କୁସୁମପୁରରେ ଶ୍ରମ ଅବାଲତର ପ୍ରମାଣ କରିବା ସକାଶେ ଶ୍ରମିକ ନିଆଯାଉଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶ୍ରମିକ ଅବାଲତ ଦୁରଦାୟକ ବ୍ୟାପାର

ଉଚ୍ଚ ବୟସ୍କରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶ୍ରମିକ ଯାଉଥିବା ଶ୍ରମିକ ଅବାଲତ ନିମ୍ନମତେ ଦୁରଦାୟକ ବ୍ୟାପାର ବସ୍ତାବସରେ

ବର୍ଷ	ଧର୍ମପତ୍ର ଓ ତାଲୁକା ସଂଖ୍ୟା	ଶ୍ରମବିବର ମତ
୧	୨	୩
୧୯୭୫	୩୬	୨,୯୭,୦୫୧
୧୯୭୬	୪୬	୧୪,୯୮୯
୧୯୭୭	୭୫	୩,୪୪,୭୧୮
୧୯୭୮	୧୦୫	୧,୮୮,୨୬୬
୧୯୭୯	୧୦୭	୨,୯୧,୬୮୦
ମୋଟ	୩୬୯	୧୧,୩୬,୭୦୪
୧୯୮୦	୯୧	୧,୬୩,୬୬୩
୧୯୮୧	୯୦	୨,୮୮,୯୭୭
୧୯୮୨	୬୫	୪,୦୫,୧୨୮
୧୯୮୩	୫୬	୮,୫୪,୪୫୯
୧୯୮୪	୭୯	୨,୬୨,୩୭୩
ମୋଟ	୩୮୧	୧୯,୬୪,୫୯୦

୧୯୭୫ ସହିତା ଶ୍ରମ ମକଦ୍ଦମାରେ ଉତ୍କଳ କେନ୍ଦ୍ରବାଲକୁ ମିଳି, ଶ୍ରାମପ୍ରସ୍ତୁତାରେ ସ୍ୱାଧୀନ କୁଳ ହଜାର ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଦାସ ପାତ୍ର ମାତ୍ର ଧରି ହୋଇଥିବା ଧର୍ମପତ୍ର (ଫେବୃଆରୀ ୦୩ କୁସୁମ ପଞ୍ଜିକ ପରିଚ) ଯୋଗୁଁ ୧୯୭୫ ମସିହାରେ କେହି ଶ୍ରମ ବିବାଦ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ଶ୍ରାମକ କର, କୁସୁମାକ ମକଦ୍ଦମା, ଲାସର କେନ୍ଦ୍ର-ତାଲୁକା ମିଲି, ଶ୍ରାମପ୍ରସ୍ତୁତ, ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଦୋର୍ତ୍ତ, ଓଡ଼ିଆ ତାଲୁକା ମିଲି, ଶ୍ରାମପ୍ରସ୍ତୁତ, ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଦୋର୍ତ୍ତ, ଓଡ଼ିଆ କେନ୍ଦ୍ରବାଲକୁ ମିଳି, ଚୌଦ୍ୱାର, ଚୌଦ୍ୱାର କାମକ କର, ଚୌଦ୍ୱାର, ଚୌଦ୍ୱାର ଏକୋନଟିକସ୍, ସୁନାକେଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ଦୃଢ଼ ବଡ଼ କାରଖାନାରେ ଶ୍ରମିକ ଅବାଲତ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭୃତି ଶ୍ରମ ବିବାଦ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୭୯ ମସିହାରେ କୁଶି-ପ୍ରାୟ ଓଡ଼ିଆ, ବାରିପଦାରେ ବଡ଼ ଧରଣର ତାଲୁକା ଏବଂ କରକ ବିକଳ ମିଳି କଥା ଓଡ଼ିଆ ନିର୍ମାଣ ନିଗମରେ ବଡ଼

ଧରଣର ଧର୍ମରତ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ଶ୍ରମ ଦିବସ ତଥ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
 ଶିଳ୍ପ ମୋଟୋରୀ ଶବ୍ଦରେ ୧୯୨୫ ମସିହାକୁ ବୁଝାଯାଏ
 ଏବଂ ୧୯୨୬ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ଶ୍ରମିକ ଅନ୍ଧାର
 ହୋଇଥିଲା ।

ବୁଝାଯାଏ ଯେ ୧୯୨୬ ଏବଂ ୧୯୩୩ ମସିହା
 ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ଶ୍ରମିକ ଦିବସ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି
 ମଧ୍ୟରେ ୧୯୨୬ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା, ଉତ୍ତର ମିଶ୍ର, ଗୋରା,
 କେ. କେ. ଭାରତୀୟ, ଲାଲ୍ ବାହାଦୁରୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା କାଗଜ
 କର୍ମ, ବୁଦ୍ଧାବଳୀରେ ଧର୍ମରତ ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀ ଗେଜେଟ୍
 ଗାନ୍ଧୀ ମିଶ୍ର, ଶାନ୍ତସୁଧା ଗୋପାଳ ଗେଜେଟ୍ ଏବଂ
 ବିଭିନ୍ନ, କଟକରେ ବାସ୍ତବିକ ଏହି ବଡ଼ ଧରଣର

ଶ୍ରମିକ ଦିବସ ତଥ୍ୟ ମୂଳରେ ରହିଛି । ସେହିପରି ୧୯୩୩
 ମସିହାରେ ଗୋରା, ଗୋଟାକର, ଧାରମଣ୍ଡଳ, ଓଡ଼ିଶା
 କାଗଜକର୍ମ ତଥ୍ୟ ଉପର ଗେଜେଟ୍-ରେ ମିଳିଥିବା ତାଲିକା
 ଏବଂ ଧର୍ମରତ ବହୁ ଶ୍ରମ ଦିବସ ତଥ୍ୟ ପ୍ରାୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ବାହା ।

ଉପର ଦିଆଯାଇଥିବା ଶ୍ରମିକ ଅନ୍ଧାର ଶ୍ରମ ଦିବସ
 ତଥ୍ୟକୁ ବିଭିନ୍ନତା ନେଇ ପ୍ରାୟ ୩୫ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରମ ଦିବସ ନଷ୍ଟ
 ହୋଇଥିବା ଜଣାଯାଏ । ଯଦି ଗୋଟିଏ ଶ୍ରମ ଦିବସ ପ୍ରାୟ
 ହାରାହାରି ୩୨ ଟଙ୍କା (ମେଜୁରା ବାବଦରେ ୧୨ ଟଙ୍କା ଏବଂ
 ଗୋଟାବଳୀ ବାବଦରେ ୨୦ ଟଙ୍କା) ହିସାବ କରାଯାଏ ତେବେ
 ଉପର ଦିଆଯାଇଥିବା ଶ୍ରମିକ ଅନ୍ଧାର ଯେଉଁ ଧାନ ଲାଗିଥିବା
 ୧୦ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଆଶଙ୍କା ଜଣାଯାଏ ।

ବେଲୁ ଗୋପାଳ କାଗଜାଲା - ପାଦପୁର

ଶ୍ରୀ ବାଳକେନ ଶତେକମ୍ବଦ

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶୁଭାଶୀର୍ବାଦ ।

[illegible]

ସବୁ ସବୁ ତା'ର ସବୁ ସ୍ବପ୍ନସମ୍ଭବ ସନ୍ତାନ ଏବଂ ଶରତ
ସୁଦ୍ଧି ମନରେ ସାବଧାନ ଯେତେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଶରତକୁ ସମସ୍ତେ "ଶରତ ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁ" ବୋଲି
କାହିଁ କୁହନ୍ତି । ସୁଦ୍ଧିଙ୍କୁ ୧୦୨୦ ବୋଲି ସ୍ବପ୍ନ
ବିଜୟ ସୁଧ ଏବଂ ଏହି ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁ ସାଧୁ ନିଜର
ସାଧୁ ୨୫/୩୦ ବୋଲି କୁହନ୍ତି । ଶରତ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଅକୁ
ପୁଅକୁ ସଫାକରିଛନ୍ତି । ସା ଓ ଦୁହୀନାକୁ ଭଲ ଚିନ୍ତାପତ୍ର
ଦେଇ ପାରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ କେତେ ଲବଣକୁ ବିକ୍ରି
କରିବା ପାଇଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଅନ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ
ଭଲ କାମ କରିବେ ? ତା' ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁରେ ଦେଖି ଧ୍ୟାନ
ଓ ପାଣି ପୋଷାକପା ପାଇଁ ଆଉ କିଛି କାମରେ
ଲାଗିଥିବା ତା' ବାବୁରେ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଦେଖି ପାରନ୍ତି ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁ ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁରେ ସେ ଆଉ କିଛି । ତାକୁ
ଜଣାପଡ଼ି ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁ ଏବେ ତାର ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁରେ । ସରକାରଙ୍କ
ଆଦେଶମାନ ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁ, ତା' ବିଶ୍ବବିଦ୍ୟାଳୟ ତା' ନିଜର ଲବଣ,
ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ଓ ବିଦ୍ୟା ଲବଣେ ନିଜର ଚନ୍ଦ୍ର ।

ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁର ସରକାର ଓ
ସରକାର-ପତ୍ର ପତ୍ରକାରୀ, ଶୋଷ

ବୁଦ୍ଧିଆ ଶୋଷା ସେମାନଙ୍କୁ

ମେ ମୋ ତା'ର କାହିଁକି କହିବେ କହିବେ କହିବେ କହିବେ ।
କହାଣୀଟି ଏବେ ଦୂର ଶରତ ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁର ମୁଣ୍ଡକୁ
କାହିଁକି ତା'ର ପରିବାର କହେଇବା ବାଣୀକୁ
ତା'ର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ବୁଝା ବାପ, ଦୁହୀ ମା, ପତ୍ନୀ
କହାଣୀ ଓ କାହିଁକି କେଉଁ ସାତ କହିଥା ପରିବାରଟିଏ ।

ଶରତ ଦୂରସର ସର । ବଡ଼ ଭାଇ ତା'ର ଆଗେ ଶରତ
ଦୂରସରରେ । ଦିନେ କେହି ପାଣି ଗରମ କାନ୍ଦୁଥିବା ଶରତ
ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁର ବେଳେ ଗରମ ଗରମ ଦେଇ ସାରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ
କାନ୍ଦରେ ତା'ର ଲବଣ ସାଧୁ ଭାଇଙ୍କର କାହାଣୀ ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁ
ବିଭିନ୍ନ ଶରତ ଶରତ ଆଦି ଲବଣ ବିକ୍ରିର ସମୟରେ
କାହିଁକି ଅପରାଧୀ ହେଲେ । ଏବେ ଶୋଷା କାହିଁକି ତା'ର
ମାଟି ।

ମେ ମୋ ତା'ର କାହିଁକି ଦୁହୀ । ସେ ଲବଣପାତ୍ରର
ଲୋକା ଲବଣର ଅଧିକ ଲାଭ କରିଥାରେ ନିଜ ନିଜ
ସର ନେଇ ପ୍ରାୟ ସତ ମସ ତଳେ ଗୋଟିଏ ଲବଣ ବିକ୍ରି ।
ବଡ଼ ଲାଭକାରୀ ଗୋଟିଏ ସତ ନ ଅଧିକ ସେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି
କାମ ତ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଶରତ କହେଇ
ଲୋକଗାର କହିବା ବାବୁରେ ବଡ଼ ଲାଭକୁ ବିକେଇ ଦେଇ
ନିଜେ କହେଇବା କାନ୍ଦେଣୀ କାଠ ଆଣି ବିକି କରି ନିଜ
ପଇସା ମଧ୍ୟ ପାଇଲେ ।

ଅନ୍ୟତର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏକଥା ସତ ଯେ ବଡ଼ ଲାଭ
କେତେ ଗୋଟିଏ ହତରେ ଲବଣା ବିକେଇ ବିକିବେ ୨୫
୩୦ ବୋଲି ପ୍ରାୟ ନେଇଲେ କହେଇଟି । ତ କଲ ସାତ
କହିଥା ପରିବାର ଶୁଣିଲେ କହେଇଟି । ଆଜି ସେମାନଙ୍କର
କାମା କନାର ଅରାବ ନାହିଁ । ସେ ପରିବାର ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁରେ କହେଇ
ଲବଣା ବିକେଇ ଲାଭ ପରିଶୋଧ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

ମନେହାର ହେଉ ଏ ହେଉକେତେ ମେ ମୋ ତା'ର ନେ-
ସରକାର ଗରିବ ସେଇକୁ ଆଉ ଆଦିବାସୀ ହରିଜନମାନଙ୍କୁ
ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକେତର ଅବସାର ଲବଣ ପାଇଁ ସାମା
ସାମାୟ କହେଇଟି ତା' ଯଥେଷ୍ଟ । ଯା'ଠାରୁ ଆଉ ଅଧିକ
ସାମାୟ ବାଣୀ ଅଣା କରାପାଇପାରେ ? ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁ ବଡ଼
କଥା ହେଲେ, ଆମର ବୁଦ୍ଧି ଲବଣେ ଆମର ଅଧିକ ଅବଶ
କରିଲେ କରେ । ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟର ସହାୟକତା କରି
ତା'ର ପତ୍ର ଆମ ପରିବାର ଆଜି ଲବଣେ ଲାଭ କହେଇ
ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଲବଣାଗ ନ ଲାଭ ହେଉପାରିବି ।

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା କାନ୍ଦାସିନିରେ
ସ୍ବପ୍ନାଂଶୁ ଶ୍ରୀ ସରକାରଙ୍କୁ

କେ ଯାହା ପରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଦେଖି ନୁହଁ ପାରନ୍ତି ।
ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ନିଜେ କି ନିଜରେ ଦେଖି ଆସନ୍ତୁ
ସେମାନଙ୍କୁ ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଚିନ୍ତାରେ କି ଅଟେ ଏବଂ ଏମାନଙ୍କର
ପ୍ରକୃତିରେ କି ଅଟେ ଓ କିପରି ସେମାନେ କିପରି । ପ୍ରକୃତିରେ
ସେମାନେ କିପରି ଚିନ୍ତାରେ କି ପାରନ୍ତି ଓ କିପରିରେ
ସେମାନେ କିପରି କିପରି । ଏହି ସମୟରେ ସେମାନେ କିପରି
ମଧ୍ୟ କିପରି କିପରି ଏବଂ କିପରି ସମୟରେ ଆଗରେ କି
ମଧ୍ୟ କିପରି କିପରି । ମଧ୍ୟ ଓ କିପରି ସେମାନେ କିପରି
କିପରି କିପରି ଏବଂ କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି ଏବଂ କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି ଏବଂ କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି ଏବଂ କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି

କଳମା ଆମ୍ଭଙ୍କ

ସମସ୍ତ ଖଣ୍ଡର ଆମ୍ଭ ଉପାଦାନ ସମାଜର ଉପାଦାନ
ପ୍ରକୃତିରେ କିପରି କିପରି କଳମା କା କଳମାରେ ପ୍ରକାଶ
ଅବସ୍ଥାରେ କଳମାରେ । କଳମାରେ କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି କିପରି ଆମ୍ଭଙ୍କର କଳମାରେ । ପ୍ରକାଶ
କଳମାରେ କିପରି କିପରି ଆମ୍ଭଙ୍କର କଳମାରେ କିପରି
କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି

ଏହି କଳମାରେ କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି
କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି କିପରି

ଶାରୀରିକ ଆକର୍ଷଣମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

କାରଣ କିପରି ୧୦ ନିୟମ ଅଛି, ମୂଳ, କର୍ମର ଓ
କିପରି କିପରି

୧୯୮୧ ଜାନୁଆରୀ ଆମ୍ଭଙ୍କର ଉପାଦାନରେ ୧୦ ୨୯୮୮ କିପରି
ଅଛି, ମୂଳ, କର୍ମର ଓ କିପରି କିପରି

୧୯୮୧ ଜାନୁଆରୀ ଆମ୍ଭଙ୍କର ଉପାଦାନରେ ୧୦ ୨୯୮୮ କିପରି
ଅଛି, ମୂଳ, କର୍ମର ଓ କିପରି କିପରି

୧୯୮୧ ଜାନୁଆରୀ ଆମ୍ଭଙ୍କର ଉପାଦାନରେ ୧୦ ୨୯୮୮ କିପରି
ଅଛି, ମୂଳ, କର୍ମର ଓ କିପରି କିପରି

ଶାରୀରିକ ଆକର୍ଷଣମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

କାରଣ କିପରି ୧୦ ନିୟମ ଅଛି, ମୂଳ, କର୍ମର ଓ
କିପରି କିପରି

୧୯୮୧ ଜାନୁଆରୀ ଆମ୍ଭଙ୍କର ଉପାଦାନରେ ୧୦ ୨୯୮୮ କିପରି
ଅଛି, ମୂଳ, କର୍ମର ଓ କିପରି କିପରି

୧୯୮୧ ଜାନୁଆରୀ ଆମ୍ଭଙ୍କର ଉପାଦାନରେ ୧୦ ୨୯୮୮ କିପରି
ଅଛି, ମୂଳ, କର୍ମର ଓ କିପରି କିପରି

ଶାରୀରିକ ଆକର୍ଷଣମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

କାରଣ କିପରି ୧୦ ନିୟମ ଅଛି, ମୂଳ, କର୍ମର ଓ
କିପରି କିପରି

୧୯୮୧ ଜାନୁଆରୀ ଆମ୍ଭଙ୍କର ଉପାଦାନରେ ୧୦ ୨୯୮୮ କିପରି
ଅଛି, ମୂଳ, କର୍ମର ଓ କିପରି କିପରି

ଭୂମି ପ୍ରସଙ୍ଗ

